

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

**1 OCAK – 31 ARALIK 2021
HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR
VE BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU**

İÇİNDEKİLER**SAYFA**

KONSOLİDE BİLANÇOLAR.....	1-2
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOLARI	3
KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI	4
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOLARI	5
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOLARI.....	6
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI DİPNOTLAR	7-132
DİPNOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU.....	7-9
DİPNOT 2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	9-39
DİPNOT 3 İŞLETME BİRLEŞMELERİ	40-41
DİPNOT 4 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA.....	41-61
DİPNOT 5 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	62
DİPNOT 6 FİNANSAL YATIRIMLAR	63-67
DİPNOT 7 FİNANSAL BORÇLAR	67-69
DİPNOT 8 KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN KAYNAKLANAN YÜKÜMLÜLÜKLER.....	70
DİPNOT 9 TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR.....	71
DİPNOT 10 DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR	71
DİPNOT 11 STOKLAR	72
DİPNOT 12 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER	72-73
DİPNOT 13 ÖZKAYNAK YÖNETİMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR	73-75
DİPNOT 14 YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER	76
DİPNOT 15 MADDİ DURAN VARLIKLAR	77-78
DİPNOT 16 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	79-80
DİPNOT 17 KULLANIM HAKKI VARLIKLARI	81-82
DİPNOT 18 ŞEREFİYE	83
DİPNOT 19 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	83-86
DİPNOT 20 TAAHHÜTLER.....	87-90
DİPNOT 21 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	91-92
DİPNOT 22 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	92
DİPNOT 23 ÖZKAYNAKLAR	93-95
DİPNOT 24 SATIŞ AMAÇLI SINIFLANDIRILAN VARLIKLAR, YÜKÜMLÜLÜKLER VE DURDURULAN FAALİYETLER	95-96
DİPNOT 25 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	97
DİPNOT 26 NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER	97-98
DİPNOT 27 BAĞIMSIZ DENETÇİ/BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞUNDAN ALINAN HİZMETLERE İLİŞKİN ÜCRETLER.....	99
DİPNOT 28 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİR VE GİDERLER	99
DİPNOT 29 YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİR VE GİDERLER	100
DİPNOT 30 FİNANSAL GELİRLER VE GİDERLER	100
DİPNOT 31 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	101-105
DİPNOT 32 TÜREV ARAÇLAR	106-107
DİPNOT 33 FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR.....	108-110
DİPNOT 34 FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN BORÇLAR	111
DİPNOT 35 PAY BAŞINA KAZANÇ	112
DİPNOT 36 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI.....	112-113
DİPNOT 37 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	113-128
DİPNOT 38 FİNANSAL ARAÇLAR.....	128-131
DİPNOT 39 RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	132

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 VE 2020 TARİHLİ KONSOLİDE BİLANÇOLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

		Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2021	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2020
VARLIKLAR	Dipnot Referansları		
Dönen Varlıklar		465.289.463	269.491.344
Nakit ve Nakit Benzerleri	5	69.417.883	19.828.118
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Hesabı		81.792.492	42.604.370
Finansal Yatırımlar		40.134.206	35.799.568
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar veya Zarara Yansıtılan	6.a	11.288.001	9.214.502
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan	6.b	15.853.577	9.837.424
- İtfa Edilmiş Maliyeti Üzerinden Değerlenen	6.c	12.629.008	16.731.294
- Vadeli Mevduatlar	6.d	363.620	16.348
Ticari Alacaklar	9	4.254.881	1.845.555
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar		203.792	112.248
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar		4.051.089	1.733.307
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	33	225.676.033	150.108.617
Diğer Alacaklar	10	3.753.288	4.497.536
Türev Araçlar	32	23.646.983	8.463.520
Stoklar	11	7.520.997	3.761.354
Peşin Ödenmiş Giderler	12	2.353.369	1.204.269
Ertelenmiş Sigortacılık Üretim Giderleri		474.946	-
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar		136.708	6.788
Diğer Dönen Varlıklar	22	5.433.104	1.109.423
		464.594.890	269.229.118
Satış Amaçlı Elde Tutulan Varlıklar	24	694.573	262.226
Duran Varlıklar		354.474.326	231.767.030
Finansal Yatırımlar		131.979.497	73.524.030
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan	6.b	87.077.994	48.382.002
- İtfa Edilmiş Maliyeti Üzerinden Değerlenen	6.c	44.901.503	25.142.028
Ticari Alacaklar	9	6.086	566
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar		6.086	566
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	33	160.936.678	116.970.690
Diğer Alacaklar	10	503.230	3.869.631
Türev Araçlar	32	27.349.132	14.455.362
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	13	8.763.569	8.298.372
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	14	383.871	235.062
Maddi Duran Varlıklar	15	10.569.872	7.959.621
Kullanım Hakkı Varlıkları	17	1.980.324	1.731.577
Maddi Olmayan Duran Varlıklar		10.480.408	3.875.970
- Şerefiye	18	2.522.764	1.600.690
- Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	16	7.957.644	2.275.280
Peşin Ödenmiş Giderler	12	46.052	17.368
Ertelenmiş Sigortacılık Üretim Giderleri		642.071	-
Ertelenmiş Vergi Varlıkları	31	660.696	719.275
Diğer Duran Varlıklar	22	172.840	109.506
TOPLAM VARLIKLAR		819.763.789	501.258.374

Bu konsolide finansal tablolar yayımlanmak üzere Yönetim Kurulu'nun 24 Şubat 2022 tarihli toplantısında onaylanmış ve Yönetim Kurulu adına, Yönetim Kurulu üyesi ve CEO Cenk Alper ile Finans Grup Başkanı Nusret Orhun Köstem tarafından imzalanmıştır. Genel Kurul'un konsolide finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 VE 2020 TARİHLİ KONSOLİDE BİLANÇOLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

		Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2021	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2020
YÜKÜMLÜLÜKLER	Dipnot Referansları		
Kısa Vadeli Yükümlülükler		606.207.659	351.320.596
Kısa Vadeli Borçlanmalar	7	26.193.026	13.713.590
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	7	27.179.115	20.053.065
Kiralama İşlemlerinden Kaynaklanan Yükümlülükler	8	382.607	334.423
Ticari Borçlar	9	8.739.683	5.023.674
- İlişkili taraflara ticari borçlar		109.484	113.064
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		8.630.199	4.910.610
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	34	495.202.504	292.375.186
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	21	133.906	119.126
Diğer Borçlar	10	16.992.367	9.088.626
Türev Araçlar	32	14.714.467	5.795.534
Ertelenmiş Gelirler	12	248.442	209.063
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	31	1.756.390	1.171.845
Kısa Vadeli Karşılıklar		11.151.910	1.209.636
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar	21	768.587	522.275
- Sigortacılık Teknik Karşılıkları	19	9.328.281	-
- Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	19	1.055.042	687.361
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	22	3.513.242	2.222.801
		606.207.659	351.316.569
Satış Amacıyla Elde Tutulan Varlıklara İlişkin Yükümlülükler	24	-	4.027
Uzun Vadeli Yükümlülükler		109.951.948	73.154.884
Uzun Vadeli Borçlanmalar	7	64.396.093	38.494.543
Kiralama İşlemlerinden Kaynaklanan Yükümlülükler	8	1.844.517	1.599.783
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	34	17.327.199	18.066.046
Diğer Borçlar	10	7.145.569	4.431.151
Türev Araçlar	32	11.219.270	9.108.320
Ertelenmiş Gelirler	12	221.404	137.410
Uzun Vadeli Karşılıklar		6.380.764	946.430
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar	21	1.051.410	704.926
- Sigortacılık Teknik Karşılıkları	19	4.766.880	-
- Diğer Uzun Vadeli Karşılıklar	19	562.474	241.504
Ödenecek Vergi ve Fonlar		10.233	-
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	31	1.382.161	318.277
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	22	24.738	52.924
ÖZKAYNAKLAR		103.604.182	76.782.894
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	23	51.416.916	37.996.499
Ödenmiş Sermaye	23	2.040.404	2.040.404
Sermaye Düzeltme Farkları		3.426.761	3.426.761
Paylara İlişkin Primler	23	22.237	22.237
Geri Alınmış Paylar (-)	23	(298.646)	(190.470)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Kar ya da Zarar		(238.606)	(150.921)
- Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/(Kayıpları)		(238.606)	(150.921)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Kar ya da Zarar		3.521.468	1.135.944
- Yabancı Para Çevrim Farkları	23	6.690.649	2.684.551
- Riskten Korunma Kazanç/Kayıpları	23	(2.450.148)	(1.755.742)
- Yeniden Değerleme ve Sınıflandırma Kazançları/(Kayıpları)	23	(719.033)	207.135
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	23	1.532.498	1.223.543
Geçmiş Yıllar Karları		29.378.702	25.721.428
Net Dönem Karı		12.032.098	4.767.573
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		52.187.266	38.786.395
TOPLAM KAYNAKLAR		819.763.789	501.258.374

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

1 OCAK – 31 ARALIK 2021 VE 2020 DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak- 31 Aralık 2021	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak- 31 Aralık 2020
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER			
Hasılat (net)	4,25	30.570.352	21.529.210
Satışların Maliyeti (-)	4,25	(24.024.838)	(17.005.423)
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar		6.545.514	4.523.787
Faiz, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	4,25	57.622.046	37.824.578
Faiz, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	4,25	(27.944.179)	(20.691.934)
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar		29.677.867	17.132.644
BRÜT KAR		36.223.381	21.656.431
Genel Yönetim Giderleri (-)	26	(11.745.337)	(8.947.977)
Pazarlama Giderleri (-)	26	(3.005.986)	(2.406.697)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	26	(46.937)	(27.375)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	28	4.007.197	2.767.140
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	28	(2.864.189)	(2.611.800)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından Paylar	13	2.786.514	1.532.631
FAALİYET KARI		25.354.643	11.962.353
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	29	1.847.361	147.553
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	29	(9.283)	(5.143)
FİNANSMAN GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI		27.192.721	12.104.763
Finansman Gelirleri	30	124.809	57.332
Finansman Giderleri (-)	30	(1.463.942)	(985.194)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI		25.853.588	11.176.901
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Gideri			
Dönem Vergi Gideri	31	(4.186.070)	(2.592.425)
Ertelenmiş Vergi Geliri / (Gideri)	31	(1.088.408)	321.886
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLERDEN DÖNEM KARI		20.579.110	8.906.362
DURDURULAN FAALİYETLER			
Durdurulan Faaliyetler Vergi Sonrası Dönem Zararı	24	(7.942)	(7.109)
DÖNEM KARI		20.571.168	8.899.253
DÖNEM KARININ DAĞILIMI			
- Kontrol Gücü Olmayan Paylar		8.539.070	4.131.680
- Ana Ortaklık Payları		12.032.098	4.767.573
Pay başına kazanç			
- yüz adet adi hisse senedi (TL)		5,90	2,34
Pay başına sürdürülen faaliyetlerden kazanç			
- yüz adet adi hisse senedi (TL)		5,90	2,34

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

1 OCAK – 31 ARALIK 2021 VE 2020 HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

	Dipnot	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak- 31 Aralık 2021	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak- 31 Aralık 2020
DÖNEM KARI		20.571.168	8.899.253
Diğer Kapsamlı Gelir/(Gider):			
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		(178.888)	(74.162)
Aktüeryal (kayıp)/kazanç	31	(163.450)	(70.204)
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelir/(giderlerindeki) paylar, vergi sonrası	31	(15.438)	(3.958)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar		4.463.431	1.752.525
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklara ilişkin diğer kapsamlı gelir (gider), vergi sonrası	31	(2.305.662)	338.361
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim	31	8.234.664	2.398.840
Nakit akışı riskinden korunma araçları, vergi sonrası	31	2.354.470	412.129
Yurtdışındaki net yatırım riskinden korunma amaçlı türev finansal varlıklara ilişkin kar/(zarar), vergi sonrası	31	(3.727.101)	(1.185.472)
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelir/(giderlerinden) paylar, vergi sonrası	31	(92.940)	(211.333)
DİĞER KAPSAMLI GELİR/(GİDER)			
(VERGİ SONRASI)		4.284.543	1.678.363
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		24.855.711	10.577.616
TOPLAM KAPSAMLI GELİRİN DAĞILIMI			
- Kontrol Gücü Olmayan Paylar		10.555.109	5.240.590
- Ana Ortaklık Payları		14.300.602	5.337.026

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

1 OCAK – 31 ARALIK 2021 VE 2020 HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

					Kar veya Zararda Yeniden									
					Sınıflandırılmayacak	Sınıflandırılacak								
					Birikmiş Diğer Kapsamlı									
	Gelirler ve Giderler				Gelirler ve Giderler									
	Sermaye	Sermaye düzeltmesi farkları	Geri Alınmış Paylar (-)	Paylara ilişkin primler	Aktüeryal (kayıp) / kazanç	Yabancı para çevrim farkları	Riskten Korunma Fonları	Değer artış fonları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Özkaynaklar
1 Ocak 2020 itibarıyla bakiyeler	2.040.404	3.426.761	(190.470)	22.237	(116.253)	1.688.674	(1.213.290)	56.439	1.173.886	22.590.193	3.779.736	33.258.317	33.219.126	66.477.443
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-	49.657	3.730.079	(3.779.736)	-	-	-
Temettü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(684.346)	-	(684.346)	(36.036)	(720.382)
Sermaye arttırımı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	161.006	161.006
Bağlı ortaklık hisse oranları değişikliği	-	-	-	-	-	-	-	-	-	85.502	-	85.502	201.709	287.211
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	(34.668)	995.877	(542.452)	150.696	-	-	4.767.573	5.337.026	5.240.590	10.577.616
31 Aralık 2020 itibarıyla bakiyeler	2.040.404	3.426.761	(190.470)	22.237	(150.921)	2.684.551	(1.755.742)	207.135	1.223.543	25.721.428	4.767.573	37.996.499	38.786.395	76.782.894
1 Ocak 2021 itibarıyla bakiyeler	2.040.404	3.426.761	(190.470)	22.237	(150.921)	2.684.551	(1.755.742)	207.135	1.223.543	25.721.428	4.767.573	37.996.499	38.786.395	76.782.894
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-	201.768	4.565.805	(4.767.573)	-	-	-
Temettü (*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(733.591)	-	(733.591)	(454.876)	(1.188.467)
Sermaye arttırımı (**)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	139.339	139.339
Bağlı ortaklık edinimi (***)	-	-	-	-	-	-	-	-	(989)	(1.849)	-	(2.838)	3.178.518	3.175.680
Bağlı ortaklıklarda kontrol kaybı ile sonuçlanmayan pay oranı değişikliğine bağlı (artış/azalış) (****)	-	-	-	-	-	29.335	-	-	-	(64.915)	-	(35.580)	(17.219)	(52.799)
Payların geri alım işlemleri nedeniyle meydana gelen artış (azalış) (*****)	-	-	(108.176)	-	-	-	-	-	108.176	(108.176)	-	(108.176)	-	(108.176)
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	(87.685)	3.976.763	(694.406)	(926.168)	-	-	12.032.098	14.300.602	10.555.109	24.855.711
31 Aralık 2021 itibarıyla bakiyeler	2.040.404	3.426.761	(298.646)	22.237	(238.606)	6.690.649	(2.450.148)	(719.033)	1.532.498	29.378.702	12.032.098	51.416.916	52.187.266	103.604.182

(*) Holding tarafından 1 TL nominal değerli pay başına ödenen temettü brüt 0,35 TL'dir (2020: 0,33 TL).

(**) Grup'un bağlı ortaklıklarından Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş.'nin, 110.000.000 Tam TL olan çıkarılmış sermayesini, tamamı nakden (bedelli) karşılanmak suretiyle 91.000.000 - tam TL artırarak 201.000.000 tam TL'ye çıkarmış ve sermaye artırımından kaynaklı 275.654.824 tam TL nakit girişi olmuştur. Sermaye artışı 18 Haziran 2021 tarihinde sermaye tescili ile sona ermiştir.

(***) 1 Temmuz 2021 itibarıyla geçerli olan Hissedarlar Sözleşmesindeki hüküm değişiklikleri sonrası Aksigorta A.Ş. ve Agesa Hayat ve Emeklilik A.Ş. Grup finansal tablolarında tam konsolidasyon yöntemi ile raporlanmaya başlanmıştır.

(****) Çimsa'nın yurt dışındaki beyaz çimento operasyonlarını üstlenen iştirak paylarının CSC BV'ye satışı gerçekleşmiş ve Holding'in bu şirketlerdeki etkin ortaklık oranı %58.10'dan, %83.24'e çıkmıştır. Ek olarak, Grup'un bağlı ortaklıklarından Kordsa'nın Axiom Materials Acquisition LLC'ye ilişkin kontrol gücü olmayan payların hisse alım etkisinden oluşmaktadır.

(*****) 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla takası tamamlanan işlemler esas alındığında, şirket sermayesinin %0,3921'ine denk gelen toplam 8.000.000 Tam TL nominal değerli pay geri alınmıştır.

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

1 OCAK – 31 ARALIK 2021 VE 2020 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOLARI

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak-31 Aralık 2021	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak-31 Aralık 2020
Sürdürülen Faaliyetlerden Dönem Karı (Zararı)		20.579.110	8.906.362
Durdurulan Faaliyetlerden Dönem Karı (Zararı)		(7.942)	(7.109)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakitin faaliyet karı ile mutabakatına yönelik düzeltmeler:			
Vergi (Geliri) Gideri İle İlgili Düzeltmeler		5.274.478	2.270.539
Amortisman ve İtfa Gideri İle İlgili Düzeltmeler	14,15,16,17	2.124.470	1.642.179
Genel Karşılıklar (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	33	5.555.027	6.488.159
Türev Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları (Kazançları) ile İlgili Düzeltmeler		(1.377.897)	(204.111)
Faiz (Gelirleri)/Giderleri ile İlgili Düzeltmeler		(7.359.526)	(3.588.062)
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar (İptali) ile İlgili Düzeltmeler		207.004	122.312
Maddi Duran Varlık Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	14,15,16	1.345	9.259
Satış Amaçlı Duran Varlıklar Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler		1.517	496.888
Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar (Kazançlar) ile İlgili Düzeltmeler		(293.921)	(120.835)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Dağıtılmaması Karları ile İlgili Düzeltmeler	13	(2.786.514)	(1.532.631)
Stok Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	11	34.011	18.760
Alacaklarda Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler		4.212	9.844
Gerçekleşmemiş Yabancı Para Çevrim Farkları İle İlgili Düzeltmeler		(6.095.482)	175.006
Kar (Zarar) Mutabakatı İle İlgili Diğer Düzeltmeler		(1.359.258)	-
İşletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişiklik öncesi işletme faaliyetlerinden sağlanan nakit akımı		14.500.634	14.686.560
Ticari Alacaklardaki Azalış (Artış) ile İlgili Düzeltmeler		(2.424.063)	(230.529)
Stoklardaki Azalışlar (Artışlar) İle İlgili Düzeltmeler		(3.739.421)	(650.030)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Azalış (Artış) ile İlgili Düzeltmeler		4.110.056	(1.507.337)
Peşin Ödenmiş Giderlerdeki Azalış (Artış) ile ilgili Düzeltmeler		(439.246)	(306.881)
Türev Varlıklardaki Azalış (Artış) ile ilgili Düzeltmeler		(17.047.350)	(1.017.569)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Varlıklardaki Azalış (Artış) ile ilgili Düzeltmeler		(6.044.923)	(829.081)
Ticari Borçlardaki Artış (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler		3.457.571	1.028.016
Faaliyetler ile İlgili Diğer Borçlardaki Artış (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler		26.682.148	3.626.765
Durdurulan Faaliyetlere İlişkin Net Nakit Akışları		(258.043)	181.064
Finans bölümündeki işletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişiklikler:			
Finansal Yatırımlardaki Azalış (Artış)		(10.748.503)	(1.924.395)
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklarda Azalış (Artış)		(117.612.356)	(54.397.863)
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlardaki Artış (Azalış)		190.620.687	58.987.863
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Hesabındaki Azalış (Artış)		(39.188.122)	(16.488.661)
Vergi İadeleri (Ödemeleri)	31	(3.731.445)	(2.023.924)
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar Kapsamında Yapılan Ödemeler		(60.114)	(65.691)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan/(kullanılan) nakit		38.077.510	(931.693)
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımı:			
Makul Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan ve İtfa Edilen Maliyetinden Tutulan Finansal Varlık Alımları		(56.891.095)	(17.532.621)
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları		(2.520.221)	(1.811.791)
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri		703.398	318.704
Yatırım Amaçlı Gayrimenkul Satımından Kaynaklanan Nakit Girişleri / (Çıkışları)		(5.550)	(12.220)
Bağlı Ortaklıkların Kontrolünün Elde Edilmesine Yönelik Alışlara İlişkin Nakit Girişleri / (Çıkışları)		3.499.068	-
Bağlı Ortaklık Çıkışından/Hisse Satışından Sağlanan Nakit		-	316.070
İştirakler ve/veya İş Ortaklıkları Pay Alımı veya Sermaye Artırımı Sebebiyle Oluşan Nakit Çıkışları		(202.799)	(83.264)
Alınan Temettümler		1.322.325	428.922
Diğer Nakit Girişleri (Çıkışları) (*)		(1.350.705)	-
Yatırım faaliyetlerinden sağlanan/(kullanılan) net nakit		(55.445.579)	(18.376.200)
Finansman faaliyetlerinden sağlanan nakit akımı:			
Bağlı Ortaklıklardaki Kontrolün Kaybına Yol Açmayan Şekilde Ortaklık Payları Değişmelerinden Kaynaklanan Nakit Girişleri		139.339	161.006
Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Girişleri		48.841.128	19.051.336
Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları		(6.401.341)	(5.039.370)
Kira Sözleşmelerinden Kaynaklanan Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları		(838.749)	(701.082)
İşletmenin Kendi Paylarını Almasından Kaynaklanan Nakit Çıkışları		(108.176)	-
Alınan Faiz		5.810	-
Ödenen Temettümler		(1.188.467)	(720.382)
Finansman faaliyetlerinden sağlanan net nakit		40.449.544	12.751.508
Yabancı Para Çevrim Farklarının Nakit ve Nakit Benzerleri Üzerindeki Etkisi		13.209.138	3.516.122
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış/(azalış)		36.290.613	(3.040.263)
Dönem başındaki nakit ve nakit benzerleri (**)		15.485.011	18.525.274
Dönem sonundaki nakit ve nakit benzerleri		51.775.624	15.485.011

(*) Bunol varlık alımına ilişkin nakit çıkışıdır.

(**) Cari dönemde nakit ve nakit benzerleri 1.491 TL faiz reeskontu içermektedir (31 Aralık 2020: 332 TL). Cari dönemde dönem başındaki bloke mevduat 4.342.775 TL, dönem sonundaki bloke mevduat ise 17.642.259 TL'dir (31 Aralık 2020: Sırasıyla; 3.916.739 TL ve 4.342.775 TL'dir).

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. ("Holding") 1967 yılında kurulmuş olup ana faaliyet konusu ağırlıklı olarak finans, üretim ve ticaret gibi endüstri kollarında faaliyet gösteren şirketlerin idare ve koordinasyonunu sağlamaktır. Holding Türkiye'de tescil edilmiştir. 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla çalışan personel sayısı 65.054'tür (31 Aralık 2020: 63.412). Holding merkezi aşağıdaki adreste bulunmaktadır:

Sabancı Center, 4. Levent, İstanbul, Türkiye.

Holding, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlıdır ve hisseleri 1997 yılından beri Borsa İstanbul'da ("BİST") (eski adıyla İstanbul Menkul Kıymetler Borsası ("İMKB")) işlem görmektedir. 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Grup'un hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir (Dipnot 23):

	(%)
Sakıp Sabancı Holding A.Ş.	14,07
Serra Sabancı	7,22
Suzan Sabancı Dinçer	6,94
Çiğdem Sabancı Bilen	6,94
Diğer	64,83
	100,00

Holding, Bağlı Ortaklıkları, İş Ortaklıkları ve İştirakleri birlikte "Grup" olarak adlandırılmıştır. Holding, Sabancı Ailesi tarafından yönetilmektedir.

Bağlı Ortaklıklar

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla konsolide edilen Bağlı Ortaklıkların faaliyet konusu ve konsolide finansal tabloların amacı doğrultusunda Bağlı Ortaklıkların faaliyette bulunduğu endüstriyel bölümler aşağıdaki gibidir:

Bağlı Ortaklıklar	İşlem gördükleri borsa	Faaliyet konusu	Endüstriyel bölüm	Çalışan sayıları	Kayıtlı olduğu ülke
Akbank T.A.Ş. ("Akbank") (*)	BİST	Bankacılık	Bankacılık	17.231	Türkiye
Aksigorta A.Ş. ("Aksigorta") (*)	BİST	Sigorta	Finansal Hizmetler	665	Türkiye
Agesa Hayat ve Emeklilik A.Ş. ("Agesa")	BİST	Bireysel Emeklilik	Finansal Hizmetler	1.958	Türkiye
Carrefoursa Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş. ("Carrefoursa")	BİST	Ticaret	Perakende	12.118	Türkiye
Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş. ("Teknosa")	BİST	Ticaret	Perakende	2.303	Türkiye
Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Çimsa")	BİST	Çimento	Yapı Malzemeleri	2.510	Türkiye
Çimsa Sabancı Cement BV ("CSC BV")	-	Çimento	Yapı Malzemeleri	208	Hollanda
Kordsa Teknik Tekstil Anonim Şirketi ("Kordsa")	BİST	Lastik takviye	Sanayi	4.721	Türkiye
Exsa Export Sanayi Mamulleri Satış ve Araştırma A.Ş. ("Exsa")	-	Ticaret	Diğer	7	Türkiye
Ankara Enternasyonal Otelcilik A.Ş. ("AEO")	-	Turizm	Diğer	2	Türkiye
Temsa Motorlu Araçlar Pazarlama ve Dağıtım Şirketi ("Temsa Motorlu Araçlar")	-	Otomotiv	Diğer	43	Türkiye
Tursa Sabancı Turizm ve Yatırım İşletmeleri A.Ş. ("Tursa")	-	Turizm	Diğer	2	Türkiye
Sabancı Dijital Teknoloji Hizmetleri A.Ş. ("SabancıDX")	-	Bilgi Teknolojileri	Diğer	315	Türkiye

(*) Aksigorta ve Agesa 1 Temmuz 2021 tarihli finansal tablolar itibarıyla Grup finansal tablolarında tam konsolidasyon yöntemi ile raporlanmaya başlanmıştır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

Bağlı Ortaklıklar (devamı)

Ayrıca, Banka'nın bağlı ortaklığı olmamakla birlikte %100 kontrol gücüne sahip olduğu, yurtdışından uzun vadeli finansman sağlamak amacıyla Kasım 1999'da "Yapılandırılmış İşletme" olarak kurulan A.R.T.S. Ltd. de tam konsolidasyon yöntemi ile konsolidasyona dahil edilmiştir.

Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması amaçlı olarak hazırlanan Dipnot 4'te Holding'e ilişkin bilgiler "Diğer" grubu içerisinde gösterilmiştir.

İş Ortaklıkları

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarda özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilmiş olan İş Ortaklıklarının faaliyet konuları ve faaliyette bulundukları endüstriyel bölümler aşağıdaki gibidir:

İş Ortaklıkları	İşlem gördükleri borsa	Faaliyet konusu	Endüstriyel bölüm	Ortak girişimci	Çalışan sayıları
Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Brisa")	BİST	Lastik	Sanayi	Bridgestone	3.196
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Akçansa")	BİST	Çimento	Yapı Malzemeleri	Heidelberg	2.112
Enerjisa Enerji A.Ş. ("Enerjisa Enerji")	BİST	Enerji	Enerji	E.ON SE	12.349
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. ("Enerjisa Üretim")	-	Enerji	Enerji	E.ON SE	847
Temsa Skoda Sabancı Ulaşım Araçları A.Ş. ("Temsa Ulaşım Araçları")	-	Otomotiv	Diğer	PPF Industry CO. B.V.	1.443

İş ortaklıkları Türkiye'de kurulmuştur.

İştirakler

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarda özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilmiş olan İştiraklerin faaliyet konuları ve faaliyette bulundukları endüstriyel bölümler aşağıdaki gibidir:

İştirakler	İşlem gördükleri borsa	Faaliyet konusu	Endüstriyel bölüm	Ortak girişimci	Çalışan sayıları
Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütün San. ve Tic. A.Ş. (Philsa)(*)	-	Tütün ürünleri üretim	Sanayi	Philip Morris	2.582
Philip Morris Sabancı Pazarlama Satış A.Ş. ("Philip Morris") (*)	-	Tütün ürünleri pazarlama ve satış	Sanayi	Philip Morris	

(*) 31 Aralık 2021 tarihli konsolide bilançolarda satış amaçlı sınıflanan varlıklarda sunulmuştur.

Çalışan sayıları Philsa ve Philip Morris toplam rakamlarıdır.

İştirakler, Türkiye'de kurulmuştur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 1 - GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

1.1 Covid-19 Salgınının Grup Faaliyetlerine Etkisi

COVID-19 salgını, 2020’nin ilk çeyreğinde virüsün dünyaya yayılmasıyla sağlık sistemleri ve ekonomi üzerinde ciddi etkilere neden olmuştur. Ülkeler, salgının yayılmasını yavaşlatmak için hastaların test ve tedavi edilmesi, seyahat kısıtlamalarının uygulanması, vatandaşların karantinaya alınması ve büyük toplantıların iptal edilmesi gibi önlemler almıştır. Bu sosyal önlemlerle birlikte, ekonomik görünüm üzerindeki olumsuz etkileri azaltmak için kapsamlı finansal önlemler de eş zamanlı olarak alınmıştır. Benzer şekilde, Türkiye de vatandaşların sağlığını ve güvenliğini sağlamak için birçok önlemin yanı sıra şirketleri ve hanehalkını bu zorlu koşullarda desteklemek için düzenleyici, mali ve parasal aksiyonları hayata geçirmiştir. Şirketler ve belirli sektörler üzerindeki olumsuz etkilerle mücadele için ilave önlemler açıklanmaya devam etmektedir. Grup yönetimi COVID-19 salgınının Grup’un konsolide finansal durumuna, konsolide finansal performansına ve konsolide nakit akışlarına olan olumsuz etkilerini etkin bir şekilde yönetmek adına tüm gelişmeleri yakından takip etmekte ve gerekli tedbirleri almaktadır. Grup yönetimi, mevcut belirsiz ekonomik görünüme rağmen Grup’un ticari risklerini ve likidite rezervlerini başarılı bir şekilde yönetebileceğine inanmaktadır. Grup faaliyetlerinde, 31 Aralık 2021 itibarıyla herhangi bir risk bulunmamaktadır.

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

2.1.1 Uygulanan finansal raporlama standartları

Sabancı Holding ve Türkiye’de kayıtlı olan Bağlı Ortaklıkları ve İş Ortaklıkları ve İştirakleri, kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu’na (“TTK”), vergi mevzuatına, T.C. Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı’na, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (“BDDK”) tarafından yürürlüğe konulan Bankaların Muhasebe Uygulamalarına ve Belgelerin Saklanması İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve yine BDDK tarafından muhasebe ve finansal raporlama esaslarına ilişkin yayımlanan diğer yönetmelik, açıklama ve genelgelere ve Sigorta Murakabe Kanunu ve Sigorta Mevzuatı’na uygun olarak Türk Lirası cinsinden hazırlanmaktadır. Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren Bağlı Ortaklıklar’ın kanuni finansal tabloları faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan kanun ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlanmıştır. Konsolide finansal tablolar, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara Türkiye Finansal Raporlama Standartları’na uygun sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Seri II, 14.1 No’lu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğ’in 5’inci Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumlar (“TFRS”) esas alınmıştır.

Ayrıca, konsolide finansal tablolar ve dipnotlar SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan formatlara ve KGK tarafından 15 Nisan 2019 tarihinde yayınlanan “TMS Taksonomi Hakkında Duyuru” ya uygun olarak sunulmuştur. Finansal tablolar, makul değerleri ile gösterilen finansal varlık ve yükümlülükler dışında, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır. Tarihi maliyetin belirlenmesinde, genellikle varlıklar için ödenen tutarın gerçeğe uygun değeri esas alınmaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.1 Uygulanan finansal raporlama standartları (devamı)

Kullanılan Para Birimi

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

2.1.2 Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2021 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları TFRS ve TFRS yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

TFRS 7 ve TFRS 16 'daki değişiklikler - Gösterge faiz oranı reformu Faz 2;

1 Ocak 2021 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu Faz 2 değişiklikleri, bir gösterge faiz oranının alternatifleriyle değiştirilmesi de dahil olmak üzere reformların uygulanmasından kaynaklanan hususları ele almaktadır. Faz 2 değişiklikleri, IBOR reformundan doğrudan etkilenen riskten korunma ilişkilerine belirli TMS 39 ve TFRS 9 riskten korunma muhasebesi gerekliliklerinin uygulanmasında geçici ek kolaylıklar sağlar. Bu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler:

TFRS 16 "Kiralamalar - COVID 19 Kira imtiyazları" kolaylaştırıcı uygulamanın uzatılmasına ilişkin değişiklikler;

Mart 2021 itibarıyla bu değişiklik Haziran 2022'ye kadar uzatılmış ve 1 Nisan 2021'den itibaren geçerlidir. COVID-19 salgını sebebiyle kiracılara kira ödemelerinde bazı imtiyazlar sağlanmıştır. Bu imtiyazlar, kira ödemelerine ara verilmesi veya ertelenmesi dahil olmak üzere çeşitli şekillerde olabilir. 28 Mayıs 2020 tarihinde, UMSK UFRS 16 Kiralamalar standardında yayımladığı değişiklik ile kiracıların kira ödemelerinde COVID-19 sebebiyle tanınan imtiyazların, kiralamada yapılan bir değişiklik olup olmadığını değerlendirmemeleri konusunda isteğe bağlı kolaylaştırıcı bir uygulama getirmiştir. Kiracılar, bu tür kira imtiyazlarını kiralamada yapılan bir değişiklik olmaması durumunda geçerli olan hükümler uyarınca muhasebeleştirmeyi seçebilirler. Bu uygulama kolaylığı çoğu zaman kira ödemelerinde azalmayı tetikleyen olay veya koşulun ortaya çıktığı dönemlerde kira imtiyazının değişken kira ödemesi olarak muhasebeleştirilmesine neden olur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.2 Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (devamı)

TMS 1, "Finansal tabloların sunumu" standardının yükümlülüklerin sınıflandırılmasına ilişkin değişikliği;

Yürürlük tarihi 1 Ocak 2024 ve sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemlerine ertelenmiştir. TMS 1, "Finansal tabloların sunumu" standardında yapılan bu dar kapsamlı değişiklikler, raporlama dönemi sonunda mevcut olan haklara bağlı olarak yükümlülüklerin cari veya cari olmayan olarak sınıflandırıldığını açıklamaktadır. Sınıflandırma, raporlama tarihinden sonraki olaylar veya işletmenin beklentilerinden etkilenmemektedir (örneğin, bir imtiyazın alınması veya sözleşmenin ihlali). Değişiklik ayrıca, TMS 1'in bir yükümlülüğün "ödenmesi"nin ne anlama geldiğini açıklığa kavuşturmuştur.

TFRS 3, TMS 16, TMS 37'de yapılan dar kapsamlı değişiklikler ve TFRS 1, TFRS 9, TMS 41 ve TFRS 16'da yapılan bazı yıllık iyileştirmeler;

1 Ocak 2022 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.

- TFRS 3 "İşletme birleşmeleri"nde yapılan değişiklikler;

Bu değişiklik İşletme birleşmeleri için muhasebe gerekliliklerini değiştirmeden TFRS 3'te Finansal Raporlama için Kavramsal Çerçeveye yapılan bir referansı güncellemektedir.

- TMS 16 "Maddi duran varlıklar" da yapılan değişiklikler;

Bir şirketin, varlık kullanıma hazır hale gelene kadar üretilen ürünlerin satışından elde edilen gelirin maddi duran varlığın tutarından düşülmesini yasaklamaktadır. Bunun yerine, şirket bu tür satış gelirlerini ve ilgili maliyeti kar veya zarara yansıtacaktır.

- TMS 37, "Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar" da yapılan değişiklikler;

Bu değişiklik bir sözleşmeden zarar edilip edilmeyeceğine karar verirken şirketin hangi maliyetleri dahil edeceğini belirtir. Yıllık iyileştirmeler, TFRS 1 "Uluslararası Finansal Raporlama Standartları"nın ilk kez uygulanması, TFRS 9 "Finansal Araçlar", TMS 41 "Tarımsal Faaliyetler" ve TFRS 16'nı açıklayıcı örneklerinde küçük değişiklikler yapmaktadır.

TMS 1, Uygulama Bildirimi 2 ve TMS 8'deki dar kapsamlı değişiklikler;

1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler muhasebe politikası açıklamalarını iyileştirmeyi ve finansal tablo kullanıcılarının muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ile muhasebe politikalarındaki değişiklikleri ayırt etmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

TMS 12, Tek bir işlemten kaynaklanan varlık ve yükümlülüklerle ilişkin ertelenmiş vergiye ilişkin değişiklik;

1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, şirketler tarafından ilk defa finansal tablolara alındığında vergilendirilebilir ve indirilebilir geçici farkların eşit tutarlarda oluşmasına neden olan işlemler üzerinden ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmelerini gerektirmektedir. Söz konusu değişikliklerin, Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.3 Konsolidasyon Esasları

a) Konsolide finansal tablolar, aşağıda (b) ile (f) paragraflarında yer alan hususlar kapsamında, ana ortaklık olan Holding ile Bağlı Ortaklıklarının, İş Ortaklıklarının ve İştiraklerinin (topluca "Grup" olarak adlandırılacaktır) finansal tablolarını içermektedir. Konsolidasyon kapsamı içinde yer alan şirketlerin finansal tabloları, konsolide finansal tabloların tarihi itibarıyla ve yeknesak muhasebe ilke ve uygulamaları gözetilerek Dipnot 2.1.1'de belirtilen Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na uygun olarak hazırlanmıştır. İştiraklerin, İş Ortaklıklarının ve Bağlı Ortaklıkların faaliyet sonuçları, satın alma veya elden çıkarma işlemlerine uygun olarak söz konusu işlemlerin geçerlilik tarihlerinde dahil edilmiş veya hariç bırakılmışlardır.

b) Bağlı Ortaklıklar, Holding'in doğrudan veya dolaylı olarak kontrol ettiği şirketleri ifade etmektedir. Grup, bir şirketle olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kaldığı veya bu getirilerde hak sahibi olduğu, aynı zamanda bu getirileri şirket üzerindeki gücüyle etkileme imkanına sahip olduğu durumda şirketi kontrol etmektedir.

c) Grup'un bağlı ortaklıklarındaki sermaye payında kontrol kaybına neden olmayan değişiklikler özkaynak işlemleri olarak muhasebeleştirilir. Grup'un payı ile kontrol gücü olmayan payların defter değerleri, bağlı ortaklık paylarındaki değişiklikleri yansıtmak amacıyla düzeltilir. Kontrol gücü olmayan payların düzeltildiği tutar ile alınan veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark, doğrudan özkaynaklarda Grup'un payı olarak muhasebeleştirilir.

d) Grup'un bir bağlı ortaklığındaki kontrolü kaybetmesi durumunda, satış sonrasındaki kar/zarar, i) alınan satış bedeli ile kalan payın gerçeğe uygun değerlerinin toplamı ile ii) bağlı ortaklığın varlık (şerefiye dahil) ve yükümlülüklerinin ve kontrol gücü olmayan payların önceki defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Diğer kapsamlı gelir içinde bağlı ortaklık ile ilgili önceden muhasebeleştirilen ve özkaynakta toplanan tutarlar, Şirket'in ilgili varlıkları satmış olduğu varsayımı üzerine kullanılacak muhasebe yöntemine göre kayda alınır (örneğin; konuyla ilgili TFRS standartları uyarınca, kar/zarara aktarılması ya da doğrudan geçmiş yıl karlarına transfer). Bağlı ortaklığın satışı sonrası kalan yatırımın kontrolünün kaybedildiği tarihteki gerçeğe uygun değeri, TFRS 9 *Finansal Araçlar* standardı kapsamında belirlenen başlangıç muhasebeleştirmesinde gerçeğe uygun değer olarak ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir iştirak ya da müşterek olarak kontrol edilen bir işletmedeki yatırımın başlangıç muhasebeleştirmesindeki maliyet bedeli olarak kabul edilir.

Holding, %50 altında etkin ortaklık payına sahip olduğu şirketleri, kendi ve diğer Bağlı Ortaklıkları'nın sahip oldukları hisselerle ait oy hakları ile Sabancı Ailesi Üyeleri ve sadece bu aile üyeleri tarafından kontrol edilen şirketlere ait hisselerin oy haklarının birlikte etkin bir şekilde kullanılması sonucu, mali ve işletme politikalarını Holding'in kontrol etme gücüne sahip olmasından dolayı bağlı ortaklık olarak değerlendirmiştir. Sabancı Ailesi Üyeleri, Holding'e sahip oldukları şirketlerdeki oy haklarını vermek suretiyle kontrol etme yetkisi tanımaktadır. Sabancı Ailesi Üyeleri'nin sahip olduğu hisselerle düşen paylar, kontrol gücü olmayan paylar olarak gösterilmiştir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.3 Konsolidasyon Esasları (devamı)

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla Bağlı Ortaklıklar, sahip olunan paylar ve etkin ortaklık oranları gösterilmiştir:

	31 Aralık 2021		31 Aralık 2020	
	Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan		Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan	
	doğrudan ve dolaylı pay	Etkin ortaklık payı	doğrudan ve dolaylı pay	Etkin ortaklık payı
Bağlı ortaklıklar	(%)	(%)	(%)	(%)
AEO	76,85	76,85	76,85	76,85
Akbank	40,75	40,75	40,75	40,75
Aksigorta	36,00	36,00	36,00	36,00
Agesa	40,00	40,00	40,00	40,00
SabancıDX	100,00	100,00	100,00	100,00
Çimsa	63,52	58,10	63,52	58,10
Exsa	61,68	47,90	61,68	47,90
Kordsa	71,11	71,11	71,11	71,11
Teknosa	50,00	50,00	50,00	50,00
Temsa Motorlu Araçlar	100,00	47,90	100,00	47,90
Tursa	100,00	100,00	100,00	100,00
Carrefoursa	57,12	57,12	57,12	57,12
CSC BV	100,00	83,24	100,00	83,24

Bağlı Ortaklıklara ait bilançolar ve kar veya zarar tabloları, tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş olup Holding ve Bağlı Ortaklıklarının sahip olduğu payların kayıtlı değeri, ilgili özkaynaktan mahsup edilmektedir. Holding ile Bağlı Ortaklıkları arasındaki işlemler ve bakiyeler konsolidasyon kapsamında karşılıklı olarak silinmektedir. Holding'in ve Bağlı Ortaklıklarının, Bağlı Ortaklıklarda sahip olduğu hisselerin finansman maliyeti ile bu hisselerle ait temettüler, sırasıyla, özkaynaktan ve ilgili dönem gelirinden çıkarılmıştır.

Bağlı Ortaklıklar, kontrolün Grup'a geçtiği tarihten itibaren konsolidasyon kapsamına alınmakta olup kontrolün sona erdiği tarihten itibaren konsolidasyon kapsamından çıkartılmaktadırlar. Bağlı Ortaklıkların net varlıklarında ve faaliyet sonuçlarında kontrol gücü olmayan paya sahip hissedarların payları, konsolide bilanço ve kar veya zarar tablosunda sırasıyla kontrol gücü olmayan pay ve kontrol gücü olmayan kar/zarar olarak gösterilmektedir. Sabancı Ailesi, Sabancı Ailesi tarafından kurulmuş olan Sabancı Vakfı ve Akbank çalışanları için kurulmuş olan Akbank Tekaüt Sandığı konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilmiş olan bazı Bağlı Ortaklıklar ve İştiraklerin sermayelerinde paya sahiptirler. Bu pay, konsolide finansal tablolarda kontrol gücü olmayan pay olarak dikkate alınmış ve konsolide finansal tablolarda Holding'in hissedarlarına isabet eden net varlıklar ve dönem karına dahil edilmemiştir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.3 Konsolidasyon Esasları (devamı)

e) İş ortaklığı - Holding’in müşterek anlaşmaya konu olan faaliyetler sonucu oluşan net varlıklar üzerinde haklarının bulunması durumunda, konsolide finansal tablolarda iş ortaklığına konu olan net varlıklar özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilir.

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihli İş Ortaklıklarında sahip olunan paylar ve etkin ortaklık oranları gösterilmiştir:

	31 Aralık 2021		31 Aralık 2020	
	Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı pay (%)	Etkin ortaklık payı (%)	Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı pay (%)	Etkin ortaklık payı (%)
İş Ortaklıkları				
Akçansa	39,72	39,72	39,72	39,72
Brisa	43,63	43,63	43,63	43,63
Enerjisa Enerji	40,00	40,00	40,00	40,00
Enerjisa Üretim	50,00	50,00	50,00	50,00
Temsa Ulaşım Araçları	50,00	23,95	50,00	23,95

İş Ortaklıklarına ilişkin yatırımlar özkaynaktan pay alma yöntemi ile konsolide edilmiştir. İş Ortaklıklarının sermayelerinde Sabancı Ailesi tarafından sahip olunan pay bulunmamaktadır.

f) İştiraklerdeki yatırımlar özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilmiştir. Bunlar, Grup’un şirket faaliyetleri üzerinde kontrol yetkisine sahip bulunmamakla birlikte önemli etkiye sahip olduğu kuruluşlardır. Grup ile İştirak arasındaki işlemlerden doğan gerçekleşmemiş karlar, Grup’un İştirakteki payı ölçüsünde düzeltilmiş olup, gerçekleşmemiş zararlar da, işlem, transfer edilen varlığın değer düşüklüğüne uğradığını göstermiyor ise, düzeltilmiştir. Grup, İştirakleri ile ilgili olarak söz konusu doğrultuda bir yükümlülük altına girmemiş veya bir taahhütte bulunmamıştır.

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla İştirakler’de sahip olunan paylar ve ortaklık oranları gösterilmiştir:

İştirakler	Holding ve bağlı ortaklıkları tarafından sahip olunan etkin ortaklık payı (%)
Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütün San. ve Tic. A.Ş. (“Philsa”) (*)	25,00
Philip Morris Sabancı Pazarlama Satış A.Ş. (“Philip Morrisa”) (*)	24,75

(*) 31 Aralık 2021 tarihli konsolide bilançolarda satış amaçlı sınıflanan varlıklarda sunulmuştur.

İştiraklerin sermayelerinde Sabancı Ailesi tarafından sahip olunan pay bulunmamaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.4 Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Konsolide Finansal Tabloların Yeniden Düzenlenmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır.

2.2 Muhasebe Politika ve Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Grup'un konsolide finansal tablolarına ilişkin herhangi bir muhasebe politika ve tahminlerinde değişiklik olmamıştır.

Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak düzeltilir ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Grup'un cari yıl içerisinde tespit ettiği önemli bir muhasebe hatası olmamıştır.

Konsolide finansal tabloların Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na göre hazırlanmasında Grup yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihi itibarı ile oluşması muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar Grup yönetiminin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen fiili sonuçlar ile farklılık gösterebilir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştirilen dönem kar veya zarar tablosunda yansıtılmaktadırlar. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak, net dönem karı veya zararının belirlenmesinde dikkate alınacak şekilde finansal tablolara yansıtılır.

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

2.3.1 Kiralama işlemleri

Grup – kiracı olarak

Grup, bir sözleşmenin başlangıcında, sözleşmenin kiralama niteliği taşıyıp taşımadığını ya da kiralama işlemi içerip içermediğini değerlendirir. Sözleşmenin, bir bedel karşılığında tanımlanan varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devretmesi durumunda, bu sözleşme kiralama niteliği taşımaktadır ya da bir kiralama işlemi içermektedir. Grup, bir sözleşmenin tanımlanan bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devredip devretmediğini değerlendirirken aşağıdaki koşulları göz önünde bulundurur:

- Sözleşmenin tanımlanan varlık içermesi; bir varlık genellikle sözleşmede açık veya zımni bir şekilde belirtilerek tanımlanır.
- Varlığın işlevsel bir bölümünün fiziksel olarak ayrı olması veya varlığın kapasitesinin tamamına yakını temsil etmesi. Tedarikçinin varlığı ikame etme yönünde aslî bir hakka sahip olması ve bundan ekonomik fayda sağlaması durumunda varlık tanımlanmış değildir.
- Tanımlanan varlığın kullanımından sağlanacak ekonomik yararların tamamına yakını elde etme hakkının olması.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3.1 Kiralama işlemleri (devamı)

- d) Tanımlanan varlığın kullanımını yönetme hakkının olması. Grup, varlığın nasıl ve ne amaçla kullanılacağına ilişkin kararların önceden belirlenmiş olması durumunda varlığın kullanım hakkına sahip olduğunu değerlendirmektedir. Grup varlığın kullanımını yönetme hakkına aşağıdaki durumlarda sahip olmaktadır:
- Grup'un, kullanım süresi boyunca varlığı işletme hakkına sahip olması (veya varlığı kendi belirlediği şekilde işletmeleri için başkalarını yönlendirmesi) ve tedarikçinin bu işletme talimatlarını değiştirme hakkının bulunmaması veya
 - Grup'un, kullanım süresi boyunca varlığın nasıl ve ne amaçla kullanılacağını önceden belirleyecek şekilde varlığı (ya da varlığın belirli özelliklerini) tasarlamış olması.

Grup, kiralamanın fiilen başladığı tarihte finansal tablolarına bir kullanım hakkı varlığı ve bir kira yükümlülüğü yansıtır.

Kullanım hakkı varlığı

Kullanım hakkı varlığı ilk olarak maliyet yöntemiyle muhasebeleştirilir ve aşağıdakileri içerir:

- Kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- Kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar,
- Grup tarafından katlanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler ve
- Dayanak varlığın, kiralamanın hüküm ve koşullarının gerektirdiği duruma getirilmesi için restore edilmesiyle ilgili olarak Grup tarafından katlanılan maliyetler (stok üretimi için katlanılan maliyetler hariç).

Grup maliyet yöntemini uygularken, kullanım hakkı varlığını:

- Birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülmüş ve
- Kira yükümlülüğünün yeniden ölçümüne göre düzeltilmiş maliyeti üzerinden ölçer.

Grup, kullanım hakkı varlığını amortisman tabi tutarken TMS 16 Maddi Duran Varlıklar Standardında yer alan amortisman hükümlerini uygular.

Kullanım hakkı varlığının değer düşüklüğüne uğramış olup olmadığını belirlemek ve belirlenen herhangi bir değer düşüklüğü zararını muhasebeleştirmek için TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü Standardı uygulanır.

Kira yükümlülüğü

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, Grup kira yükümlülüğünü o tarihte gerçekleşmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran kullanılarak; zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise kiracının alternatif borçlanma faiz oranı (kontrat tarihindeki yeni borçlanma faiz oranı) kullanılarak iskonto edilir.

Grup'un kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil olan ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte gerçekleşmemiş olan kira ödemeleri aşağıdakilerden oluşur:

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.1 Kiralama işlemleri (devamı)

- Sabit ödemelerden her türlü kiralama teşvik alacaklarının düşülmesiyle elde edilen tutar,
- Bir endeks ya da orana bağlı olan, ilk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan değişken kira ödemeleri,
- Grup'un satın alma opsiyonunu kullanacağından makul ölçüde emin olması durumunda bu opsiyonun kullanım fiyatı,
- Kiralama süresinin Grup'un kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra Grup, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

- Defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır,
- Defter değerini, yapılmış olan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır ve
- Defter değerini yeniden değerlendirmeleri ve yeniden yapılandırmaları yansıtacak şekilde ya da revize edilmiş özü itibarıyla sabit olan kira ödemelerini yansıtacak şekilde yeniden ölçer.

Uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları

Kiralama yükümlülüğü, sözleşmelerdeki uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları dikkate alınarak belirlenmektedir. Sözleşmelerde yer alan uzatma ve erken sonlandırma opsiyonlarının büyük kısmı Grup ve kiralayan tarafından müştereken uygulanabilir opsiyonlardan oluşmaktadır. Grup kiralama süresini, söz konusu uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları ilgili sözleşmeye göre Grup'un inisiyatifindeyse ve opsiyonların kullanımı makul derecede kesinse kiralama süresine dâhil ederek belirlemektedir. Eğer şartlarda önemli bir değişiklik olursa yapılan değerlendirme Grup tarafından gözden geçirilmektedir.

Değişken kira ödemeleri

Grup'un kiralama sözleşmelerinin bir kısmından kaynaklanan kira ödemeleri değişken kira ödemelerinden oluşmaktadır. TFRS 16 standardı kapsamında yer almayan söz konusu değişken kira ödemeleri, ilgili dönemde gelir tablosuna kira gideri olarak kaydedilmektedir.

Kolaylaştırıcı uygulamalar

Kiralama süresi 12 ay ve daha kısa olan kısa vadeli kiralama sözleşmeleri ile Grup tarafından düşük değerli olarak belirlenen bilgi teknolojileri ekipman kiralamalarına (ağırlıklı olarak yazıcı, dizüstü bilgisayar, mobil telefon vb.) ilişkin sözleşmeler, TFRS 16 Kiralamalar Standardının tanıdığı istisna kapsamında değerlendirilmiş olup, bu sözleşmelere ilişkin ödemeler oluştuğu dönemde gider olarak muhasebeleştirilmeye devam edilmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.1 Kiralama işlemleri (devamı)

Grup - kiralayan olarak

Grup, bağlı ortaklığı olan Ak Finansal Kiralama A.Ş. vasıtasıyla, “Kiralayan” olma sıfatıyla finansal kiralama işlemleri gerçekleştirmektedir. Finansal kiralamaya konu olan varlık, bilançoda yapılan net kiralama tutarına eşit bir alacak olarak gösterilir. Faiz geliri, kiralayanın kiralanan varlık ile ilgili net yatırım metodu kullanılarak sabit bir dönemsel getiri oranı yaratacak şekilde belirlenir ve ilgili dönemde olmayan kısmı kazanılmamış faiz geliri hesabında izlenir.

Grup’un faaliyet kiralamalarında ise kiralanan varlıklar, konsolide bilançoda yatırım amaçlı gayrimenkuller, maddi duran varlıklar veya diğer dönen varlıklar altında sınıflandırılır ve elde edilen kira gelirleri kiralama dönemi süresince, eşit tutarlarda konsolide gelir tablosuna yansıtılır. Kira gelirleri kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile konsolide gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

2.3.2 Nakit ve nakit benzeri değerler

Nakit ve nakit benzeri değerler, kasada tutulan nakit, vadeleri üç ay veya daha kısa olan bankalarda tutulan mevduat ve bloke mevduatları içerir. Grup, nakit ve nakit benzerlerini beklenen kredi zararı modelini kullanarak değer düşüklüğü için gözden geçirmektedir (Dipnot 5).

2.3.3 Satış ve geri alış anlaşmaları

Tekrar geri alımlarını öngören anlaşmalar çerçevesinde satılmış olan menkul kıymetler (“Repo”) Grup portföyünde tutulma amaçlarına göre “Gerçeğe uygun değer farkı kar zarara yansıtılan”, “gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan” veya “İtfâ edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilen” portföylerde sınıflandırılmakta ve ait olduğu portföyün esaslarına göre değerlemeye tabi tutulmaktadır. Repo sözleşmesi karşılığı elde edilen fonlar yükümlülüklerde “Finansal Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar” hesabında muhasebeleştirilmekte ve ilgili Repo anlaşmaları ile belirlenen satım ve geri alım fiyatları arasındaki farkın döneme isabet eden kısmı için “Etkin faiz (iç verim) oranı yöntemi”ne göre gider reeskontu hesaplanmaktadır.

Geri satım taahhüdü ile alınmış menkul kıymetler (“Ters repo”) işlemleri konsolide bilançoda “Hazır Değerler” kalemi altında muhasebeleştirilmektedir. Ters repo anlaşmaları ile belirlenen alım ve geri satım fiyatları arasındaki farkın döneme isabet eden kısmı için “Etkin faiz (iç verim) oranı yöntemi”ne göre faiz gelir reeskontu hesaplanmaktadır.

2.3.4 T.C. Merkez Bankası hesabı

T.C. Merkez Bankası (“Merkez Bankası”) hesabı, Merkez Bankası’nın 2005/1 Sayılı “Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliği”ne göre bankalarca Türk parası zorunlu karşılık için geçerli oranlar mevduatlar ve diğer yükümlülükler için vade yapısına göre %3 ila %8 (2020: %1 ila %6) aralığında; yabancı para zorunlu karşılık için geçerli oranlar ise mevduat ve diğer yükümlülükler vade yapısına göre %5 ila %26 aralığındadır (31 Aralık 2020: %5 ila %22).

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.5 Ticari alacaklar

Alıcıya ürün veya hizmet sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar tahakkuk etmemiş finansman gelirlerinden netleştirilmiş olarak gösterilirler. Tahakkuk etmemiş finansman gelirleri sonrası ticari alacaklar, orijinal fatura değerinden kayda alınan alacakların izleyen dönemlerde elde edilecek tutarlarının etkin faiz yöntemi ile iskonto edilmesi ile hesaplanır. Belirlenmiş faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar, orijinal etkin faiz oranının etkisinin çok büyük olmaması durumunda, maliyet değerleri üzerinden gösterilmektedir.

Değer Düşüklüğü

Grup, konsolide finansal tablolarında itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ve önemli bir finansman bileşeni içermeyen (1 yıldan kısa vadeli olan) ticari alacaklarının değer düşüklüğü hesaplamaları kapsamında TFRS 9 standardında tanımlanan “basitleştirilmiş yaklaşımı” uygulamayı tercih etmiştir. Söz konusu yaklaşım ile Grup, ticari alacakların belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda (gerçekleşmiş değer düşüklüğü zararları haricinde), ticari alacaklara ilişkin zarar karşılıklarını “ömür boyu beklenen kredi zararlarına” eşit bir tutardan ölçmektedir.

1 Ocak 2018 tarihinden önce yürürlükte olan TMS 39 “Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme” standardında yer alan “gerçekleşen kredi zararları modeli” yerine TFRS 9 “Finansal Araçlar” standardında “beklenen kredi zararları modeli” tanımlanmıştır. Beklenen kredi zararları, bir finansal aracın beklenen ömrü boyunca kredi zararlarının olasılıklarına göre ağırlıklandırılmış bir tahminidir. Beklenen kredi zararlarının hesaplamasında, geçmiş kredi zararı deneyimleri ile birlikte, Grup’un geleceğe yönelik tahminleri de dikkate alınmaktadır.

2.3.6 Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar

Grup, 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren, itfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finans sektörü faaliyetlerinden alacaklarının değer düşüklüğü hesaplaması için, TFRS 9 standardında yer alan ve ilk muhasebeleştirmeden sonra kredi kalitesindeki değişimin dikkate alındığı üç aşamalı değer düşüklüğü yaklaşımını (genel yaklaşım) uygulamaktadır. Söz konusu yaklaşım kapsamında tanımlanan aşamalar aşağıdaki gibidir:

“Aşama 1”, ilk muhasebeleştirme anında ve ilk muhasebeleştirmeden bir sonraki raporlama dönemine kadar kredi riskinde önemli bir artış olmayan veya raporlama tarihinde düşük kredi riski olan finansal varlıkları kapsamaktadır. Söz konusu varlıklar için, “12 aylık beklenen kredi zararı” muhasebeleştirilmekte ve faiz geliri beklenen zarar karşılığı düşülmeden brüt defter değeri üzerinden hesaplanmaktadır. 12 aylık beklenen kredi zararı, raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde finansal varlığa ilişkin gerçekleşmesi muhtemel temerrüt durumlarından kaynaklanan kredi zararlarının 12 aya ağırlıklandırılması ile hesaplanan tutardır.

“Aşama 2”, ilk muhasebeleştirmeden sonra kredi riskinde önemli artış olan fakat değer düşüklüğüne ilişkin tarafsız bir kanıt olmayan finansal varlıkları kapsamaktadır. Söz konusu varlıklar için “ömür boyu beklenen kredi zararı” muhasebeleştirilmekte ve faiz geliri beklenen zarar karşılığı düşülmeden brüt defter değeri üzerinden hesaplanmaktadır. Ömür boyu beklenen kredi zararı finansal varlığın beklenen ömrü boyunca gerçekleşmesi muhtemel temerrüt durumlarından kaynaklanan kredi zararlarıdır.

“Aşama 3”, raporlama tarihinde değer düşüklüğü için tarafsız kanıtın olduğu finansal varlıkları içermektedir. Söz konusu varlıklar için “ömür boyu beklenen kredi zararı” muhasebeleştirilmektedir.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.6 Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar (devamı)

Grup, kredi riskindeki önemli artışların zamanında belirlenmesi ve zarar karşılığının toplu olarak finansal tablolara alınması amacıyla; finansal araç türü, kredi riski derecesi, teminat türü, vadeye kalan süre ve sektör gibi ortak kredi riski özelliklerini esas alarak finansal araçlarını gruplandırmaktadır. Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklara ilişkin beklenen kredi zarar karşılıklarındaki değişim konsolide gelir tablosunda “esas faaliyetlerden diğer gelirler/giderler” hesabında muhasebeleştirilmektedir.

2.3.7 Finansal Varlıklar

2.3.7.1 Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr/Zarar’a Yansıtılan Finansal Varlıklar

Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar, sözleşmeye bağlı nakit akışlarını tahsil etmek için elde tutmayı amaçlayan iş modeli ile sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve satılmasını amaçlayan iş modeli dışında kalan diğer model ile yönetilen finansal varlıklar ile finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açmaması durumunda; piyasada kısa dönemde oluşan fiyat ve benzeri unsurlardaki dalgalanmalardan kâr sağlamak amacıyla elde edilen veya elde edilme nedeninden bağımsız olarak, kısa dönemde kâr sağlamaya yönelik bir portföyün parçası olan finansal varlıklardır. Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerleri ile kayda alınmakta ve kayda alınmalarını takiben de gerçeğe uygun değerleri ile değerlemeye tabi tutulmaktadır. Yapılan değerlendirme sonucu oluşan kazanç ve kayıplar kâr/zarar hesaplarına dahil edilmektedir. Grup, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer ölçümlemesinde COVID-19 salgınının etkilerini gözden geçirmiş ve raporlama tarihi itibarıyla düzeltme gerektirecek değişiklik tespit edilmemiştir.

2.3.7.2 Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan Finansal Varlıklar

Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulmasına ek olarak finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması durumlarında finansal varlık, gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan olarak sınıflandırılmaktadır.

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyetlerine işlem maliyetlerinin eklenmesi ile kayda alınmaktadır. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar kayda alınmalarını takiben gerçeğe uygun değeriyle değerlendirilmektedir. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan menkul değerlerin etkin faiz yöntemi ile hesaplanan faiz gelirleri ile sermayede payı temsil eden menkul değerlerin temettü gelirleri gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkların gerçeğe uygun değerleri ile itfa edilmiş maliyetleri arasındaki fark yani “Gerçekleşmemiş kâr ve zararlar” ise ilgili finansal varlığa karşılık gelen değer tahsili, varlığın satılması, elden çıkarılması veya zafiyete uğraması durumlarından birinin gerçekleşmesine kadar dönemin gelir tablosuna yansıtılmamakta ve özkaynaklar altındaki “Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler” hesabında izlenmektedir. Söz konusu menkul değerlerin tahsil edildiğinde veya elden çıkarıldığında özkaynak içinde yansıtılan birikmiş gerçeğe uygun değer farkları gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.7.2 Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan Finansal Varlıklar (devamı)

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflanan sermayede payı temsil eden menkul değerler gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilmektedir. İstisnai olarak, maliyet, gerçeğe uygun değer belirlenmesinde uygun bir tahmin yöntemi olabilir. Bu durum ancak gerçeğe uygun değer ölçümüne ilişkin yeterli düzeyde yakın zamanlı bilgi bulunmaması ya da gerçeğe uygun değer birden fazla yöntemle ölçülebilmesi ve bu yöntemler arasında maliyetin gerçeğe uygun değer tahminini en iyi şekilde yansıtır olmasına durumunda mümkün olmaktadır. Bu tercihin yapılması durumunda, birikmiş gerçeğe uygun değer farkları gelir tablosuna yansıtılmayacaktır.

2.3.7.3 İtfa Edilmiş Maliyeti ile Ölçülen Finansal Varlıklar

Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması ve finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması durumunda finansal varlık itfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlık olarak sınıflandırılmaktadır.

İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar ilk olarak gerçeğe uygun değerlerini yansıtan elde etme maliyet bedellerine işlem maliyetlerinin eklenmesi ile kayda alınmakta ve kayda alınmalarını takiben “Etkin faiz (iç verim) oranı yöntemi” kullanılarak “İtfa edilmiş maliyeti” ile ölçülmektedir. İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar ile ilgili faiz gelirleri gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Grubun gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan ve itfa edilmiş maliyeti ile ölçülen menkul kıymet portföylerinde tüketici fiyatlarına (“TÜFE”) endeksli tahviller bulunmaktadır. Söz konusu kıymetler reel kupon oranları ve ihraç tarihindeki referans enflasyon endeksi ile tahmini enflasyon oranı dikkate alınarak hesaplanan endeks baz alınarak etkin faiz yöntemine göre değerlendirilmekte ve muhasebeleştirilmektedir. Bu kıymetlerin fiili kupon ödeme tutarlarının hesaplamasında kullanılan referans endeksler iki ay öncesinin TÜFE’sine göre oluşturulmaktadır. Tahmini enflasyon oranını da buna paralel olarak belirlemektedir. Kullanılan tahmini enflasyon oranı, yıl içerisinde gerekli görüldüğünde güncellenmektedir. Sene sonlarında ise fiili enflasyon oranı kullanılmaktadır. Grup’un itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıkları, “nakit ve nakit benzerleri”, “ticari alacaklar”, “borçlanma senetleri” ve “finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar” kalemlerini içermektedir.

2.3.8 İlişkili taraflar

Bu konsolide finansal tabloların amacı doğrultusunda ortaklar, üst düzey yöneticiler ve yönetim kurulu üyeleri, aileleri ve kendileri tarafından kontrol edilen veya kendilerine bağlı şirketler, ilişkili taraflar olarak kabul edilmiştir.

2.3.9 Stoklar

Stoklar, maliyetin veya net gerçekleşebilir değer düşük olanı ile değerlendirilir. Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir. Stokların birim maliyeti, hareketli ağırlıklı ortalama yöntemi ile belirlenir (Dipnot 11). Net gerçekleşebilir değer, işin normal akışı içinde tahmini satış fiyatından tahmini tamamlama maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.10 Türev araçlar

Türev araçların, ağırlıklı olarak yabancı para ve faiz swapları ile vadeli döviz alım-satım sözleşmelerinin, ilk olarak kayda alınmasında elde etme maliyeti kullanılmakta ve bunlara ilişkin işlem maliyetleri elde etme maliyetine dahil edilmektedir. Türev araçlar kayda alınmalarını izleyen dönemlerde makul değer ile değerlendirilmektedir. Tüm türev araçlar gerçeğe uygun değer farkı kar zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılmaktadır. Türev araçların makul değeri piyasada oluşan makul değerlerinden veya indirgenmiş nakit akımı modelinin kullanılması suretiyle hesaplanmaktadır.

Tezgaah üstü vadeli kambiyo sözleşmelerinin makul değeri, orijinal vadeli kurun, ilgili para birimi için sözleşmenin geri kalan kısmında geçerli olan piyasa faiz oranları referans alınarak hesaplanıp, bilanço tarihi itibarıyla geçerli olan vadeli kurla karşılaştırmak yoluyla belirlenmektedir.

Türev araçlar makul değer pozitif veya negatif olmasına göre bilançoda sırasıyla varlık veya yükümlülük olarak kaydedilmektedirler.

Yapılan değerlendirme sonucu gerçeğe uygun değer farkı kar zarara yansıtılan finansal varlık olarak sınıflandırılan türev araçların makul değerinde meydana gelen farklar kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

Bazı türev araçları ekonomik olarak risklere karşı etkin bir koruma sağlamakla birlikte, muhasebesel olarak TFRS 9 kapsamında bunlar “Gerçeğe uygun değer farkı kar zarara yansıtılan” olarak muhasebeleştirilmekte ve bunların makul değer değişiklikleri dönemin kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

Riskten korunma amaçlı faiz oranı swap işlemlerindeki kazançlar ve zararlar, riskten korunma amaçlı aracın ilgili geliri veya gideri ile aynı esas üzerinden gelir veya gider olarak tanınmaktadır. Faiz oranı swap işlemlerindeki kazanç ve zararlar faiz geliri veya faiz gideri olarak kaydedilmiştir.

Nakit akış riskinden korunma amaçlı olarak tayin edilen ve yeterli olan türev enstrümanların makul değer değişikliklerinin etkin olan kısımları özkaynaklar altında muhasebeleştirilir. Makul değer değişikliklerinin etkin olmayan kısımlarına istinaden oluşan gelir veya gider olduğu dönemde kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Gerçeğe uygun değer riskinden korunma amaçlı olarak tayin edilen ve yeterli olan türev enstrümanların makul değer değişiklikleri riskten korunma varlık veya yükümlülüğün gerçeğe uygun değerindeki değişiklikleri ile birlikte kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Riskten korunma varlık veya yükümlülüğün makul değerindeki değişiklik, riskten korunma muhasebesinin etkin olduğu dönem boyunca, ilgili varlık veya yükümlülük ile birlikte gösterilir. Riskten korunmanın, riskten korunma muhasebesi şartlarını artık yerine getirmediği durumlarda, etkin faiz oranı yöntemi kullanılan riskten korunma kalemin taşınan değerine yapılan düzeltmeler vadeye kalan süre içerisinde iskonto edilerek kar veya zarar tablosuna yansıtılır.

Özkaynaklar altında biriktirilen tutarlar riskten korunma kalemlerin kar veya zarar tablosu etkilerinin olduğu dönemler itibarıyla kar veya zarar tablosuna dahil edilirler. Bir riskten korunma enstrümanının satıldığı, vadesinin dolduğu veya riskten korunma kriterlerini karşılayamamaya başladığı durumlarda, ilgili tarihe kadar özkaynaklar altında birikmiş olan kar veya zararlar hemen kar veya zarar tablosuna dahil edilmeyip, riskten korunması amaçlanan nakit akımlarının kar veya zarar tablosuna dahil edildiği tarihe kadar özkaynaklarda tutulmaya devam edilir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.10 Türev araçlar (devamı)

Grup ayrıca yurtdışındaki yatırımlarına ilişkin kur riskinden korunma amacıyla net yatırım riskinden korunma işlemi uygulamaktadır. Söz konusu net yatırım riskinden korunma işleminde riskten koruma aracının gerçeğe uygun değer değişiminin etkin olan kısmı, özkaynaklar altındaki "Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler" hesabında muhasebeleştirilmiştir.

Bazı türev enstrümanlar riskten korunma muhasebesi kapsamına girebilmek için gerekli olan şartları karşılamamaktadır. Riskten korunma muhasebesi kapsamına dahil olmayan türev enstrümanların makul değer değişiklikleri oluştukları dönemde kar veya zarar tablosuna dahil edilirler.

2.3.11 Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılmak veya idari maksatlarla veya işlerin normal seyri esnasında satılmak yerine, kira elde etmek ve/veya sermaye kazancı elde etmek amacıyla veya her ikisi için tutulan araziler ve binalar yatırım amaçlı gayrimenkuller olarak sınıflandırılır ve maliyet yöntemine göre maliyet eksi birikmiş amortisman (arazi hariç) ve varsa değer düşüklüğü sonrasındaki değerleri ile gösterilir (Dipnot 14). İnşaatı Grup tarafından yapılan yatırım amaçlı gayrimenkulün maliyeti ise, inşaat veya ıslah çalışmalarının tamamlandığı tarihteki maliyeti üzerinden belirtilir. Söz konusu bu tarihe kadar, Grup, TMS 16 "Maddi Duran Varlıklar" şartlarını uygular. Söz konusu tarihte varlık, yatırım amaçlı gayrimenkul haline gelmesi ile birlikte yatırım amaçlı gayrimenkuller hesap kalemine transfer edilir. Faaliyet kiralaması çerçevesinde kiralanmış gayrimenkuller yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflandırılmamıştır. Maliyetleri ile gerçeğe uygun değerleri karşılaştırıldığında, önemli bir farka rastlanılmamıştır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin amortisman dönemleri, tahmin edilen faydalı ömürleri esas alınarak belirlenmiştir. Bu varlıkların tahmini ekonomik ömürleri 20-49 yıl arasındadır.

2.3.12 Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar, elde etme maliyetlerinden birikmiş amortisman düşüldükten ve birikmiş değer düşüklüğü sonraki net değeri ile gösterilmektedir (Dipnot 15). Amortisman, maddi duran varlıkların faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır. Arsa ve araziler amortismanına tabi değildir. Söz konusu varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

	Yıllar
Yeraltı ve yer üstü düzenleri	4-50
Binalar	10-50
Makine, tesis ve cihazlar	3-30
Taşıt araçları	3-7
Döşeme ve demirbaşlar	3-15
Diğer maddi duran varlıklar	5-10

Maddi duran varlıkların elden çıkartılması sonucu oluşan kar veya zarar, kayıtlı değer ile tahsil olunan tutarların karşılaştırılması ile belirlenir ve cari dönemde ilgili gelir ve gider hesaplarına yansıtılır.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.12 Maddi duran varlıklar (devamı)

Bir varlığın kayıtlı değeri varlığın geri kazanılabilir değerinden daha yüksekse, kayıtlı değer derhal geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer ilgili varlığın net satış fiyatı ya da kullanımdaki değerinin yüksek olanıdır. Net satış fiyatı, varlığın makul değerinden satışı gerçekleştirmek için katlanılacak maliyetlerin düşülmesi suretiyle tespit edilir. Kullanımdaki değer ise ilgili varlığın kullanılmasına devam edilmesi suretiyle gelecekte elde edilecek tahmini nakit akımlarının bilanço tarihi itibarıyla indirgenmiş tutarlarına artık değerlerinin eklenmesi ile tespit edilir. Maddi duran varlıkların yapılan normal bakım ve onarım harcamaları, gider olarak muhasebeleştirilmektedir. Maddi duran varlığın kapasitesini genişleterek kendisinden gelecekte elde edilecek faydayı artıran nitelikteki yatırım harcamaları, maddi duran varlığın maliyetine eklenmektedir.

2.3.13 Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar ruhsatları, maden haklarını, iktisap edilmiş kullanım haklarını, bilgi sistemlerini geliştirme maliyetlerini, satın alınmış teknoloji ve diğer tanımlanabilir hakları içermektedir. Maddi olmayan duran varlıklar, elde etme maliyetinden kayda alınır ve 20 yılı geçmeyen tahmini faydalı ömürleri boyunca doğrusal olarak itfa edilirler (Dipnot 16). Maden işletme haklarına ilişkin itfa payları ilgili maden işletilmeye başladığında ayrılır.

İşletme birleşmesi sonucu sahip olunan müşteri ilişkileri ve sözleşmeleri iktisap tarihindeki makul değerleri üzerinden muhasebeleştirilir. Müşteri ilişkileri ve sözleşmeleri tahmini sınırlı faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile amortisman tabi tutulur ve elde etme maliyetinden birikmiş itfa payı ve değer düşüklüğü karşılıkları düşülmesi ile bulunan değer üzerinden tasınırlar (Dipnot 16).

2.3.14 Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar ve durdurulan faaliyetler

Varlıklar, kayıtlı değerlerinin kullanılmak suretiyle değil satış işlemi sonucu geri kazanılmasının amaçlandığı durumlarda satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar olarak sınıflandırılır. Bu varlıklar; bir işletme birimi, satış grupları veya ayrı bir maddi duran varlık olabilir. Satılmak üzere elde tutulan duran varlıkların satışının bilanço tarihini takip eden oniki ay içerisinde gerçekleşmesi beklenir. Çeşitli olay veya koşullar satış işleminin tamamlanma süresini bir yıldan fazlaya uzatabilir. Söz konusu gecikmenin, işletmenin kontrolü dışındaki olaylar veya koşullar nedeniyle gerçekleşmiş ve işletmenin ilgili varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunu) satışına yönelik satış planının devam etmekte olduğuna dair yeterli kanıt bulunması durumunda; satış işlemini tamamlamak için gerekli olan sürenin uzaması, ilgili varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) satış amaçlı elde tutulan varlık olarak sınıflandırılmasını engellemez.

Durdurulan faaliyetler; elden çıkarılan veya satış amacıyla elde tutulan işletme birimleri olabilir ve (a) belirli bir coğrafi bölge faaliyetlerini veya önemli bir iş kolunu ifade eder (b) belirli bir coğrafi bölge faaliyetlerini veya önemli bir iş kolunun elden çıkarmak ile ilgili planın bir parçasıdır veya (c) tekrar satmak için iktisap edilen bir bağlı ortaklıktır.

Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar kayıtlı değerinin veya makul değerinin düşük olanı ile değerlendirilir. Makul değerinin kayıtlı değerinin altına düştüğü durumlarda oluşan değer düşüklüğü ilgili dönemin konsolide kar veya zarar tablosuna gider kaydedilir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.15 Özkaynak kalemleri

Özkaynak kalemlerinin düzeltilmesinde; yeniden değerlendirme değer artış fonu gibi enflasyon nedeniyle işletmelerin oluşturmalarına izin verilen fonların sermayeye ilave edilmesi, ortakların özkaynağa katkısı olarak dikkate alınmamıştır. Yedek akçelerin ve dağıtılmamış karların sermayeye ilave edilmesi ortaklar tarafından konulan sermaye olarak dikkate alınmıştır. Sermayeye ilave edilmiş özkaynak kalemlerinin düzeltilmesinde, sermaye artırımının tescil tarihi veya sermaye artırımına mahsuben ödenen tutarların tahsil tarihi esas alınmıştır. Sermayeye ilave edilmiş olsun veya olmasın, hisse senedi ihraç primlerinin düzeltilmesinde ise tahsil tarihleri dikkate alınmıştır (Dipnot 23).

Özkaynaklar altında takip edilen geri alınmış paylar, bağlı ortaklıkların sahip oldukları Holding hisselerini temsil eder. Konsolide mali tablolarda söz konusu tutar Holding sermayesinin, bağlı ortaklığın elinde bulundurduğu hisse oranına denk gelen tutar oranında azaltılması suretiyle muhasebeleştirilmiştir.

Değer artış fonları içerisinde yer alan yeniden değerlendirme fonu satış işleminden önce Grup’un elinde bulundurduğu net varlığa işlem tarihinde isabet eden değer artışıdır. Yeniden değerlendirme fonları içerisinde yer alan önemli tutarın amortismanına tabi varlıklar ile ilgili olması sebebiyle, söz konusu varlıkların amortismanına tabi oldukları veya elden çıkarıldıkları dönemde ilgili değerlendirme fonundan geçmiş yıllar karlarına transfer edilmek suretiyle muhasebeleştirilir.

Gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler doğrudan özkaynaklarda “Riskten korunma fonları” içerisinde kayıtlara alınmaktadır. Ayrıca Grup, yabancı para finansal borçları ile döviz kurlarındaki değişimden kaynaklanan yurtdışındaki net yatırım riskinden korunmaktadır. Bu kapsamdaki yabancı para finansal borçların döviz kurundan kaynaklanan değer değişiminin etkin kısmı, özkaynaklar altındaki “Riskten korunma fonları” hesabında muhasebeleştirilmiştir.

Grup’un bağlı ortaklıklarından Akbank’ın 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla sermaye yeterliliği standart oranı %21,14 (31 Aralık 2020: %20,70) olup sermaye yeterliliği standart oranı ilgili mevzuat ile belirlenen asgari oranın üzerindedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.16 Araştırma giderleri ve geliştirme maliyetleri

Araştırma giderleri gerçekleştiğinde gider kaydedilmektedir. Yeni ürünlerin geliştirilmesi veya geliştirilen ürünlerin testi ve dizaynı ile ilgili proje maliyetleri, projenin ticari ve teknolojik bakımdan başarılı bir şekilde uygulanabilir olması ve maliyetlerin güvenilir olarak tespit edilebilmesi halinde maddi olmayan duran varlık olarak değerlendirilirler. Diğer geliştirme giderleri gerçekleştiğinde gider olarak kaydedilmektedir. Önceki dönemde gider kaydedilen geliştirme giderleri sonraki dönemde aktifleştirilemez.

2.3.17 Finansal borçlar ve borçlanma maliyetleri

Finansal borçlar, ilk muhasebeleştirilmesi sırasında gerçeğe uygun değerinden ölçülür. İlgili finansal yükümlülüğün yüklenimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de söz konusu gerçeğe uygun değere ilave edilir. Bu finansal yükümlülükler, müteakip dönemlerde etkin faiz yöntemiyle hesaplanan itfa edilmiş maliyetinden ölçülürler.

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen özellikli varlıklar (amaçlandığı şekilde kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi uzun bir süreyi gerektiren varlığı ifade eder) söz konusu olduğunda, ilgili varlığın satın alınması, inşası veya üretimi ile doğrudan ilişki kurulabilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar maliyetinin bir unsuru olarak aktifleştirilir. Bu kapsamda olmayan borçlanma maliyetleri ise oluştukları dönemde giderleştirilir.

Devam eden yatırımlarla ilişkilendirilebilen kredilerin finansman maliyetleri (faiz giderleri ve TL benchmark faiz ile yabancı para kredilere ilişkin kredi faizi arasındaki fark nispetindeki kur farkı giderleri), yatırımlar tamamlanıncaya kadar aktifleştirilmektedir.

2.3.18 Ertelenen finansman giderleri

Ertelenen finansman giderleri (temel olarak finans kuruluşlarından uzun vadeli banka kredileri alımında katlanılan giderler) uzun vadeli kredilerin vadeye kalan süreleri doğrultusunda, efektif faiz metodu kullanılarak itfa edilmektedir.

2.3.19 Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.19 Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler (devamı)

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, kar veya zarar tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, her bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde azaltılır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi

Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, kar veya zarar tablosuna dahil edilir. Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.20 Çalışanlara sağlanan faydalar

Emeklilik hakları

Akbank çalışanları 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu’nun geçici 20’nci maddesine göre kurulmuş olan “Akbank T.A.Ş. Tekaüt Sandığı Vakfı (“Tekaüt Sandığı”)’nın üyesidir. Tekaüt Sandığı’nın teknik mali tabloları Sigorta Murakebe Kanunu’nun 38. maddesi ve bu maddeye istinaden çıkarılan “Aktüerler Yönetmeliği” hükümlerine göre aktüerler siciline kayıtlı bir aktüer tarafından denetlenmektedir.

1 Kasım 2005 tarih 25983 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu (“Bankacılık Kanunu”)’nın geçici 23’üncü maddesinin birinci fıkrası, banka sandıklarının Bankacılık Kanunu’nun yayımı tarihinden itibaren 3 yıl içinde Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)’na devredilmesini hükmetmekte ve bu devrin esaslarını düzenlemekteydi. Bankacılık Kanunu’nun sözkonusu maddesi Cumhurbaşkanı tarafından 2 Kasım 2005 tarihinde Anayasa Mahkemesi’ne başvuru konusu yapılmış ve Anayasa Mahkemesi’nin 31 Mart 2007 tarih ve 26479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 22 Mart 2007 günlü, E. 2005/39, K. 2007/33 sayılı kararı ile iptal edilerek, yürürlüğü kararın yayım tarihinden itibaren durdurulmuş ve ilgili fıkranın iptaline ilişkin gerekçeli karar 15 Aralık 2007 tarih ve 26731 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi’nin iptale ilişkin gerekçeli kararının 2007 yılının Aralık ayında yayınlanmasının hemen akabinde Türkiye Büyük Millet Meclisi (“TBMM”) banka sandıklarının iştirakçilerinin Sosyal Güvenlik Kurumu’na devredilmesini öngören yeni yasal düzenlemeler üzerinde çalışmaya başlamış ve 17 Nisan 2008 tarihinde 5754 sayılı Sosyal Güvenlik Kanunu’nun (“Yeni Kanun”) devre ilişkin esasları düzenleyen ilgili maddeleri TBMM Genel Kurulu’nda kabul edilmiş ve 8 Mayıs 2008 tarih ve 26870 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 19 Haziran 2008 tarihinde ana muhalefet partisinin, Yeni Kanun’un sandıkların SGK’ya devredilmesini de içeren bazı maddelerinin iptali ve yürürlüğüne durdurulması istemiyle Anayasa Mahkemesi’ne yapmış olduğu başvuru, Anayasa Mahkemesi’nin 30 Mart 2011 tarihli toplantısında alınan karar ile reddedilmiş olup, gerekçeli karar 28 Aralık 2011 tarih ve 28156 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Yeni Kanun devir tarihi itibarıyla devredilen kişilerle ilgili olarak yükümlülüğün peşin değerinin; yüzde 9,8 teknik faiz oranı kullanılarak, SGK, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, BDDK, TMSF, banka ve sandık temsilcilerinden oluşan bir komisyon tarafından, sandıkların Kanun kapsamındaki sigorta kolları itibarıyla gelir ve giderleri ile sandıklarca ödenen aylık ve gelirlerin SGK düzenlemeleri çerçevesindeki aylık ve gelirlerin üzerinde olması halinde söz konusu farklar da dikkate alınarak hesaplanacağını ve devrin 8 Mayıs 2011 tarihine kadar tamamlanacağı belirtilmekte idi. 9 Nisan 2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bakanlar Kurulu’nun kararı ile söz konusu devir sürecinin 2 yıl uzatılmasına karar verilmiştir. Buna göre devrin 8 Mayıs 2013 tarihine kadar tamamlanması gerekmektedir. 8 Mart 2012 tarih ve 28227 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 20’nci maddesinin birinci fıkrasındaki değişiklik ile de Bakanlar Kurulu’na verilmiş olan erteleme yetkisi çerçevesince, 30 Nisan 2014 tarihli 28987 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2014/6042 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 1 yıl daha ertelenen devir sürecinin, bu değişiklik ile 8 Mayıs 2015 tarihine kadar tamamlanması gerekmekte idi.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.20 Çalışanlara sağlanan faydalar (devamı)

Bu kez 23 Nisan 2015 tarih ve 29335 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6645 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yapılan 5510 sayılı Kanun’un geçici 20’nci maddesinin birinci fıkrasındaki son değişiklik ile devir tarihini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır. 9 Temmuz 2018 tarih 30473 sayılı mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanan 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin 203’üncü maddesinin (I) bendi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun geçici 20’nci maddesinde yer alan Sosyal Güvenlik Kurumu’na devir tarihi belirlemeye “Bakanlar Kurulu” yetkilidir ibaresi “Cumhurbaşkanı” yetkilidir şeklinde değiştirilmiştir.

Yeni Kanun uyarınca Sandık iştirakçileri ile aylık ve/veya gelir bağlanmış olanlar ve bunların hak sahiplerinin SGK’ya devrinden sonra bu kişilerin tabi oldukları vakıf senedinde bulunmasına rağmen karşılanmayan diğer sosyal hakları ve ödemeleri, sandıklar ve sandık iştirakçilerini istihdam eden kuruluşlarca karşılanmaya devam edilecektir.

Grup, aktüerler siciline kayıtlı bir aktüerin hazırladığı rapor ile tespit edilen 294.503 TL teknik açık için mali tablolarında karşılık ayırmıştır (31 Aralık 2020: 126.263 TL).

Konsolidasyon kapsamındaki finansal kuruluşların çalışanları yukarıda açıklanan emeklilik planına dahil olmayıp, Sosyal Güvenlik Kurumu ve diğer tanımlanmış katkı planları kapsamındadır.

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Toplam yükümlülükler	(9.063.017)	(7.690.175)
Gelecekteki katkıların peşin değeri	6.336.667	5.601.360
Sosyal Güvenlik Kurumu’na Toplam Devir Yükümlülüğü	(2.726.350)	(2.088.815)
Geçmiş hizmet yükümlülüğü	(452.546)	(366.677)
Sosyal Güvenlik Kurumu’na Devir ve İlave Yükümlülükler	(3.178.896)	(2.455.492)
Varlıkların piyasa değeri	2.884.393	2.329.229
Varlıklar sonrası sandık fazlası/(açığı)	(294.503)	(126.263)

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.20 Çalışanlara sağlanan faydalar (devamı)

SGK'ya devredilecek çalışma dönemi sonrasında sağlanan sağlık faydalarının tutarı, devre esas sağlık yükümlülükleri ile sağlık primlerinin iskontolanmış net bugünkü değeri üzerinden hesaplanmıştır.

Kullanılan temel aktüeryal varsayımlar aşağıdaki gibidir:

İskonto oranı	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
- SGK'ya devredilecek emeklilik faydaları	%9,80	%9,80
- SGK'ya devredilecek çalışma dönemi sonrasında sağlanan sağlık faydaları	%9,80	%9,80
- Devredilmeyecek diğer faydalar	%3,54	%3,97

Ölüm oranı

Erkekler için 60, kadınlar için 58 yaşında emekli olan bir kişinin dikkate alınan ortalama yaşam beklentisi istatistiki verilere dayanan mortalite tablosuna göre belirlenmiş olup erkekler için 19,7 kadınlar için 25,3 yıldır.

Sandık varlıklarının gerçeğe uygun değerinin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Açılış	2.329.229	2.065.470
Sandık varlıklarının gerçek getirisi	492.765	227.741
İşveren katkı payları	498.701	432.814
Çalışanların katkı payları	330.903	284.885
Ödenen tazminatlar	(767.205)	(681.681)
Dönem Sonu	2.884.393	2.329.229

Sandık varlıklarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021		31 Aralık 2020	
Banka plasmanları	546.798	%19	275.016	%12
Maddi duran varlıklar	15.955	%1	16.421	%1
Menkul kıymetler ve hisse senetleri	1.473.310	%51	1.551.810	%67
Diğer	848.330	%29	485.982	%20
Dönem Sonu	2.884.393	%100	2.329.229	%100

Kıdem tazminatı karşılığı

Kıdem tazminatı karşılığı, Grup'un, personelin Türk İş Kanunu uyarınca emekliye ayrılması veya en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak iş ilişkisinin kesilmesi, askerlik hizmeti için çağırılması veya vefatı durumunda doğacak gelecekteki olası yükümlülüklerinin tahmini toplam karşılığının bilanço tarihindeki indirgenmiş değerini ifade eder (Dipnot 21). Tüm aktüeryal kayıp ve kazanç özkaynaklar altında muhasebeleştirilmiştir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.21 Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler

Karşılıklar, Grup’un bilanço tarihi itibarıyla mevcut bulunan ve geçmişten kaynaklanan yasal veya yapısal bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğü yerine getirmek için ekonomik fayda sağlayan kaynakların çıkışının gerçekleşme olasılığının olması ve yükümlülük tutarı konusunda güvenilir bir tahminin yapılabildiği durumlarda muhasebeleştirilmektedir.

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti işletmenin tam olarak kontrolünde bulunmayan gelecekteki bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilebilmesi mümkün yükümlülükler finansal tablolara dahil edilmemekte ve şarta bağlı yükümlülükler olarak değerlendirilmektedir.

Şarta bağlı varlıklar, genellikle, ekonomik yararların işletmeye girişi olasılığını doğuran, planlanmamış veya diğer beklenmeyen olaylardan oluşmaktadır. Şarta bağlı varlıkların finansal tablolarda gösterilmeleri, hiçbir zaman elde edilemeyecek bir gelirin muhasebeleştirilmesi sonucunu doğurabileceğinden, sözü edilen varlıklar finansal tablolarda yer almamaktadır. Şarta bağlı varlıklar, ekonomik faydaların işletmeye girişleri olası ise finansal tablo dipnotlarında açıklanmaktadır. Şarta bağlı varlıklar ilgili gelişmelerin finansal tablolarda doğru olarak yansıtılmalarını teminen sürekli olarak değerlendirmeye tabi tutulur. Ekonomik faydanın Grup’a girmesinin neredeyse kesin hale gelmesi durumunda ilgili varlık ve buna ilişkin gelir, değişikliğin olduğu dönemin finansal tablolarına yansıtılır.

Zarara sebebiyet verecek sözleşmelerden kaynaklanan mevcut yükümlülükler, karşılık olarak hesaplanır ve muhasebeleştirilir. Grup’un, sözleşmeye bağlı yükümlülüklerini yerine getirmek için katlanılacak kaçınılmaz maliyetlerin bahse konu sözleşmeye ilişkin olarak elde edilmesi beklenen ekonomik faydaları aşan sözleşmesinin bulunması halinde, zarara sebebiyet verecek sözleşmenin var olduğu kabul edilir.

2.3.22 Devlet teşvik ve yardımları

Grup, araştırma ve geliştirme projeleri (“AR-GE”) ile ilgili olarak söz konusu projelerin belirli ölçütleri sağlaması şartıyla, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (“TÜBİTAK”) ile Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu’nun 98/10 sayılı AR-GE Yardımına İlişkin Tebliğ’i kapsamında TÜBİTAK Teknoloji İzleme ve Değerlendirme Başkanlığı’nın değerlendirmesine bağlı olmak üzere AR-GE teşviklerinden yararlanabilmektedir.

İlgili devlet teşvikleri, elde edilmesi için gerekli şartların işletme tarafından yerine getirileceğine ve yardımın işletme tarafından elde edileceğine dair makul bir güvence oluştuğunda finansal tablolara alınır.

Devlet teşvikleri karşılanması amaçlanan maliyetlerle ilişkilendirilmek için ilgili dönem boyunca sistematik olarak kar veya zarar tablosuna alınır. Buna göre, devlet teşvikleri ilgili giderlerin finansal tablolara alındığı döneme tekabül eden devlet teşvikleri, söz konusu giderlerle aynı dönemde kar veya zarar tablosuna alınır. Amortismanına tabi varlıklara ilişkin temin edilen devlet teşvikleri, ilgili varlıkların elde etme maliyetinden düşülerek muhasebeleştirilir.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.23 Sigorta teknik karşılıkları

Kazanılmamış primler karşılığı

Kazanılmamış primler karşılığı, yürürlükte bulunan sigorta sözleşmeleri için tahakkuk etmiş primlerin herhangi bir komisyon veya diğer bir indirim yapılmaksızın brüt olarak gün esasına göre ertesi hesap dönemi veya hesap dönemlerine sarkan kısmından oluşmaktadır. Belirli bir bitiş tarihi olmayan emtia nakliyat sigortası sözleşmelerinde, son üç ayda tahakkuk etmiş primlerden sonra kalan tutarın %50’si kazanılmamış primler karşılığı olarak ayrılmaktadır. Kazanılmamış primler karşılığının hesaplanması sırasında, gün esasına göre takip eden döneme sarkan kısım hesap edilirken genel uygulamada poliçelerin öğlen 12:00’de başlayıp yine öğlen 12:00’de sona erdiği varsayılmıştır. Yazılan primler için aracılara ödenen komisyonlar ile reasürörlere devredilen primler nedeniyle reasürörlerden alınan komisyonların gelecek dönem veya dönemlere isabet eden kısmı, bilançoda sırasıyla gelecek aylara ait giderler ve gelecek aylara ait gelirler hesaplarında, gelir tablosunda ise faaliyet giderleri hesabı altında netleştirilerek muhasebeleştirilmektedir. Teknik Karşılıklar Yönetmeliği uyarınca dövizde endeksli sigorta sözleşmelerine ilişkin kazanılmamış primler karşılığının hesabı sırasında, sigorta sözleşmesinde ayrıca bir kur belirtilmemişse ilgili primin tahakkuk tarihindeki TCMB’nin Resmî Gazete’de ilan ettiği döviz satış kurları dikkate alınmaktadır.

Devam eden riskler karşılığı

Teknik Karşılıklar Yönetmeliği uyarınca 1 Ocak 2008’den itibaren sigorta şirketleri yürürlükte bulunan sigorta sözleşmeleri dolayısıyla ortaya çıkabilecek tazminatların, ilgili sözleşmeler için ayrılmış kazanılmamış primler karşılığından fazla olma ihtimaline karşı, beklenen hasar prim oranını dikkate alarak devam eden riskler karşılığı ayırmakla yükümlüdürler. Beklenen hasar prim oranı, gerçekleşmiş hasarların kazanılmış prime bölünmesi suretiyle bulunur. Branş bazında hesaplanan beklenen hasar prim oranının %95’in üzerinde olması halinde, %95’i aşan oranın net kazanılmamış primler karşılığı ile çarpılması sonucunda bulunan tutar, net devam eden riskler karşılığı, %95’i aşan oranın brüt kazanılmamış primler karşılığı ile çarpılması sonucunda bulunan tutar brüt devam eden riskler karşılığı olarak hesaplanır. Brüt tutar ile net tutar arasındaki fark ise reasürör payı olarak dikkate alınır. 2019/5 sayılı Devam Eden Riskler Karşılığına İlişkin Genelge’de ise DERK tutarının ilk paragrafta açıklanan muhasebe yılı bazında ya da kaza yılı bazında hesaplanabileceği belirtilmiştir. Hesaplamanın kaza yılı bazlı yapılması halinde havuza devredilen işler için ayrı hesaplama yapılacaktır.

Şirket ilgili genelge neticesinde muhasebe yılı bazında DERK hesabı yapmaktadır. Ayrıca, 30 Aralık 2021 tarih ve 2021/31 sayılı “Kara Araçları Sorumluluk Branşında Devam Eden Riskler Karşılığına İlişkin Genelge” uyarınca 1 Ocak - 31 Aralık 2021 hesap dönemine ait finansal tablolarına etki edecek hesaplamalar gerçekleştirilirken, Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Teknik Karşılıklarına ve Bu Karşılıkların Yatırılacağı Varlıklara İlişkin Yönetmeliğin 6’ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan DERK hesaplama yöntemi için kullanılan oranın %95 yerine %100 olarak kullanılmasına ve 2019/5 sayılı Devam Eden Riskler Karşılığına İlişkin Genelgede belirtilen DERK hesaplama yönteminin kullanılması halinde ise aynı Genelgenin 4’üncü maddesinde yer alan brüt hasar prim oranlarının; direkt üretimin tamamının Türkiye’de kurulan havuzlara devredildiği işler için kullanılan %100’lük oran yerine %105 ve diğer işler için kullanılan %85’lik oran yerine %90 kullanılmasına imkan tanınmıştır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.23 Sigorta teknik karşılıkları (devamı)

Muallak hasar ve tazminat karşılığı

Grup sigorta şirketleri, tahakkuk etmiş ve hesaben tespit edilmiş ancak daha önceki hesap dönemlerinde veya cari hesap döneminde fiilen ödenmemiş tazminat bedelleri veya bu bedel hesaplanamamış ise tahmini bedelleri ile gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedelleri için muallak tazminat karşılığı ayırmaktadır.

Hesap dönemlerinden önce meydana gelmiş ancak bu tarihlerden sonra ihbar edilmiş tazminatlar, gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedelleri (IBNR) olarak kabul edilmektedir. 28 Temmuz 2010 tarih ve 27655 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Teknik Karşılıklarına ve Bu Karşılıkların Yatırılacağı Varlıklara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ve 5 Aralık 2014 tarih ve 2014/16 sayılı “Muallak Tazminat Karşılığına İlişkin Genelge” uyarınca, aktüeryal zincirleme merdiven metodları (“AZMM”) kullanılarak Şirketin Raporlanmamış Muallak Tazminat Karşılıkları (IBNR) hesaplanmıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 5 Temmuz 2017 tarihinde yayımlanan 18145 Sayılı yönetmelik ile 12 Nisan 2017 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere “Riskli Sigortalar Havuzu” kurulmuştur. Bu doğrultuda, Zorunlu Trafik branşında şirketin havuza devredeceği prim ve hasar tutarları IBNR hesaplanırken kullanılan veriden çıkarılmıştır. Şirket’in bahsi geçen havuzdan devralacağı hasarlar için ise; Türkiye Motorlu Taşıtlar Bürosu tarafından yayınlanan Kaza dönemi bazında Hasar Prim oranları dikkate alınmıştır. Söz konusu oranlar, kaza dönemleri itibarıyla 2017 yılı için %135, 2018 yılı için %137, 2019 yılı için %128 hasar, 2020 yılı için %115 ve 2021 yılı için %117 olup kazanılmış prim tahmini ile IBNR hesaplanmıştır.

Hayat kar payı ve matematik karşılıkları

Hayat branşı matematik karşılığı, aktüeryal matematik karşılıkları (Hazine Müsteşarlığı tarafından onaylı tarifeler ile belirlenmiş teknik faiz oranı kadar asgari gelir garantisi bulunan ve bir yıldan uzun süreli risk teminatı içeren) ve kar payı karşılıklarından oluşmakta olup, Şirket’in hayat sigortası branşında sigortalılara yükümlülüklerini göstermektedir.

Hayat matematik karşılıkları, hayat branşı ile iştigal eden sigorta şirketlerinin gelecekte vadesi geldiği zaman ödemeyi garanti ettikleri tazminatlar için ayırdıkları karşılıktır. Sigortacılık Kanun’na göre Grup’un hayat branşında akdedilen hayat sigorta sözleşmeleri uyarınca tahsil edilen safi primlerden idare ve tahsil masrafları, ölüm (mortalite) risk primi ve komisyonlarının indirilmesi sonucu kalan tutar hayat matematik karşılığı olarak ayrılmaktadır. Matematik karşılıklarının hesaplanması yurtdışında hazırlanan ölüm istatistikleri dikkate alınarak Türk Sigorta şirketleri için geçerli olan cari tablolar kullanılarak yapılmaktadır. Bu karşılıkların yatırımlara dönüşmesi sonucu elde edilen gelirler için kar payı karşılığı ayrılmaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.24 Hasılat

Bankacılık

Faiz gelir ve giderleri etkin faiz yöntemi uygulanarak muhasebeleştirilmektedir. Grup, donuk alacakları için 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren reeskont hesaplamaya başlamıştır. Donuk alacakların net defter değeri (Brüt Defter Değeri – Beklenen Zarar Karşılığı), etkin faiz oranı ile reeskont edilmekte ve donuk alacağın brüt defter değeri üzerinde muhasebeleştirilmektedir.

Tahsil edildikleri dönemde gelir kaydedilen bazı bankacılık işlemleriyle ilgili ücret gelirleri haricindeki ücret ve komisyon gelirleri ve giderleri ücret ve komisyon niteliğine göre tahakkuk esasına veya “Etkin faiz (İç verim) oranı yöntemi” ve TFRS 15 “Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardı”na göre muhasebeleştirilmektedir. Sözleşmeler yoluyla sağlanan ya da üçüncü bir gerçek veya tüzel kişi için varlık alımı veya satımı gibi işlemlere ilişkin hizmetler yoluyla sağlanan gelirler tahsil edildiği tarihlerde gelir olarak kaydedilmektedir. (Dipnot 4.f.i).

Sigortacılık

Hayat:

Prim gelirleri hayat, sağlık ve ferdi kaza branşlarında dönem içinde tanzim edilmiş poliçelerden iptaller, reasürere verilen primler ve cari rizikolar karşılığının düşülmesinden sonra kalan net tutarı ifade etmektedir.

Elementer Sigortalar:

Prim gelirleri, dönem içinde tanzim edilen poliçe primlerinden iptaller ve cari rizikolar karşılığının düşülmesinden sonra kalan net tutarı ifade etmektedir.

Diğer bölümler

Gelirler, teslimatın gerçekleşmesi, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Grup’a akmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin makul değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Net satışlar, malların satış tutarından mal satışlarından iade, indirim, komisyonların ve satış ile ilgili vergilerin düşülmesi suretiyle gösterilmiştir. Grup’un satışlarını vadeli yapması ve vade boyunca faiz almaması veya piyasa faizinin daha altında bir faiz haddini uygulaması ve böylelikle işlemin etkin bir finansman unsuru içeriyor olması durumunda, satışın karşılığının makul değeri, alacakların bugünkü değerine iskonto edilmesi suretiyle bulunur. Alacakların nominal değeri ile bu şekilde bulunan makul değer arasındaki fark, faiz geliri olarak “Etkin faiz (iç verim) oranı yöntemi”ne göre ilgili dönemlere yansıtılır.

2.3.25 Pay başına kazanç

Pay başına kazanç net dönem karından adi hisse senedi sahiplerine isabet eden kısmın dönem içindeki ağırlıklı ortalama adi hisse senedi sayısına bölünmesiyle hesaplanır. Detayları Dipnot 35’te açıklandığı gibi Holding pay başına kazanç hesaplamalarını “Pay Başına Kazanç” (“TMS 33”) uyarınca yapmaktadır.

Konsolide kar veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net karın, yıl boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye’de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları “bedelsiz hisse” yolu ile arttırabilmektedirler. Bu tip “bedelsiz hisse” dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.26 Geri alınan paylar

Grup şirketlerinin, kendi özkaynağına dayalı finansal araçlarını geri satın alması durumunda, bu araçlar "geri alınmış paylar" olarak özkaynaktan düşülerek muhasebeleştirilir. Grup şirketlerinin özkaynağına dayalı finansal araçlarının alışından, satışından, ihracından ya da iptalinden dolayı kar veya zarara herhangi bir kazanç ya da kayıp yansıtılmaz ve bu işlemlere ilişkin alınan veya ödenen tutarlar doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir.

2.3.27 Dövizli işlemler

Fonksiyonel para birimi

Fonksiyonel para birimi işletmenin faaliyetlerinin önemli kısmını yürüttüğü para birimi olarak tanımlanmakta ve her bir Grup şirketinin finansal tablo kalemleri söz konusu şirketin fonksiyonel para birimi cinsinde ölçülmektedir. Konsolide finansal tablolar Holding'in fonksiyonel ve sunum para birimi olan Türk Lirası cinsinden sunulmuştur.

Dövizli işlemler ve bakiyeler

Dövizli işlemlerden kaynaklanan gelirler ve zararlar işlemin gerçekleştiği tarihte geçerli olan döviz kuru kullanılarak TL'ye çevrilmiştir. Döviz cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülükler bilanço tarihinde geçerli olan döviz kuru kullanılarak TL'ye çevrilmiştir. Döviz cinsinden olan varlık veya yükümlülüklerin çevriminden kaynaklanan kur farkı gelir veya gideri konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmiştir.

Yabancı Grup şirketleri

TL dışında başka bir fonksiyonel para biriminden finansal tablolarını hazırlayan Grup şirketlerinin faaliyet sonuçları ilgili yıla ait ortalama kur üzerinden TL'ye çevrilmiştir. Bu Grup şirketlerinin varlık ve yükümlülükleri dönem sonu kuru ile TL'ye çevrilmiştir. Bu Grup şirketlerinin dönem başındaki net varlıklarının TL'ye çevriminden kaynaklanan kur farkları ile ortalama ve dönem sonu kurları arasında oluşan farklar, özkaynakta yabancı para çevrim farkları hesabına dahil edilmiştir.

2.3.28 İşletme birleşmeleri

İşletme satın alımları, satın alım yöntemi kullanılarak, muhasebeleştirilir. Bir işletme birleşmesinde transfer edilen bedel, gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür; transfer edilen bedel, edinen işletme tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, edinen işletme tarafından edinilen işletmenin önceki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve edinen işletme tarafından çıkarılan özkaynak paylarının toplamı olarak hesaplanır. Satın alıma ilişkin maliyetler genellikle oluştukları anda gider olarak muhasebeleştirilir.

Satın alınan tanımlanabilir varlıklar ile üstlenilen yükümlülükler, satın alım tarihinde gerçeğe uygun değerleri üzerinden muhasebeleştirilir. Aşağıda belirtilenler bu şekilde muhasebeleştirilmez:

- Ertelenmiş vergi varlıkları ya da yükümlülükleri veya çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin varlık ya da yükümlülükler, sırasıyla, TMS 12 *Gelir Vergisi* ve TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* standartları uyarınca hesaplanarak, muhasebeleştirilir;
- Satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmaları ya da Grup'un satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmalarının yerine geçmesi amacıyla imzaladığı hisse bazlı ödeme anlaşmaları ile ilişkili yükümlülükler ya da özkaynak araçları, satın alım tarihinde TFRS 2 *Hisse Bazlı Ödeme Anlaşmaları* standardı uyarınca muhasebeleştirilir; ve
- TFRS 5 *Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler* standardı uyarınca satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan varlıklar (ya da elden çıkarma grupları) TFRS 5'te belirtilen kurallara göre muhasebeleştirilir.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.28 İşletme birleşmeleri (devamı)

Şerefiye, satın alım için transfer edilen bedelin, satın alınan işletmedeki varsa kontrol gücü olmayan payların ve, varsa, aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde edinen işletmenin daha önceden elinde bulundurduğu edinilen işletmedeki özkaynak paylarının gerçeğe uygun değeri toplamının, satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarını aşan tutar olarak hesaplanır. Yeniden değerlendirme sonrasında satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarının, devredilen satın alma bedelinin, satın alınan işletmedeki kontrol gücü olmayan payların ve, varsa, satın alma öncesinde satın alınan işletmedeki payların gerçeğe uygun değeri toplamını aşması durumunda, bu tutar pazarlıklı satın almadan kaynaklanan kazanç olarak doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir.

Hissedar paylarını temsil eden ve sahiplerine tasfiye durumunda işletmenin net varlıklarının belli bir oranda pay hakkını veren kontrol gücü olmayan paylar, ilk olarak ya gerçeğe uygun değerleri üzerinden ya da satın alınan işletmenin tanımlanabilir net varlıklarının kontrol gücü olmayan paylar oranında muhasebeleştirilen tutarları üzerinden ölçülür.

Ölçüm esası, her bir işleme göre belirlenir. Diğer kontrol gücü olmayan pay türleri gerçeğe uygun değere göre ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir başka TFRS standardında belirtilen yöntemler uyarınca ölçülür.

Bir işletme birleşmesinde Grup tarafından transfer edilen bedelin, koşullu bedeli de içerdiği durumlarda, koşullu bedel satın alım tarihindeki gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülür ve işletme birleşmesinde transfer edilen bedele dahil edilir. Ölçme dönemi içerisinde ortaya çıkan ek bilgilerin sonucunda koşullu bedelin gerçeğe uygun değerinde düzeltme yapılması gerekiyorsa, bu düzeltme şerefiyeden geçmişe dönük olarak düzeltilir. Ölçme dönemi, birleşme tarihinden sonraki, edinen işletmenin işletme birleşmesinde muhasebeleştirdiği geçici tutarları düzeltibildiği dönemdir. Bu dönem satın alım tarihinden itibaren 1 yıldan fazla olamaz.

Ölçme dönemi düzeltmeleri olarak nitelendirilmeyen koşullu bedelin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler için uygulanan sonraki muhasebeleştirme işlemleri, koşullu bedel için yapılan sınıflandırma şekline göre değişir. Özkaynak olarak sınıflandırılmış koşullu bedel yeniden ölçülmez ve buna ilişkin sonradan yapılan ödeme, özkaynak içerisinde muhasebeleştirilir. Varlık ya da borç olarak sınıflandırılan koşullu bedelin Finansal araç niteliğinde olması ve TFRS 9 *Finansal Araçlar*: standardı kapsamında bulunması durumunda, söz konusu koşullu bedel gerçeğe uygun değerinden ölçülür ve değişiklikten kaynaklanan kazanç ya da kayıp, kâr veya zararda ya da diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir. TFRS 9 kapsamında olmayanlar ise, TMS 37 *Karşılıklar* uyarınca muhasebeleştirilir.

Aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde Grup'un satın alınan işletmede önceden sahip olduğu özkaynak payı gerçeğe uygun değere getirmek için satın alım tarihinde (yani Grup'un kontrolü ele aldığı tarihte) yeniden ölçülür ve, varsa, ortaya çıkan kazanç/zarar kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Satın alım tarihi öncesinde diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilen satın alınan işletmenin payından kaynaklanan tutarlar, söz konusu payların elden çıkarıldığı varsayımı altında kar/zarara aktarılır.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.28 İşletme birleşmeleri (devamı)

İşletme birleşmesi ile ilgili satın alma muhasebesinin birleşmenin gerçekleştiği raporlama tarihinin sonunda tamamlanamadığı durumlarda, Grup muhasebeleştirme işleminin tamamlanamadığı kalemler için geçici tutarlar raporlar. Bu geçici raporlanan tutarlar, ölçüm döneminde düzeltilir ya da satın alım tarihinde muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde etkisi olabilecek ve bu tarihte ortaya çıkan olaylar ve durumlar ile ilgili olarak elde edilen yeni bilgileri yansıtmak amacıyla fazladan varlık veya yükümlülük muhasebeleştirilir.

Kontrol gücü olmayan pay sahipleri ile yapılan kısmi hisse alış - satış işlemleri

Grup, kontrol gücü olmayan pay sahipleri ile gerçekleştirdiği hali hazırda kontrol etmekte olduğu ortaklıklara ait hisselerin alış ve satış işlemlerini Grup'un özkaynak sahipleri arasındaki işlemler olarak değerlendirmektedir. Buna bağlı olarak, kontrol gücü olmayan paylardan ilave hisse alış işlemlerinde, elde etme maliyeti ile ortaklığın satın alınan payı nispetindeki net varlıklarının kayıtlı değeri arasındaki fark özkaynak içerisinde muhasebeleştirilir. Kontrol gücü olmayan pay sahiplerine hisse satış işlemlerinde ise, satış bedeli ile ortaklığın satılan payı nispetindeki net varlıklarının kayıtlı değeri arasındaki fark sonucu oluşan kayıp veya kazançlar SPK tarafından zorunlu kılınan şablonda özkaynak kalemleri içerisinde bu işlemler sonucunda oluşan kayıp veya kazançlar için ayrı bir başlık olmaması sebebiyle geçmiş yıllar karları hesabı altında özkaynakta muhasebeleştirilir.

2.3.29 Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması

Endüstriyel bölümler, belirli bir mal veya hizmeti ya da birbirleriyle ilişkili mal veya hizmet grubunu sağlama veya risk ve fayda açısından Grup'un diğer bölümlerinden farklı özellikler taşıma anlamında Grup'un diğer bölümlerinden farklı özelliklere sahip bölümlerdir. Coğrafi bölümler, Grup'un, belirli bir ekonomik çevrede mal veya hizmet temin eden ve risk ve fayda açısından başka bir ekonomik çevre içerisinde faaliyet gösteren diğer bölümlerden farklı özelliklere sahip bölümlerdir.

Raporlanabilir bölüm, bölüm bilgileri açıklanması zorunlu olan bir endüstriyel bölüm veya coğrafi bölümdür. Bir endüstriyel bölümün veya coğrafi bölümün raporlanabilir bölüm olarak belirlenebilmesi için gereklilik; bölüm hasılatının büyük bir çoğunluğunun grup dışı müşterilere yapılan satışlardan kazanılması ve grup dışı müşterilere yapılan satışlardan ve diğer bölümler ile gerçekleştirilen işlemlerden elde edilen bölüm hasılatının, tüm bölümlere ilişkin iç ve dış toplam hasılatın en az %10'unu oluşturması veya kar veya zararlar sonuçlanan bölüm sonucunun, kar elde eden bölümlerin toplam sonuçları ile zarar eden bölümlerin toplam sonuçlarının mutlak anlamda büyük olanının en az %10'una isabet etmesi veya bölüm varlıklarının, tüm bölümlerin toplam varlıklarının en az %10'unu oluşturmasıdır.

Grup, faaliyet bölümlerini, karar almaya yetkili mercieye TFRS baz alınmış ve belli sınıflandırmalar yapılmış iç raporlamada sunulan bölümlemelerle tutarlı olacak şekilde belirlemiştir. İç raporlamalara göre Grup'un risk ve fayda oranlarının özellikle ürettiği mal ve hizmetlerdeki farklılıklardan etkilenmesi sebebiyle, bölüm bilgilerinin raporlanmasına yönelik olarak endüstriyel bölümler belirlenmiştir. Coğrafi bölümler bazındaki bilgiler, Grup'un faaliyetlerinin, konsolide finansal tablolar genelinde ve parasal önemlilik kavramında, Türkiye dışındaki coğrafi bölümler açısından raporlanabilir bölüm özelliği göstermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda ayrıca yer verilmemiştir. Faaliyet bölümleri raporlaması işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercieine yapılan raporlamayla yeknesaklığı sağlayacak biçimde düzenlenmiştir. İşletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii bölüme tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınmasından ve bölümün performansının değerlendirilmesinden sorumludur.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.30 Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Grup, bilanço tarihinden sonra düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan düzeltme gerektirmeyen hususlar, finansal tablo kullanıcılarının ekonomik kararlarını etkileyen hususlar olmaları halinde konsolide finansal tablo dipnotlarında açıklanır.

2.3.31 Krediler ve kiralama işlemlerinden alacaklara ilişkin TFRS 9 çerçevesinde belirlenen değer düşüklüğü

Grup’un 31 Aralık 2021 tarihli konsolide finansal tablolarında aktifinde önemli bir paya sahip olan toplam 405.627.216 TL kredi, kiralama ve sigortacılık işlemlerinden alacaklar (31 Aralık 2020: 284.048.822 TL) ve bunlara ilişkin ayrılmış olan toplam 19.014.505 TL değer düşüklüğü karşılığı (31 Aralık 2020: 16.969.515 TL) bulunmaktadır. Grup söz konusu beklenen kredi zararını TFRS 9 uyarınca “TFRS 9 Finansal Araçlar Standardı” uyarınca hesaplamaktadır. TFRS 9, uygulamada önemli derecede yargı ve yorum gerektiren karmaşık bir muhasebe standardıdır. Bu yargı ve yorumlar, itfa edilmiş maliyetle ölçülen kredilerdeki, beklenen kredi zararlarını ölçmek için uygulanan finansal modellerin geliştirilmesinde kilit öneme sahiptir. Buna ilave olarak, oluşturulan modellerin işletilmesinde birden fazla sistemden elde edilen geniş bir veriye ihtiyaç duyulmaktadır. Bununla birlikte söz konusu karşılık hesaplaması, geçmiş kayıp tecrübesi, mevcut koşullar, ileriye yönelik makro-ekonomik beklentiler gibi bütünü itibarıyla karmaşık bilgi ve tahmin içermektedir.

Krediler ve kiralama işlemlerinden alacaklara ilişkin beklenen zarar karşılığı, bilanço tarihi itibarıyla yönetimin en iyi tahminlerini ve geçmiş kayıp tecrübesini içerecek şekilde benzer kredi portföyleri için kolektif olarak; önemli krediler için ise bireysel bazda değerlendirilerek ayrılmaktadır.

2.4 Önemli Muhasebe Tahmin ve Varsayımları

Konsolide finansal tabloların Türkiye Finansal Raporlama Standartları’na göre hazırlanmasında Grup yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihi itibarı ile oluşması muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar Grup yönetiminin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen fiili sonuçlar ile farklılık gösterebilir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştirildikleri dönem kar veya zarar tablosunda yansıtılmaktadırlar. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak, net dönem karı veya zararının belirlenmesinde dikkate alınacak şekilde finansal tablolara yansıtılır.

a) Şerefiye

İşletme birleşmeleri, TFRS 3, “İşletme Birleşmeleri” standardı kapsamında satın alma yöntemi ile muhasebeleştirilir. Satın alma bedeli ile satın alınan işletmenin (i) TFRS 3 hükümlerine göre alım tarihinde düzenlenen bilançosundaki net tanımlanabilir varlıkların ve şarta bağlı yükümlülüklerin değeri, (ii) kontrol gücü olmayan payların değeri ve (iii) daha önceden elde bulunan paylarının gerçeğe uygun değeri arasındaki fark, şerefiye olarak muhasebeleştirilir. Bu farkın negatif olması durumunda şerefiye oluşmaz, aradaki fark pazarlıklı satın alımdan kaynaklanan kazanç olarak “Yatırım faaliyetlerinden gelirler” hesabında muhasebeleştirilir. İşletme birleşmesi sonucunda oluşan şerefiye, değer düşüklüğü testi amacıyla nakit üreten birimlere tahsis edilir. Tahsis nakit yaratan birimlere veya fayda sağlaması beklenen nakit yaratan birim gruplarına yapılır.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Tahmin ve Varsayımları (devamı)

Bu yöntemde, satın alma bedeli, alım tarihinde verilen nakit veya diğer varlıkların, çıkarılan sermaye araçlarının, veya üstlenilen yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değerlerinden ölçülür. İşletme birleşmesi sözleşmesi, gelecekte ortaya çıkacak olaylara bağlı olarak satın alma bedelinin düzeltilebileceğini öngören hükümler içerir; bu düzeltmenin muhtemel olması ve değerinin tespit edilebilmesi durumunda, birleşme tarihinde satın alma bedeline bu düzeltme dâhil edilir. Satın alma işlemine ilişkin maliyetler oluştuğu dönemde giderleştirilir.

Satın alınan işletmenin, satın alma tarihi itibarıyla ve TFRS 3 hükümleri uyarınca oluşturulan bilançosunda, satın alınan işletmeye ait tanımlanabilir varlıklar, yükümlülükler ve şarta bağlı yükümlülükler gerçeğe uygun değerlerinden ölçülür.

İşletme birleşmesi sırasında oluşan şerefiye amortismanına tabi tutulmaz, bunun yerine yılda bir kez (31 Aralık tarihi itibarıyla) veya şartların değer düşüklüğünü işaret ettiği durumlarda daha sık aralıklarla değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Şerefiye üzerinden hesaplanan değer düşüklüğü zararları takip eden dönemlerde söz konusu değer düşüklüğünün ortadan kalkması durumunda dahi gelir tablosu ile ilişkilendirilmez. Şerefiye, değer düşüklüğü testi sırasında nakit üreten birimler ile ilişkilendirilir.

Grup tarafından kontrol edilen işletmeler arasında gerçekleşen yasal birleşmeler TFRS 3 kapsamında değerlendirilmemektedir. Dolayısıyla bu tip işlemlerde şerefiye muhasebeleştirilmemektedir.

b) Sandık

Banka'nın Tekaüt Sandığı Vakfı ("Sandık") 506 Sayılı Kanunun Geçici 20. maddesi çerçevesinde kurulmuş bir sandık olup SGK'ya devredilecek sandıklar kapsamına girmektedir. Devir tarihini belirlemede Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır. Sandığın toplam yükümlülükleri, devredilecek faydalar ve Sandığın sorumluluğunda kalacak ilave faydalar için ayrı ayrı yöntem ve varsayımlar kullanılarak hesaplanmaktadır. Emekli Sandığı yükümlülüklerinin değerlemeleri uygun varsayımların seçiminde, önemli yargı ve teknik uzmanlık gerektirir. Banka yönetimi söz konusu değerlemelerin yapılması amacıyla harici bir aktüerya firmasının hizmetlerinden faydalanmaktadır.

c) Ertelenmiş vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirmektedir. Grup'un bağlı ortaklıklarının gelecekte oluşacak karlardan indirilebilecek kullanılmamış mali zararları ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları, cari dönemlerde oluşan zararlar, kullanılmamış zararların ve diğer vergi varlıklarının son kullanılabileceği tarihler ve gerektiğinde kullanılabilecek vergi planlama stratejileri göz önünde bulundurulmuştur. Elde edilen veriler ışığında, Grup'un gelecekte elde edilecek vergiye tabi kar ertelenmiş vergi varlıklarının tamamını karşılamaya yetmiyorsa, ertelenmiş vergi varlığının tamamı ve bir kısmına karşılık ayrılır.

d) Türev araçların ve diğer finansal araçların gerçeğe uygun değerleri

Grup, aktif bir piyasası olmayan finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini piyasa verilerinden yararlanarak muvazaasız benzer işlemlerin kullanılması, benzer enstrümanların gerçeğe uygun değerlerinin referans alınması ve indirgenmiş nakit akım analizlerini kullanarak hesaplamaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - İŞLETME BİRLEŞMELERİ

1 Ocak 2021 - 31 Aralık 2021 dönemi içinde gerçekleşen alımlar

Şirket ile Aviva International Holdings Ltd. (Aviva)'nin ortak kontrolüne tabi işletme olan AvivaSA'nın sermayesinin %40'ını temsil eden Aviva'ya ait paylarının tamamı 05 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla Ageas Insurance International NV (Ageas) tarafından devralınmıştır. Anılan tarihten itibaren AvivaSA'nın sermayesinin %80'ini temsil eden payları Şirket ve Ageas tarafından eşit oranda paylaşılmakta olup Avivasa ticari unvanı AgeSA Hayat ve Emeklilik A.Ş. (AgeSA) olarak 8 Temmuz 2021 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiştir. Şirket ile Ageas aynı zamanda Aksigorta'nın sermayesinin %72'sini temsil eden payların eşit oranda sahibidir. Ageas'daki ortaklık yapısı değişikliğiyle birlikte, Şirket ile Ageas arasında imzalanan ve Ageas'nın yönetimine ilişkin hususları düzenleyen 14 Ocak 2021 tarihli Hissedarlar Sözleşmesi yürürlüğe girmiştir. Benzer şekilde, Şirket ile Ageas arasında Aksigorta'nın ortak yönetimine ilişkin hususları düzenleyen 18 Şubat 2011 tarihli Hissedarlar Sözleşmesi de revize edilmiş ve bu hususlar Şirket ile Ageas arasında imzalanan 14 Ocak 2021 tarihli bir diğer Hissedarlar Sözleşmesi ile hüküm altına alınmıştır.

Grup, Aksigorta ve Ageas şirketlerini %36 ve %40 pay oranlarıyla özkaynaktan pay alma yöntemiyle konsolide etmekteyken, 1 Temmuz 2021 itibarıyla hissedarlar sözleşmeleri ve şirket ana sözleşmelerinde yapılan değişikliklerin geçerli olması sonucu kontrolü elde etmiş olup TFRS 3 uyarınca tam konsolidasyon yöntemiyle konsolide etmiştir.

Satın alma bedeli, iktisap edilen varlık ve yükümlülüklerin TFRS 3 kapsamında kullanılan gerçeğe uygun değerleri aşağıdaki tabloda özetlenmiştir. Tam konsolidasyon tarihindeki kayıtlara alınan varlıklar ve yükümlülükler:

	Ageas
Tam konsolidasyon itibarıyla değerlendirilmiş varlıklar	7.440.646
Tam konsolidasyon itibarıyla değerlendirilmiş yükümlülükler	4.454.816
Toplam tanımlanabilir net varlıklar	2.985.830
Tam konsolidasyon itibarıyla gerçeğe uygun değeri	3.214.353
Sahiplik oranı	%40
Grup payına düşen şerefiye	91.409

Tam konsolidasyon işlemi sonucunda iktisap edilen tanımlanabilir varlıkların, yükümlülüklerin ve şarta bağlı yükümlülüklerin makul değerinin grup payına düşen kayıtlı değerini aşan 91.409 TL tutarındaki bölümü bilançoda şerefiye olarak kaydedilmiştir.

	Aksigorta
Tam konsolidasyon itibarıyla değerlendirilmiş varlıklar	11.652.224
Tam konsolidasyon itibarıyla değerlendirilmiş yükümlülükler	9.469.367
Toplam tanımlanabilir net varlıklar	2.182.857
Tam konsolidasyon itibarıyla gerçeğe uygun değeri	2.263.763
Sahiplik oranı	%36
Grup payına düşen şerefiye	29.126

Tam konsolidasyon işlemi sonucunda iktisap edilen tanımlanabilir varlıkların, yükümlülüklerin ve şarta bağlı yükümlülüklerin makul değerinin grup payına düşen kayıtlı değerini aşan 29.126 TL tutarındaki bölümü bilançoda şerefiye olarak kaydedilmiştir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - İŞLETME BİRLEŞMELERİ (Devamı)

1 Ocak 2020 - 31 Aralık 2020 dönemi içinde gerçekleşen alımlar

22 Ekim 2020 tarihli hisse devir anlaşması uyarınca Grup'un iştiraki konumunda olan Exsa, otobüs ve midibüs üretimi yapan Temsa Skoda Sabancı Ulaşım Araçları A.Ş. (Temsa Ulaşım Araçları)'nin 210.000 TL tutarındaki sermayesini temsil eden paylarının %50'sini satın almıştır.

16 Aralık 2020 itibarıyla Şirketimizin %60, Çimsa'nın %40 oranında sermayesine katıldığı 87.000 Avro sermayeli Hollanda'da yerleşik Cimsa Sabancı Cement BV (CSC BV) unvanlı yeni bir şirket kurulmuştur. CSC BV'ye kurucu ortak olarak iştirak edilerek ve 52.200.000 adet pay karşılığında 52.200 Avro tutarında sermaye konulmuştur.

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Holding üst yönetimi, faaliyet bölümlerinin performanslarını FAVÖK (Faiz, vergi, esas faaliyetlerden diğer gelir ve giderler kapsamındaki faiz, kur ve vade farkı gelir/giderleri, amortisman ve itfa payları öncesi kar) ile takip etmektedir. Grup yönetimi bölümlere göre raporlamanın gerekliliklerine ek olarak bazı finansal tablo okuyucularının yaptığı analizlerde bu verileri kullanabileceğinden yola çıkarak bölümlere göre raporlama dipnotlarında bu bilgiye yer vermiştir.

a) Grup dışından sağlanan gelirler (Konsolide):

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Finans	57.622.046	37.824.578
Bankacılık	52.474.958	37.824.578
Finansal Hizmetler	5.147.088	-
Sanayi	7.928.278	4.535.703
Perakende	16.814.895	13.470.570
Yapı Malzemeleri	4.370.827	2.270.016
Diğer	1.456.352	1.252.921
Toplam (*)	88.192.398	59.353.788

(*) Konsolide kar veya zarar tablosundaki gelir kalemine ilişkin dağılımı ifade etmektedir.

b) Bölüm varlıkları (Konsolide):

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Finans	782.773.062	475.309.693
Bankacılık	759.925.181	475.309.693
Finansal Hizmetler	22.847.881	-
Sanayi	14.250.722	7.691.684
Perakende	8.085.754	6.597.362
Yapı Malzemeleri	8.100.013	4.962.682
Diğer	6.426.779	2.642.860
Bölüm varlıkları	819.636.330	497.204.281
Satış amacıyla elde tutulan varlıklar	694.573	262.226
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar (Dipnot 13)	8.763.569	8.298.372
Bölümlerle ilişkilendirilmeyen varlıklar	(1.349.773)	(463.260)
Eksi: bölümler arası düzeltmeler ve sınıflandırmalar	(7.980.910)	(4.043.245)
Konsolide finansal tablolara göre toplam varlıklar	819.763.789	501.258.374

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

c) Bölüm yükümlülükleri (Konsolide):

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Finans	702.533.005	414.242.517
Bankacılık	685.380.986	414.242.517
Finansal Hizmetler	17.152.019	-
Sanayi	7.674.087	4.402.207
Perakende	8.277.383	6.903.104
Yapı Malzemeleri	5.482.272	2.990.595
Diğer	1.416.694	463.413
Bölüm yükümlülükleri	725.383.441	429.001.836
Satış amacıyla elde tutulan varlıklar ile ilişkilendirilen yükümlülükler	-	4.027
Bölümlerle ilişkilendirilmeyen yükümlülükler	(1.224.908)	(495.219)
Eksi: bölümler arası düzeltmeler ve sınıflandırmalar	(7.998.926)	(4.035.164)
Konsolide finansal tablolara göre toplam yükümlülükler	716.159.607	424.475.480

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri:

i) Bankacılık:	Kombine(*) 31 Aralık 2021	Konsolide(**) 31 Aralık 2021	Kombine(*) 31 Aralık 2020	Konsolide(**) 31 Aralık 2020
Nakit ve nakit benzerleri	66.412.593	66.412.593	17.971.434	17.971.434
Finansal yatırımlar	163.705.496	163.705.496	109.271.029	109.271.029
Türev araçlar	49.786.871	49.786.871	22.858.366	22.858.366
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası hesabı	81.792.492	81.792.492	42.604.370	42.604.370
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	385.773.791	385.773.791	267.846.568	267.846.568
Maddi duran varlıklar	2.296.505	2.296.505	2.326.451	2.326.451
Kullanım hakkı varlıkları	589.516	589.516	546.620	546.620
Maddi olmayan duran varlıklar	1.499.602	1.499.602	1.190.909	1.190.909
Diğer alacak ve varlıklar	8.300.611	8.300.611	10.944.725	10.944.724
Toplam bölüm varlıkları	760.157.477	760.157.477	475.560.472	475.560.471
Finansal borçlar	110.953.405	110.953.405	67.258.898	67.258.898
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	517.618.535	517.618.535	313.617.634	313.617.634
Türev araçlar	25.624.651	25.624.651	14.840.973	14.840.973
Diğer borçlar ve yükümlülükler	31.184.395	31.184.395	18.525.012	18.525.012
Toplam bölüm yükümlülükleri	685.380.986	685.380.986	414.242.517	414.242.517

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Banka'nın işletme faaliyetlerine ilişkin nakit akışları 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 45.594.269 TL'dir (31 Aralık 2020: (5.185.859) TL).

Banka'nın yatırım faaliyetlerine ilişkin nakit akışları 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla (45.566.521) TL'dir (31 Aralık 2020: (10.300.952) TL).

Banka'nın finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 21.883.924 TL'dir (31 Aralık 2020: 6.774.018 TL).

Akbank'ın finansal tabloları üzerinden hesaplanan birikmiş kontrol gücü olmayan payları 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 44.305.071 TL'dir (31 Aralık 2020: 36.330.888 TL).

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

ii) Finansal Hizmetler:	Kombine(*) 31 Aralık 2021	Konsolide(**) 31 Aralık 2021	Kombine(*) 31 Aralık 2020	Konsolide(**) 31 Aralık 2020
Nakit ve nakit benzerleri	2.940.017	2.940.017	3.250.898	-
Finansal yatırımlar	8.268.078	8.268.078	4.019.101	-
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	1.832.521	1.832.454	1.327.774	-
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlar (Dipnot 13)	-	-	-	776.475
Maddi duran varlıklar	71.435	71.435	45.857	-
Kullanım hakkı varlıkları	47.612	47.612	49.680	-
Maddi olmayan duran varlıklar	3.943.745	3.943.745	151.021	-
Diğer alacak ve varlıklar	5.614.758	5.744.540	4.543.064	-
Toplam bölüm varlıkları	22.718.166	22.847.881	13.387.395	776.475
Finansal borçlar	116.828	116.828	-	-
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	1.065.653	1.065.653	858.957	-
Sigortacılık teknik karşılıkları	14.095.161	14.095.161	9.795.408	-
Diğer borçlar ve yükümlülükler	1.874.377	1.874.377	721.770	-
Toplam bölüm yükümlülükleri	17.152.019	17.152.019	11.376.135	-

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Finansal Hizmetler bölümü Aksigorta ve Agesa şirketlerinin sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

iii) Enerji:

	Kombine(*) 31 Aralık 2021	Konsolide(**) 31 Aralık 2021	Kombine(*) 31 Aralık 2020	Konsolide(**) 31 Aralık 2020
Nakit ve nakit benzerleri	3.917.521	-	2.215.534	-
Finansal yatırımlar	409.899	-	428.955	-
Ticari alacaklar	7.887.848	-	3.967.365	-
Stoklar	688.214	-	365.300	-
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlar (Dipnot 13)	-	7.022.533	-	6.157.834
Maddi duran varlıklar	10.727.754	-	10.431.824	-
Kullanım hakkı varlıkları	367.369	-	243.615	-
Maddi olmayan duran varlıklar	4.783.912	-	4.899.073	-
Diğer alacak ve varlıklar	21.092.408	-	16.697.609	-
Toplam bölüm varlıklar	49.874.925	7.022.533	39.249.275	6.157.834
Finansal borçlar	19.691.430	-	16.657.255	-
Ticari borçlar	5.817.253	-	2.720.039	-
Diğer borçlar ve yükümlülükler	8.450.972	-	6.125.647	-
Toplam bölüm yükümlülükleri	33.959.655	-	25.502.941	-

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Enerji bölümü Enerjisa Enerji A.Ş. ve Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

iv) Sanayi:

	Kombine(*) 31 Aralık 2021	Konsolide(**) 31 Aralık 2021	Kombine(*) 31 Aralık 2020	Konsolide(**) 31 Aralık 2020
Nakit ve nakit benzerleri	3.539.685	194.805	1.935.371	449.893
Finansal yatırımlar	134.795	875	52.130	645
Ticari alacaklar	3.675.628	2.615.203	1.854.034	1.091.112
Stoklar	4.072.572	2.963.849	1.842.962	1.225.313
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlar (Dipnot 13)	540.348	1.007.457	339.158	883.094
Maddi duran varlıklar	5.948.195	3.912.528	4.381.708	2.533.463
Kullanım hakkı varlıkları	243.951	233.000	111.574	95.429
Maddi olmayan duran varlıklar	1.723.316	1.596.855	1.058.349	951.037
Diğer alacak ve varlıklar	5.469.844	3.015.635	2.780.635	1.347.718
Toplam bölüm varlıkları	25.348.334	15.540.207	14.355.921	8.577.704
Finansal borçlar	9.224.243	4.434.125	6.144.229	2.978.692
Ticari borçlar	4.738.072	1.930.912	1.864.121	664.286
Diğer borçlar ve yükümlülükler	2.199.648	1.309.050	1.346.668	763.256
Toplam bölüm yükümlülükleri	16.161.963	7.674.087	9.355.018	4.406.234

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Sanayi bölümü Kordsa, Brisa, Philsa ve Philip Morrissa şirketlerinin sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

v) Perakende:	Kombine(*) 31 Aralık 2021	Konsolide(**) 31 Aralık 2021	Kombine(*) 31 Aralık 2020	Konsolide(**) 31 Aralık 2020
Nakit ve nakit benzerleri	1.583.386	1.583.386	1.297.782	1.297.782
Ticari alacaklar	296.256	296.256	180.567	180.359
Stoklar	3.191.507	3.191.507	2.108.143	2.108.143
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	34.772	34.772	29.222	29.222
Maddi duran varlıklar	619.504	619.504	709.949	709.949
Kullanım hakkı varlıkları	1.017.297	1.017.297	1.017.773	1.017.773
Maddi olmayan duran varlıklar	106.338	106.338	91.768	91.768
Diğer alacak ve varlıklar	1.185.038	1.236.694	1.101.325	1.162.366
Toplam bölüm varlıkları	8.034.098	8.085.754	6.536.529	6.597.362
Finansal borçlar	2.442.905	2.442.905	2.681.937	2.681.937
Ticari borçlar	5.124.517	5.124.517	3.569.076	3.569.076
Diğer borçlar ve yükümlülükler	709.961	709.961	652.092	652.091
Toplam bölüm yükümlülükleri	8.277.383	8.277.383	6.903.105	6.903.104

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Perakende bölümü Teknosa ve Carrefoursa şirketlerinin sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

vi) Yapı Malzemeleri:

	Kombine(*) 31 Aralık 2021	Konsolide(**) 31 Aralık 2021	Kombine(*) 31 Aralık 2020	Konsolide(**) 31 Aralık 2020
Nakit ve nakit benzerleri	866.185	601.222	1.751.992	1.433.619
Finansal yatırımlar	506.226	64	185.224	64
Ticari alacaklar	2.182.916	1.265.858	950.153	507.869
Stoklar	1.762.987	990.319	465.336	285.260
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlar (Dipnot 13)	-	471.118	-	397.334
Maddi duran varlıklar	4.329.778	3.423.351	3.008.741	2.155.891
Kullanım hakkı varlıkları	176.959	74.411	144.165	53.285
Maddi olmayan duran varlıklar	822.947	777.723	61.335	16.967
Diğer alacak ve varlıklar	1.614.632	1.147.313	779.587	518.249
Toplam bölüm varlıkları	12.262.630	8.751.379	7.346.533	5.368.538
Finansal borçlar	4.452.227	3.661.834	2.646.567	2.039.083
Ticari borçlar	2.625.210	1.268.943	1.079.271	635.366
Diğer borçlar ve yükümlülükler	754.803	551.495	507.232	316.146
Toplam bölüm yükümlülükleri	7.832.240	5.482.272	4.233.070	2.990.595

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Yapı Malzemeleri bölümü Çimsa, Akçansa ve CSC BV şirketlerinin sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

vii) Diğer:	Kombine(*)	Konsolide(**)	Kombine(*)	Konsolide(**)
	31 Aralık 2021	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020	31 Aralık 2020
Nakit ve nakit benzerleri	3.725.682	3.725.682	1.851.658	1.851.658
Finansal yatırımlar	13.961.115	97.900	13.733.773	7.043
Ticari alacaklar	218.035	217.412	102.381	101.105
Stoklar	375.323	375.323	142.639	142.639
Maddi duran varlıklar	255.747	219.683	251.346	215.282
Kullanım hakkı varlıkları	18.489	18.489	18.470	18.470
Maddi olmayan duran varlıklar	33.416	33.416	24.635	24.635
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlar (Dipnot 13)	262.461	262.461	83.634	83.636
Diğer alacak ve varlıklar	1.645.878	1.738.874	282.472	282.028
Toplam bölüm varlıkları	20.496.146	6.689.240	16.491.008	2.726.496
Finansal borçlar	18.700	18.700	19.141	19.141
Ticari borçlar	498.829	497.202	199.952	198.177
Diğer borçlar ve yükümlülükler	910.325	900.792	255.480	246.095
Toplam bölüm yükümlülükleri	1.427.854	1.416.694	474.573	463.413

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Diğer bölümü, Sabancı Holding A.Ş., Exsa, Tursa, AEO ve SabancıDX şirketlerinin sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

e) Ana kar veya zarar tablosu kalemleri konsolide mutabakatı:

	1 Ocak – 31 Aralık 2021			1 Ocak – 31 Aralık 2020		
	Eliminasyon Öncesi Bölümlerin Konsolide Pay Toplamları	Eliminasyon ve Konsolidasyon Düzeltilmeleri	Konsolide	Eliminasyon Öncesi Bölümlerin Konsolide Pay Toplamları	Eliminasyon ve Konsolidasyon Düzeltilmeleri	Konsolide
Toplam gelirler	88.965.327	(772.929)	88.192.398	59.599.749	(245.961)	59.353.788
Satılan malın maliyeti ve faiz, prim, komisyon ve diğer giderler	(55.110.181)	3.141.164	(51.969.017)	(38.332.507)	635.149	(37.697.358)
Genel yönetim giderleri	(11.952.523)	207.186	(11.745.337)	(9.013.756)	65.779	(8.947.977)
Satış, pazarlama ve dağıtım giderleri	(3.026.198)	20.212	(3.005.986)	(2.414.905)	8.208	(2.406.697)
Araştırma ve geliştirme giderleri	(46.937)	-	(46.937)	(27.375)	-	(27.375)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) - net	1.199.911	(56.903)	1.143.008	153.885	1.456	155.341
İş ortaklıklarının karlarındaki paylar	2.786.514	-	2.786.514	1.532.631	-	1.532.631
Faaliyet karı	22.815.913	2.538.730	25.354.643	11.497.722	464.631	11.962.353
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) -net	4.493.236	(2.655.158)	1.838.078	748.764	(606.353)	142.411
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	27.309.149	(116.428)	27.192.721	12.246.486	(141.722)	12.104.764
Finansman gelir/(gideri) -net	(1.454.552)	115.419	(1.339.133)	(1.072.620)	144.757	(927.863)
Vergi öncesi kar	25.854.597	(1.009)	25.853.588	11.173.866	3.035	11.176.901
Vergi	(5.274.478)	-	(5.274.478)	(2.270.539)	-	(2.270.539)
Durdurulan faaliyetler vergi sonrası dönem zararı	(7.942)	-	(7.942)	(7.109)	-	(7.109)
Dönem Karı	20.572.177	(1.009)	20.571.168	8.896.218	3.035	8.899.253
Ana ortaklık payı net kar			12.032.098			4.767.573

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri:

i) Bankacılık:

	Kombine(*) 31 Aralık 2021	Konsolide(**) 31 Aralık 2021	Kombine(*) 31 Aralık 2020	Konsolide(**) 31 Aralık 2020
Faiz, komisyon ve diğer gelirler	53.006.038	53.006.038	37.975.581	37.975.581
Faiz, komisyon ve diğer giderler	(26.580.487)	(26.580.487)	(21.299.485)	(21.299.485)
Genel yönetim giderleri	(9.898.995)	(9.898.995)	(8.113.998)	(8.113.998)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	379.256	379.256	234.600	234.600
Faaliyet karı	16.905.812	16.905.812	8.796.698	8.796.698
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) –net	137.176	137.176	66.700	66.700
Vergi öncesi kar	17.042.988	17.042.988	8.863.398	8.863.398
Vergi	(4.550.547)	(4.550.547)	(2.041.943)	(2.041.943)
Net kar	12.492.441	12.492.441	6.821.455	6.821.455
Ana ortaklık payı net kar		5.090.670		2.779.733
FAVÖK	17.688.307		9.465.774	

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

31 Aralık 2021 itibarıyla Akbank'ın kontrol gücü olmayan paylara ait net karı 7.401.771 TL'dir (31 Aralık 2020: 4.041.712 TL).

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

ii) Finansal Hizmetler:

	Kombine(*) 31 Aralık 2021	Konsolide(**) 31 Aralık 2021	Kombine(*) 31 Aralık 2020	Konsolide(**) 31 Aralık 2020
Net kazanılmış primler	5.228.191	2.756.366	4.001.053	-
Brüt yazılan primler	9.007.720	5.147.088	6.604.017	-
Kazanılmamış primler karşılığı	(3.779.529)	(2.390.722)	(2.602.964)	-
Prim, komisyon ve diğer giderler	(4.577.450)	(2.077.360)	(3.103.466)	-
Genel yönetim giderleri	(1.127.313)	(706.492)	(699.179)	-
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	1.515.927	567.482	804.195	-
İş ortaklıklarının karlarındaki paylar (Dipnot 13)	-	157.766	-	293.359
Faaliyet karı	1.039.355	697.762	1.002.603	293.359
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) –net	179.095	99.159	47.742	-
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	1.218.450	796.921	1.050.345	293.359
Finansal gelir/(gider) –net	(67.727)	(27.480)	(68.380)	-
Vergi öncesi kar	1.150.723	769.441	981.965	293.359
Vergi	(260.999)	(132.020)	(211.176)	-
Net kar	889.724	637.421	770.789	293.359
Ana ortaklık payı net kar		338.642		293.359
FAVÖK	1.263.868		1.046.254	

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

iii) Enerji:

	Kombine(*) 31 Aralık 2021	Konsolide(**) 31 Aralık 2021	Kombine(*) 31 Aralık 2020	Konsolide(**) 31 Aralık 2020
Satış gelirleri(net)	46.986.667	-	31.102.575	-
Satılan malın maliyeti	(35.999.325)	-	(23.328.782)	-
Genel yönetim giderleri	(3.573.269)	-	(2.683.555)	-
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	(134.145)	-	(471.917)	-
İş ortaklıklarının karlarındaki paylar (Dipnot 13)	-	1.773.341	-	916.584
Faaliyet karı	7.279.928	1.773.341	4.618.321	916.584
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	1.324	-	(2.311)	-
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	7.281.252	1.773.341	4.616.010	916.584
Finansal gelir/(gider) –net	(2.527.175)	-	(2.191.881)	-
Vergi öncesi kar	4.754.077	1.773.341	2.424.129	916.584
Vergi	(750.920)	-	(373.421)	-
Net kar	4.003.157	1.773.341	2.050.708	916.584
Ana ortaklık payı net kar		1.773.341		916.584
FAVÖK	8.720.529		5.726.625	

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

iv) Sanayi:

	Kombine(*) 31 Aralık 2021	Konsolide(**) 31 Aralık 2021	Kombine(*) 31 Aralık 2020	Konsolide(**) 31 Aralık 2020
Satış gelirleri(net)	14.562.540	7.928.278	8.773.212	4.536.336
Satılan malın maliyeti	(10.797.784)	(6.179.462)	(6.693.656)	(3.732.512)
Genel yönetim giderleri	(589.075)	(404.796)	(396.726)	(277.186)
Pazarlama giderleri	(1.005.985)	(418.931)	(631.419)	(210.388)
Araştırma ve geliştirme giderleri	(42.423)	(40.868)	(26.246)	(24.450)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	(140.500)	459.172	(8.912)	92.690
İş ortaklıklarının karlarındaki paylar (Dipnot 13)	280.897	719.193	59.206	294.785
Faaliyet karı	2.267.670	2.062.586	1.075.459	679.275
Yatırım faaliyetlerinden gelir/ (gider) – net	1.522	2.342	12.382	18.751
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	2.269.192	2.064.928	1.087.841	698.026
Finansal gelir/(gider) –net	(143.019)	(385.922)	(377.776)	(222.606)
Vergi öncesi kar	2.126.173	1.679.006	710.065	475.420
Vergi	34.921	(84.192)	43.496	(21.170)
Durdurulan faaliyetler vergi sonrası dönem zararı	(7.942)	(7.942)	(7.109)	(7.109)
Net kar	2.153.152	1.586.872	746.452	447.141
Ana ortaklık payı net kar		1.274.223		401.359
FAVÖK	3.176.095		1.591.946	

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

v) Perakende:

	Kombine(*) 31 Aralık 2021	Konsolide(**) 31 Aralık 2021	Kombine(*) 31 Aralık 2020	Konsolide(**) 31 Aralık 2020
Satış gelirleri(net)	16.887.586	16.841.255	13.521.506	13.479.400
Satılan malın maliyeti	(13.041.673)	(12.995.406)	(10.481.098)	(10.440.109)
Genel yönetim giderleri	(292.129)	(291.968)	(232.005)	(231.404)
Pazarlama giderleri	(2.550.729)	(2.550.729)	(2.151.449)	(2.151.449)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	(579.053)	(579.053)	(250.506)	(250.506)
Faaliyet karı/(zararı)	424.002	424.099	406.448	405.932
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) –net	150.559	150.559	36.463	36.463
Finansman gideri öncesi faaliyet karı/(zararı)	574.561	574.658	442.911	442.395
Finansal gelir/(gider) –net	(714.076)	(714.076)	(586.608)	(586.608)
Vergi öncesi kar/(zararı)	(139.515)	(139.418)	(143.697)	(144.213)
Vergi	292	292	(59.495)	(59.495)
Net kar/(zararı)	(139.223)	(139.126)	(203.192)	(203.708)
Ana ortaklık payı net kar/(zarar)		(88.883)		(94.618)
FAVÖK	1.448.346		1.133.767	

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

vi) Yapı Malzemeleri:

	Kombine(*) 31 Aralık 2021	Konsolide(**) 31 Aralık 2021	Kombine(*) 31 Aralık 2020	Konsolide(**) 31 Aralık 2020
Satış gelirleri(net)	7.916.114	4.370.902	4.237.578	2.270.470
Satılan malın maliyeti	(6.737.763)	(3.614.021)	(3.398.420)	(1.763.257)
Genel yönetim giderleri	(506.424)	(396.962)	(291.357)	(196.569)
Araştırma ve geliştirme giderleri	(6.069)	(6.069)	(2.925)	(2.925)
Pazarlama giderleri	(30.016)	(13.224)	(37.515)	(20.174)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	202.346	252.700	9.787	45.942
İş ortaklıklarının karlarındaki paylar (Dipnot 13)	-	120.468	-	45.487
Faaliyet karı	838.188	713.794	517.148	378.974
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) –net	161.850	122.086	42.525	39.393
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	1.000.038	835.880	559.673	418.367
Finansal gelir/(gider) –net	(354.368)	(303.478)	(281.883)	(240.942)
Vergi öncesi kar	645.670	532.402	277.790	177.425
Vergi	167.550	97.440	(47.733)	(16.195)
Net kar	813.220	629.842	230.057	161.230
Ana ortaklık payı net kar		371.050		107.591
FAVÖK	953.615		735.070	

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

vii) Diğer:

	Kombine(*) 31 Aralık 2021	Konsolide(**) 31 Aralık 2021	Kombine(*) 31 Aralık 2020	Konsolide(**) 31 Aralık 2020
Satış gelirleri(net)	3.245.204	1.671.765	1.839.997	1.337.962
Satılan malın maliyeti	(1.275.293)	(1.272.722)	(1.096.771)	(1.094.542)
Genel yönetim giderleri	(262.524)	(253.310)	(201.705)	(194.599)
Pazarlama giderleri	(43.672)	(43.313)	(33.216)	(32.894)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider)-net	129.444	120.353	39.692	31.157
İş ortaklıklarının karlarındaki paylar (Dipnot 13)	15.746	15.746	(17.585)	(17.585)
Faaliyet karı/(zararı)	1.808.905	238.519	530.412	29.499
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) –net	3.990.278	3.981.914	595.340	587.457
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	5.799.183	4.220.433	1.125.752	616.956
Finansal gelir/(gider) –net	(23.596)	(23.596)	(22.464)	(22.464)
Vergi öncesi kar	5.775.587	4.196.837	1.103.288	594.492
Vergi	(605.454)	(605.454)	(131.736)	(131.736)
Net kar	5.170.133	3.591.383	971.552	462.756
Ana ortaklık payı net kar		3.273.053		363.565
FAVÖK	1.786.866		566.981	

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

g) Ana ortaklık payı net kar/(zarar) detayı

Tek seferlik gelir giderler, Grup'un rutin operasyonları içerisinde karşılaşmayı beklemediği bir defaya mahsus gider yada gelirlerdir. Bölümler bazında tek seferlik gelir giderlerden arındırılmış (düzeltilmiş) ana ortaklık payı net kar/(zarar) detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Bankacılık	5.479.011	2.760.079
Finansal Hizmetler	385.820	278.315
Sanayi	1.198.596	412.516
Yapı Malzemeleri	241.188	109.130
Enerji	1.931.324	1.315.231
Perakende	(120.536)	(62.792)
Diğer	997.314	365.579
Toplam	10.112.717	5.178.058

Düzeltilmiş ana ortaklık payı net karın mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Raporlanabilir faaliyet bölümlerine ait		
düzeltilmiş net kar (Ana ortaklık payı)	10.112.717	5.178.058
Holding'e ilişkin tek seferlik gelir/(gider)-net (*)	2.280.595	(3.470)
Çimsa'ya ilişkin tek seferlik gelir/(gider)-net	102.336	1.476
Kordsa'ya ilişkin tek seferlik gelir/(gider)-net	85.752	(5.569)
Carrefoursa'ya ilişkin tek seferlik gelir/(gider)-net	21.113	(516)
CSBV'ye ilişkin tek seferlik gelir/(gider)-net	(25.471)	-
Agesa'ya ilişkin tek seferlik gelir/(gider)-net	(77.551)	17.399
Enerjisa'ya ilişkin tek seferlik gelir/(gider)-net	(157.982)	(398.646)
Diğer	(309.411)	(21.159)
Net kar (Ana ortaklık payı)	12.032.098	4.767.573

(*) 2021 yılında Holding'e ilişkin tek seferlik gelir/giderlerin önemli kısmı Agesa ve Aksigorta tam konsolidasyona geçiş kapsamında oluşan gerçeğe uygun değer farkından ve türev işlemlerden elde edilen kazançlardan oluşmaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

h) Kombine FAVÖK detayı

31 Aralık 2021	Vergi Öncesi Kar	Amortisman Giderleri	Yatırım faaliyetlerinden gelir/ (gider) – net	Finansal gelir/(gider) – net	Operasyonel Kur Farkı/Faiz	FAVÖK
Bankacılık	17.042.988	782.495	137.176	-	-	17.688.307
Sanayi	2.126.173	587.212	1.522	(143.019)	(321.213)	3.176.095
Yapı Malzemeleri	645.670	306.496	161.850	(354.368)	191.069	953.615
Perakende	(139.515)	519.510	150.559	(714.076)	(504.834)	1.448.346
Enerji	4.754.077	1.021.560	1.324	(2.527.175)	(419.041)	8.720.529
Finansal Hizmetler	1.150.723	275.228	179.095	(67.727)	50.715	1.263.868
Diğer	5.775.587	49.181	3.990.278	(23.596)	71.220	1.786.866

31 Aralık 2020	Vergi Öncesi Kar	Amortisman Giderleri	Yatırım faaliyetlerinden gelir/ (gider) – net	Finansal gelir/(gider) – net	Operasyonel Kur Farkı/Faiz	FAVÖK
Bankacılık	8.863.398	669.076	66.700	-	-	9.465.774
Sanayi	710.065	507.956	12.382	(377.777)	(8.532)	1.591.946
Yapı Malzemeleri	277.790	260.808	42.525	(281.883)	42.886	735.070
Perakende	(143.697)	484.582	36.463	(586.608)	(242.737)	1.133.767
Enerji	2.424.129	958.520	(2.311)	(2.191.881)	(149.784)	5.726.625
Finansal Hizmetler	981.965	92.057	47.742	(68.380)	48.406	1.046.254
Diğer	1.103.288	44.053	595.340	(22.464)	7.484	566.981

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

i) Amortisman ve itfa payları ve yatırım harcamaları (Konsolide):

1 Ocak – 31 Aralık 2021

	Finans	Finansal		Yapı				
	Bankacılık	Hizmetler	Sanayi	Malzemeleri	Enerji	Perakende	Diğer	Toplam
Amortisman ve itfa payları	782.495	225.416	350.012	197.664	-	519.702	49.181	2.124.470
Yatırım harcamaları	1.098.924	148.147	684.115	225.310	-	294.800	74.475	2.525.771

1 Ocak – 31 Aralık 2020

	Finans	Finansal		Yapı				
	Bankacılık	Hizmetler	Sanayi	Malzemeleri	Enerji	Perakende	Diğer	Toplam
Amortisman ve itfa payları	669.076	-	284.685	159.783	-	484.582	44.053	1.642.179
Yatırım harcamaları	1.138.690	-	339.587	67.690	-	221.118	56.926	1.824.011

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

j) Amortisman ve itfa payları ve yatırım harcamaları (Kombine):

1 Ocak – 31 Aralık 2021

	Finans	Finansal		Yapı				
	Bankacılık	Hizmetler	Sanayi	Malzemeleri	Enerji	Perakende	Diğer	Toplam
Amortisman ve itfa payları	782.495	275.228	587.212	306.496	1.021.560	519.510	49.181	3.541.682
Yatırım harcamaları	1.098.924	262.477	1.127.368	329.950	3.829.814	294.800	74.475	7.017.808

1 Ocak – 31 Aralık 2020

	Finans	Finansal		Yapı				
	Bankacılık	Hizmetler	Sanayi	Malzemeleri	Enerji	Perakende	Diğer	Toplam
Amortisman ve itfa payları	669.076	92.057	507.956	260.808	958.520	484.582	44.053	3.017.052
Yatırım harcamaları	1.138.690	104.899	585.653	190.246	2.710.692	221.118	56.926	5.008.224

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 5 – NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla hazır değerlerin detayı aşağıda sunulmuştur

	31 Aralık 2021			31 Aralık 2020		
	Finans	Finans dışı	Toplam	Finans	Finans dışı	Toplam
Kasa	10.094.281	35.178	10.129.459	5.071.952	37.293	5.109.245
Banka						
<i>Vadeli mevduat</i>	5.067.662	1.085.273	6.152.935	1.146.510	1.047.202	2.193.712
<i>Vadesiz mevduat</i>	48.402.039	986.570	49.388.609	11.264.425	749.644	12.014.069
Ters repo alacakları	2.848.611	-	2.848.611	488.547	-	488.547
Diğer hazır değerler	-	898.269	898.269	-	22.545	22.545
Toplam	66.412.593	3.005.290	69.417.883	17.971.434	1.856.684	19.828.118

Grup'un Finans dışı sektörlerinde faaliyet gösteren şirketlerinin, Akbank'ta tutulan ve konsolide finansal tabloların hazırlanması kapsamında 31 Aralık 2021 itibarıyla elimine edilen toplam 2.462.697 TL tutarında nakit ve nakit benzeri varlığı bulunmaktadır.

ABD Doları, Avro ve TL cinsinden vadeli mevduatlar ve para piyasası plasmanlarının etkin faiz oranı sırasıyla yıllık ortalama %0,24 (31 Aralık 2020: %0,54), %0,07 (31 Aralık 2020: %0,47) ve %19,78'dir (31 Aralık 2020: %17,36).

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla vade analizi aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Vadesiz	60.384.397	17.145.859
3 aya kadar	9.033.486	2.682.259
Toplam	69.417.883	19.828.118

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Grup'un off-shore nakit değerleri, değişken faizli bono ihraçlarına ilişkin ödeme hesapları ve bankalarda bulunan vadeli ve vadesiz mevduatları üzerinde toplam 17.642.259 TL tutarında blokaj bulunmaktadır (31 Aralık 2020: 4.342.775 TL).

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 6 - FİNANSAL YATIRIMLAR

a) Gerçeğe uygun değer farkı kar ve ya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Makul değer değişimleri kar veya zarar tablosuna yansıtılan finansal varlıkların detayı aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Hisse senetleri	1.073.896	464.346
Devlet tahvilleri	452.316	45.063
Eurobondlar	408.228	144.874
Diğer (*)	9.353.561	8.560.219
Toplam	11.288.001	9.214.502

(*) Önceki dönemde, Ojer Telekomünikasyon A.Ş.'ye ("OTAŞ") kullanılmış olan sendikasyon kredileri yeniden yapılandırılmıştır. Bu kapsamda, bu kredilerin teminatını oluşturmak amacıyla üzerinde kredi verenler lehine rehin tesis edilmiş, Türk Telekom'un ihraç edilmiş sermayesinin %55'ini oluşturan 192.500.000.000 adet A Grubu payların, kredi verenlerin tamamının doğrudan veya dolaylı ortak oldukları, özel amaçlı bir şirket olarak kurulan ("LYY Telekomünikasyon A.Ş.") (Eski adıyla Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş.) tarafından devralınması işlemi 21 Aralık 2018 tarihinde tamamlanmıştır. Banka LYY Telekomünikasyon A.Ş.'ye, OTAŞ'dan olan alacaklardaki payı olan %35,56 oranında iştirak etmiştir.

Daha sonra LYY Telekomünikasyon A.Ş.'nin 23 Eylül 2019 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda, kredinin bir kısmının sermayeye dönüştürülerek LYY Telekomünikasyon A.Ş.'nin sermayesine ilave edilmesine karar verilmiş olup bu kapsamda Banka'nın LYY Telekomünikasyon A.Ş.'deki paylarının itibari değeri 18 TL'den 1.416.090 TL'ye yükselmiştir. Bu tutar mali tablolarda "Satış Amaçlı Elde Tutulan ve Durdurulan Faaliyetlere İlişkin Duran Varlıklar" satırı altında gösterilmektedir. Kredi olarak takip edilen kısmın ise 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla değeri 16.495.551 TL (31 Aralık 2020: 8.968.855 TL) olup, mali tablolarda "Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar" kalemi altındaki "Diğer Finansal Varlıklar" altında sınıflandırılmıştır. Kredi ve sermayeye dönüşen toplam tutar için muhasebeleştirilen toplam gerçeğe uygun değer düşüşü 10.568.731 TL (31 Aralık 2020: 3.042.035 TL) olup söz konusu tutarın 1.416.090 TL (31 Aralık 2020: 1.416.090 TL) tutarı "Satış Amaçlı Elde Tutulan ve Durdurulan Faaliyetlere İlişkin Duran Varlıklar" kalemi altında, 9.152.641 TL (31 Aralık 2020: 1.625.945 TL) tutarı ise "Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar" kalemi altındaki "Diğer Finansal Varlıklar" altında muhasebeleştirilmektedir.

Baz alınan indirgenmiş nakit akımları yönteminde kullanılan varsayımlardaki büyüme oranının ve risksiz yatırım getirisi oranının her birinin %0,25 artması veya azalması durumunda, diğer tüm değişkenlerin sabit kalması varsayımında, konsolide banka finansal tablolarında muhasebeleştirilen varlıklar ve vergi öncesi dönem karı yaklaşık 170 milyon tam TL artacak veya 150 milyon tam TL azalacaktır.

Kreditör bankaların temel amacı, mümkün olan en hızlı şekilde gerekli koşulları sağlayarak söz konusu Türk Telekom hisselerini konusunda uzman bir yatırımcıya devretmektir. LYY Telekomünikasyon A.Ş.'nin %55'lik Türk Telekomünikasyon A.Ş. paylarının satışı amacıyla 19 Eylül 2019 tarihinde uluslararası bir yatırım bankası satış danışmanı olarak yetkilendirilmiş bulunmaktadır. 17 Aralık 2021 tarihinde KAP'ta yayınlanan özel durum açıklamasında yer aldığı üzere söz konusu hisselerin Türk Varlık Fonu'na satışı amacıyla görüşmelere başlanmış olup bu rapor tarihi itibarıyla süreç devam etmektedir.

Diğer finansal varlıkların 1.313.971 TL'lik (31 Aralık 2020: 1.094.617 TL) kısmı, Ak Portföy Yönetimi A.Ş. tarafından kurulan Ak Portföy Yönetimi A.Ş. Dördüncü Gayrimenkul Yatırım Fonundan oluşmakta olup gerçeğe uygun değerinden takip edilmekte ve söz konusu değerlendirme farkları kar zarara yansıtılmaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 6 - FİNANSAL YATIRIMLAR (Devamı)

a) Gerçeğe uygun değer farkı kar ve ya zarara yansıtılan finansal varlıklar (devamı)

TL cinsinden etkin faiz oranları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
TL	%18,76	%14,92

Grup'un finans sektöründeki faaliyetlerinden dolayı teminata verdiği gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlığı bulunmamaktadır (31 Aralık 2020: 9.995 TL).

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla, sözleşmede yer alan vade tarihlerine kalan sürelerine göre vade analizi aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
0 ile 3 ay arası	3.147.885	1.595.411
3 ay ile 12 ay arası	7.605.866	7.461.253
1 ile 5 yıl arası	407.404	109.435
5 yıldan fazla	126.846	48.403
Toplam	11.288.001	9.214.502

Sözleşme ile belirlenen yeniden fiyatlandırma tarihine kalan süre:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Vadesiz	3.147.885	1.595.411
3 aya kadar	128.723	37.064
3 ay ile 12 ay arası	7.556.599	7.426.015
1 ile 5 yıl arası	327.948	107.609
5 yıldan fazla	126.846	48.403
Toplam	11.288.001	9.214.502

b) Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Borçlanma senetleri		
- Devlet tahvilleri	35.137.849	23.067.782
- Eurobondlar	45.555.941	21.352.442
- Yatırım fonları	822.416	490.329
- Diğer yabancı para cinsinden bonolar	21.351.614	13.277.208
Ara toplam	102.867.820	58.187.761
Hisse senetleri		
- Teşkilatlanmış piyasalarda işlem gören	27.648	138
- Teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen	36.103	31.527
Ara toplam	63.751	31.665
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal yatırımlar	102.931.571	58.219.426

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 6 - FİNANSAL YATIRIMLAR (Devamı)

b) Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar (devamı)

ABD Doları, Avro, Yen ve Türk Lirası cinsinden borçlanma senetlerinin etkin faiz oranları sırasıyla yıllık %5,32 (31 Aralık 2020: %5,20), %2,88 (31 Aralık 2020: %2,92), %3,09 (31 Aralık 2020: %3,09) ve %18,35'tir (31 Aralık 2020: %12,75).

Grup'un 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklardan repo işlemlerine konu olanların tutarı 40.231.789 TL (31 Aralık 2020: 16.984.050 TL), teminata verilen/bloke edilenlerin tutarı ise 29.582.153 TL'dir (31 Aralık 2020: 18.374.196 TL).

Akbank'ın gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan ve itfa edilmiş maliyeti ile ölçülen menkul kıymet portföylerinde tüketici fiyatlarına ("TÜFE") endeksli tahviller bulunmaktadır. Söz konusu kıymetler reel kupon oranları ve ihraç tarihindeki referans enflasyon endeksi ile tahmini enflasyon oranı dikkate alınarak hesaplanan endeks baz alınarak etkin faiz yöntemine göre değerlendirilmekte ve muhasebeleştirilmektedir. Bu kıymetlerin fiili kupon ödeme tutarlarının hesaplamasında kullanılan referans endeksler iki ay öncesinin TÜFE'sine göre oluşturulmaktadır. Banka tahmini enflasyon oranını da buna paralel olarak belirlemektedir. Kullanılan tahmini enflasyon oranı, yıl içerisinde gerekli görüldüğünde güncellenmektedir. Sene sonlarında ise fiili enflasyon oranı kullanılmaktadır.

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal yatırımlarının sözleşmede yer alan vade tarihlerine kalan sürelerine göre vade analizi aşağıda sunulmuştur.

	31 Aralık 2021			31 Aralık 2020		
	Diğer			Diğer		
	Bankacılık	Şirketler	Toplam	Bankacılık	Şirketler	Toplam
0-3 ay arası	4.901.224	-	4.901.224	4.503.116	-	4.503.116
3 ile 12 ay arası	8.356.943	285.086	8.642.029	4.843.979	-	4.843.979
1 ile 5 yıl arası	63.275.695	644.322	63.920.017	38.802.077	-	38.802.077
5 yıldan fazla	22.975.320	182.657	23.157.977	9.579.925	-	9.579.925
Vadesiz	820.369	1.489.955	2.310.324	490.329	-	490.329
Toplam	100.329.551	2.602.020	102.931.571	58.219.426	-	58.219.426

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla sözleşme ile belirlenen yeniden fiyatlandırma tarihine kalan süreye göre:

	31 Aralık 2021			31 Aralık 2020		
	Diğer			Diğer		
	Bankacılık	Şirketler	Toplam	Bankacılık	Şirketler	Toplam
0-3 ay arası	20.772.704	-	20.772.704	14.823.787	-	14.823.787
3 ile 12 ay arası	17.998.624	285.086	18.283.710	10.414.147	-	10.414.147
1 ile 5 yıl arası	40.326.808	644.322	40.971.130	24.195.511	-	24.195.511
5 yıldan fazla	20.411.046	182.657	20.593.703	8.295.652	-	8.295.652
Vadesiz	820.369	1.489.955	2.310.324	490.329	-	490.329
Toplam	100.329.551	2.602.020	102.931.571	58.219.426	-	58.219.426

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 6 - FİNANSAL YATIRIMLAR (Devamı)

c) İtfa edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilen finansal varlıklar:

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilen finansal yatırımların detayı aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Devlet tahvilleri	42.591.645	34.523.753
Diğer borçlanma senetleri	14.938.866	7.349.569
Toplam	57.530.511	41.873.322

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilen finansal yatırımların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
1 Ocak Bakiyesi	41.873.322	15.566.111
Alımlar	20.409.817	25.884.971
İşletme birleşme etkisi	2.440.708	-
Parasal varlıklarda meydana gelen kur farkları	4.555.125	4.715.654
Değerleme etkisi	4.150.640	495.098
Satış ve itfa yolu ile elden çıkarılanlar	(15.853.468)	(4.774.521)
Değer düşüş karşılığı(*)	(45.633)	(13.991)
Kapanış	57.530.511	41.873.322

(*) Beklenen zarar karşılığı dahildir.

ABD Doları ve Türk Lirası cinsinden borçlanma senetlerinin etkin faiz oranı sırasıyla yıllık %5,89 ve %20,90'dır (31 Aralık 2020: ABD Doları, Avro ve Türk Lirası cinsinden borçlanma senetlerinin etkin faiz oranı sırasıyla yıllık %5,86, %1,70 ve %12,18'tür).

31 Aralık 2021 ve 2020 itibarıyla itfa edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilen finansal yatırımlar için Bankacılık ve diğer sektörler bazında sözleşmede yer alan vade tarihlerine kalan süre aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021			31 Aralık 2020		
	Bankacılık	Diğer şirketler	Toplam	Bankacılık	Diğer şirketler	Toplam
3 ile 12 ay arası	8.689.414	3.939.594	12.629.008	16.731.294	-	16.731.294
1 ile 5 yıl arası	19.693.698	989.429	20.683.127	18.779.765	644	18.780.409
5 yıldan fazla	24.183.456	34.920	24.218.376	6.361.619	-	6.361.619
Toplam	52.566.568	4.963.943	57.530.511	41.872.678	644	41.873.322

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 6 - FİNANSAL YATIRIMLAR (Devamı)

c) İtfa edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilen finansal varlıklar (devamı):

31 Aralık 2021 ve 2020 itibarıyla itfa edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilen finansal yatırımlar için sözleşme ile belirlenen yeniden fiyatlandırma tarihine kalan süre aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021			31 Aralık 2020		
	Diğer			Diğer		
	Bankacılık	şirketler	Toplam	Bankacılık	şirketler	Toplam
3 aya kadar	18.959.492	153.172	19.112.664	11.113.691	-	11.113.691
3 ile 12 ay arası	24.752.525	3.786.422	28.538.947	19.059.290	-	19.059.290
1 ile 5 yıl arası	8.685.943	989.429	9.675.372	10.522.797	644	10.523.441
5 yıldan fazla	168.608	34.920	203.528	1.176.900	-	1.176.900
Toplam	52.566.568	4.963.943	57.530.511	41.872.678	644	41.873.322

d) Vadeli mevduatlar:

Üç aydan uzun vadeli mevduatların detayı aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
3 ile 12 ay arası	363.620	16.348
Toplam	363.620	16.348

DİPNOT 7 - FİNANSAL BORÇLAR

Kısa vadeli alınan fonlar, banka kredileri ve ihraç edilen borç senetleri:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Kısa vadeli	26.193.026	13.713.590
Uzun vadeli borçların kısa vadeli kısmı	27.179.115	20.053.065
Toplam kısa vadeli	53.372.141	33.766.655
Uzun vadeli alınan fonlar, banka kredileri ve ihraç edilen borç senetleri:		
Uzun vadeli	64.396.093	38.494.543
Toplam	117.768.234	72.261.198

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla vade analizi aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
3 aya kadar	12.110.690	9.274.318
3 ile 12 ay arası	41.261.451	24.492.337
Kısa vadeli finansal borçlar ve uzun vadeli finansal borçların kısa vadeli kısmı	53.372.141	33.766.655
1 ile 5 yıl arası	43.186.952	26.954.881
5 yıldan fazla	21.209.141	11.539.662
Uzun vadeli finansal borçlar	64.396.093	38.494.543
Toplam finansal borçlar	117.768.234	72.261.198

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 7 - FİNANSAL BORÇLAR (Devamı)

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla uzun vadeli finansal borçların geri ödeme planları aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
1-2 yıl arası	11.806.626	8.902.970
2-3 yıl arası	10.308.406	6.286.796
3-4 yıl arası	13.128.423	4.715.311
4-5 yıl arası	7.943.497	7.049.804
5 yıl üzeri	21.209.141	11.539.662
Toplam	64.396.093	38.494.543

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla kredilerin sözleşme ile belirlenen yeniden fiyatlama tarihine kalan süre:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
3 aya kadar	48.083.130	41.602.470
3 ile 12 ay arası	29.940.005	8.523.325
1 ile 5 yıl arası	20.401.230	11.745.294
5 yıldan fazlası	19.343.869	10.390.109
Toplam	117.768.234	72.261.198

Finansal borçların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
1 Ocak tarihi itibarıyla	72.261.198	58.084.781
Dönem içi kredi ana para girişleri	48.841.128	19.051.336
Dönem içi faiz ve anapara ödemeleri	(6.401.341)	(5.039.370)
Dönem içi faiz tahakkukları	623.846	186.233
Kur değişiminin etkileri	2.443.403	(21.782)
31 Aralık tarihi itibarıyla	117.768.234	72.261.198

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla mevcut krediler ile ilgili açıklamalar aşağıdaki gibidir:

Akbank - Sendikasyon kredisi

31 Aralık 2021 itibarı ile iki sendikasyon kredisi bulunmaktadır. 279 milyon Avro ve 344,5 milyon ABD Doları tutarlı 1 yıl vadeli Sendikasyon kredisi 9 Nisan 2021'de imzalanmıştır. Kredinin maliyeti Euribor + 225 bps ve USDLibor + 250 bps'tir. 206,8 milyon Avro ve 460 milyon ABD Doları tutarındaki 1 yıl vadeli sendikasyon kredisi 19 Ekim 2021'de imzalanmıştır. Kredinin maliyeti Euribor + 175 bps ve USDLibor + 215 bps'tir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 7 - FİNANSAL BORÇLAR (Devamı)

İhraç edilen menkul kıymetler:

İhraç edilen menkul kıymetler ABD Doları ve TL kıymetlerden oluşmaktadır.

ABD Doları cinsinden olan ihraç edilen senetlerin geri ödeme planı aşağıdaki gibidir.

	31 Aralık 2021		31 Aralık 2020	
	ABD Doları	TL	ABD Doları	TL
2021	-	-	630.546	4.678.273
2022	1.374.501	18.320.724	1.068.575	7.928.186
2023	594.934	7.929.876	571.133	4.237.464
2024	623.172	8.306.260	599.240	4.446.001
2025	768.654	10.245.389	911.404	6.762.071
2026	475.608	6.339.379	428.422	3.178.634
2027	414.115	5.519.739	370.994	2.752.553
2028	292.139	3.893.921	257.937	1.913.738
2029	19.991	266.460	-	-
2030	18.680	248.986	-	-
2031	273.669	3.647.734	-	-
Toplam	4.855.463	64.718.468	4.838.251	35.896.920

4.855.463 ABD Doları bedel, seküritizasyon işlemleri ve Banka tarafından ihraç edilmiş ABD Doları cinsinden menkul kıymetlerden oluşmaktadır.

	31 Aralık 2021		31 Aralık 2020	
	Avro	TL	Avro	TL
2021	-	-	23.131	210.872
2022	392	5.914	377	3.438
2023	377	5.691	362	3.301
2024	363	5.478	348	3.173
2025	349	5.268	335	3.055
2026	335	5.054	322	2.936
2027	322	4.858	309	2.818
2028	309	4.662	297	2.708
2029	7.667	115.655	7.370	67.179
Toplam	10.114	152.580	32.851	299.480

10.114 Avro bedel, seküritizasyon işlemleri ve Grup tarafından ihraç edilmiş Avro cinsinden menkul kıymetlerden oluşmaktadır.

Bunun yanı sıra, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Grup tarafından ihraç edilmiş 1-3 ay vadeli 2.749.399 TL, 3-6 ay vadeli 3.877.629 TL, 6-12 ay vadeli 448.064 TL, 1-5 yıl vadeli 991.778 TL ve 5 yıl üzeri vadeli 1.385.587 TL bono bulunmaktadır (31 Aralık 2020: 1-3 ay vadeli 933.926 TL, 3-6 ay vadeli 123.854 TL, 6-12 ay vadeli 4.229.049 TL, 1-5 yıl vadeli 1.062.073 TL ve 5 yıl üzeri vadeli 1.364.024 TL).

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 8 –KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN KAYNAKLANAN YÜKÜMLÜLÜKLER

Grup'un TFRS 16 uyarınca kiralama işlemlerine ilişkin yükümlülüklerinin vade ve para birimi kırılımı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2021 itibarıyla kısa vadeli kiralama işlemlerinden kaynaklanan yükümlülükler:

	3 aya kadar	3- 12 ay arası	Toplam
TL	160.764	194.281	355.045
ABD Doları	2.834	15.929	18.763
Avro	5.952	166	6.118
Diğer	508	2.173	2.681
Toplam	170.058	212.549	382.607

31 Aralık 2020 itibarıyla kısa vadeli kiralama işlemlerinden kaynaklanan yükümlülükler:

	3 aya kadar	3- 12 ay arası	Toplam
TL	147.418	169.132	316.550
ABD Doları	1.831	6.038	7.869
Avro	4.211	4.387	8.598
Diğer	287	1.119	1.406
Toplam	153.747	180.676	334.423

31 Aralık 2021 itibarıyla uzun vadeli kiralama işlemlerinden kaynaklanan yükümlülükler:

	1 -2 yıl arası	2 - 3 yıl arası	3 - 4 yıl arası	4 - 5 yıl arası	5 yıl ve üzeri	Toplam
TL	190.932	171.241	320.506	402.986	458.642	1.544.307
ABD Doları	16.263	56.988	18.206	16.609	155.196	263.262
Avro	2.007	2.207	2.423	2.564	22.506	31.707
Diğer	5.025	216	-	-	-	5.241
Toplam	214.227	230.652	341.135	422.159	636.344	1.844.517

31 Aralık 2020 itibarıyla uzun vadeli kiralama işlemlerinden kaynaklanan yükümlülükler:

	1 -2 yıl arası	2 - 3 yıl arası	3 - 4 yıl arası	4 - 5 yıl arası	5 yıl ve üzeri	Toplam
TL	218.092	189.292	319.097	390.542	375.857	1.492.880
ABD Doları	8.714	6.736	5.562	5.085	53.544	79.641
Avro	1.248	1.363	1.485	1.468	17.803	23.367
Diğer	3.895	-	-	-	-	3.895
Toplam	231.949	197.391	326.144	397.095	447.204	1.599.783

Kiralama işlemlerinden kaynaklanan yükümlülüklerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
1 Ocak tarihi itibarıyla	1.934.206	1.984.835
Dönem içi alımlar	534.125	250.532
İşletme birleşme etkisi	48.925	-
Dönem içi ödemeleri	(838.749)	(701.082)
Dönem içi faiz tahakkukları	401.116	374.014
Kur değişiminin etkileri	147.501	25.907
31 Aralık tarihi itibarıyla	2.227.124	1.934.206

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 9 - TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

Kısa ve uzun vadeli ticari alacaklar:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 36)	203.792	112.248
İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	3.925.569	1.649.824
Çekler ve senetler	208.982	152.209
	4.338.343	1.914.281
Eksi: beklenen kredi zararı	(77.376)	(68.160)
Toplam	4.260.967	1.846.121

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla, ticari alacaklar bakiyesi içerisinde beklenen kredi zararı karşılığı ayrılmış tutarların vade analizi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
3 aya kadar	-	64
9 ay ve üzeri	77.376	68.096
Toplam	77.376	68.160

Kısa ve uzun vadeli ticari borçlar:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 36)	109.484	113.064
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	8.627.336	4.908.681
Gider tahakkukları	2.863	1.929
Toplam	8.739.683	5.023.674

DİPNOT 10 - DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Diğer kısa vadeli alacaklar:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Kredi kartı ödemelerinden alacaklar	67.693	51.697
Diğer çeşitli alacaklar (*)	3.685.595	4.445.839
Toplam	3.753.288	4.497.536

Diğer uzun vadeli alacaklar:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Verilen depozito ve teminatlar	82.920	49.628
Diğer çeşitli alacaklar (*)	420.310	3.820.003
Toplam	503.230	3.869.631

(*) Diğer alacaklar ağırlıklı olarak Akbank'ın türev işlemler için aldığı teminat rakamını içermektedir.

Diğer kısa vadeli borçlar:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Kredi kartı işlemleriyle ilgili borçlar	7.029.573	4.984.275
Ödenecek vergiler ve fonlar	1.177.928	618.891
İhracat depozitoları ve transfer talimatları	96.455	68.699
Muhabir bankalara ödeme emirleri	72.763	48.832
Diğer (*)	8.615.648	3.367.929
Toplam	16.992.367	9.088.626

Diğer uzun vadeli borçlar:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Diğer (*)	7.145.569	4.431.151
Toplam	7.145.569	4.431.151

(*) Diğer borçlar ağırlıklı olarak Akbank'ın türev işlemler için verdiği teminat rakamını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 11 – STOKLAR

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
İlk madde ve malzeme	1.985.611	694.980
Yarı mamuller	599.092	227.803
Mamuller ve ticari mamuller	4.333.817	2.609.969
Yedek parçalar	177.259	96.316
Yoldaki mallar	388.075	50.712
Diğer	148.071	158.402
	7.631.925	3.838.182
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(110.928)	(76.828)
Toplam	7.520.997	3.761.354

Stok değer düşüklüğü karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
1 Ocak	(76.828)	(57.979)
Yıl içinde ayrılan karşılık	(47.269)	(18.760)
Konusu kalmayan karşılık	13.258	2.662
Yabancı para çevrim farkı	(89)	(2.751)
31 Aralık	(110.928)	(76.828)

DİPNOT 12 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler:	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Gelecek aylara ait giderler	2.265.963	1.116.730
Stok alımı için verilen sipariş avansları	79.675	58.748
Diğer	7.731	28.791
Toplam	2.353.369	1.204.269
Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler:	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Sabit kıymet alımı için verilen avanslar	14.337	8.056
Gelecek aylara ait giderler	31.607	9.245
Diğer	108	67
Toplam	46.052	17.368

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 12 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER (Devamı)

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler:	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Kazanılmamış komisyon geliri	89.411	112.143
Alınan sipariş avansları	90.222	48.456
Ertelenmiş gelirler	67.028	47.697
Diğer	1.781	767
Toplam	248.442	209.063

Uzun vadeli ertelenmiş gelirler:	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Kazanılmamış komisyon geliri	221.404	137.410
Toplam	221.404	137.410

DİPNOT 13 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR

İştirak ve İş Ortaklıklarının kayıtlı değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	Pay (%)	31 Aralık 2020	Pay (%)
Brisa	1.007.457	43,63	627.568	43,63
Akçansa	471.118	39,72	397.334	39,72
Enerjisa Üretim Santralleri	3.282.124	50,00	3.296.513	50,00
Enerjisa Enerji	3.740.409	40,00	2.861.321	40,00
Temsa Ulaşım Araçları	262.461	50,00	83.636	50,00
Aksigorta (*)	-	-	337.002	36,00
Agesa (*)	-	-	439.473	40,00
Philsa (**)	-	-	130.474	25,00
Philip Morrisa (**)	-	-	125.051	24,75
Toplam	8.763.569		8.298.372	

(*) 1 Temmuz 2021 itibarıyla tam konsolidasyon kapsamında muhasebeleştirilmektedir.

(**) 31 Aralık 2021 itibarıyla satış amaçlı elde tutulan varlıklara sınıflanmıştır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 13 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (Devamı)

Holding konsolide net karı içinde İştirak ve İş Ortaklıklarının karlarından paylar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Brisa	438.296	235.580
Akçansa	120.468	45.487
Enerjisa Üretim Santralleri	860.394	481.512
Enerjisa Enerji	912.947	435.073
Temsa Ulaşım Araçları	15.746	(17.585)
Aksigorta (*)	54.669	134.620
Agesa (*)	103.097	158.738
Philisa	193.355	22.118
Philip Morrisa	87.542	37.088
Toplam	2.786.514	1.532.631

(*) 2021 rakamları Agesa ve Aksigorta'nın 1 Temmuz 2021 itibarıyla tam konsolidasyon kapsamına girmeden önceki rakamlarını içermektedir.

İştiraklerin ve İş Ortaklıklarının finansal tablolarıyla ilgili özet bilgiler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021		31 Aralık 2020	
	Toplam varlıklar	Toplam yükümlülükler	Toplam varlıklar	Toplam yükümlülükler
Brisa	10.796.966	8.487.874	6.387.170	4.948.783
Akçansa	3.186.569	1.987.554	2.255.730	1.242.475
Enerjisa Üretim Santralleri	18.541.284	11.977.035	14.573.769	7.980.742
Enerjisa Enerji	31.333.641	21.982.619	24.675.505	17.522.199
Temsa Ulaşım Araçları	2.876.959	2.146.995	2.124.755	1.758.264
Aksigorta (*)	-	-	9.131.387	8.195.271
Agesa (*)	-	-	4.256.009	3.180.864
Philisa (**)	-	-	3.986.358	3.464.463
Philip Morrisa (**)	-	-	1.972.279	1.467.024
Toplam	66.735.419	46.582.077	69.362.962	49.760.085

(*) 1 Temmuz 2021 itibarıyla tam konsolidasyon kapsamında muhasebeleştirilmektedir.

(**) 31 Aralık 2021 itibarıyla satış amaçlı elde tutulan varlıklara sınıflanmıştır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 13 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (Devamı)

Satış Gelirleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Brisa	6.634.262	4.236.875
Akçansa	2.871.404	1.967.108
Enerjisa Üretim Santralleri	16.438.986	9.345.371
Enerjisa Enerji	30.547.681	21.757.203
Temsa Ulaşım Araçları	1.718.531	169.535
Aksigorta (*)	3.000.041	5.272.142
Agesa (*)	860.591	1.331.875
Philisa	37.816.210	31.062.222
Philip Morrisa	37.608.931	30.746.710

(*) Agesa ve Aksigorta net satışları tam konsolidasyon kapsamı öncesi 6 aylık satışı göstermektedir.

Net dönem karı/(zararı)

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Brisa	1.004.575	539.950
Akçansa	303.293	114.315
Enerjisa Üretim Santralleri	1.720.789	963.023
Enerjisa Enerji	2.282.368	1.087.683
Temsa Ulaşım Araçları	31.492	(35.169)
Aksigorta (*)	151.858	373.944
Agesa (*)	257.741	396.845
Philisa	773.420	88.471
Philip Morrisa	353.704	149.851

(*) Agesa ve Aksigorta net karı tam konsolidasyon kapsamı öncesi 6 aylık karı göstermektedir.

İş ortaklıklarının dönem içi hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
Dönem başı - 1 Ocak	8.298.372	7.335.503
Kar/(zararlarından) paylar	2.786.514	1.532.631
İşletme birleşmesi etkisi	(741.438)	-
Sermaye artışı	150.000	-
Satış amaçlı varlıklara yapılan sınıflama	(277.887)	-
Şirket alımları	-	83.636
İştirak ve iş ortaklıklarından temettü gelirleri	(1.322.325)	(438.107)
Diğer kapsamlı gelirlerden/(giderlerden) paylar	(129.667)	(215.291)
Dönem sonu - 31 Aralık	8.763.569	8.298.372

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 14 – YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

	1 Ocak 2021	İlaveler	Yabancı para çevrim farkları	Transferler	31 Aralık 2021
Maliyet:					
Arsa	228.113	-	144.694	-	372.807
Binalar	8.656	5.550	-	-	14.206
Toplam	236.769	5.550	144.694	-	387.013
Birikmiş amortisman:					
Binalar	(1.707)	(1.435)	-	-	(3.142)
Net defter değeri	235.062				383.871

	1 Ocak 2020	İlaveler	Yabancı para çevrim farkları	Transferler	31 Aralık 2020
Maliyet:					
Arsa	173.613	-	32.470	22.030	228.113
Binalar	18.466	12.220	-	(22.030)	8.656
Toplam	192.079	12.220	32.470	-	236.769
Birikmiş amortisman:					
Binalar	(1.044)	(663)	-	-	(1.707)
Net defter değeri	191.035				235.062

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 15 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

Maddi duran varlıkların 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıla ait hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2021	Yabancı Para Çevrim Farkları	İlaveler	Çıkışlar	Transferler (*)	İşletme Birleşmeleri ve Varlık Alımları (**)	Satılmak Üzere Elde Tutulan Varlıklara Transferler (***)	Değer Düşüklüğü İptali/(Değer Düşüklüğü)	31 Aralık 2021
Maliyet:									
Yer altı ve yer üstü düzenleri	504.541	106.938	2.684	(97.447)	4.272	114.745	(25.759)	-	609.974
Binalar	3.808.279	799.800	43.775	(225.453)	34.878	96.948	(52.940)	-	4.505.287
Makine, tesis ve cihazlar	6.415.087	2.824.297	266.683	(368.060)	254.864	475.330	(367.811)	(2.394)	9.497.996
Taşıt araçları	92.543	9.164	6.270	(5.560)	1.187	3.692	(13.359)	-	93.937
Döşeme ve demirbaşlar	4.064.338	111.875	503.790	(218.333)	18.528	86.177	(5.468)	588	4.561.495
Toplam	14.884.788	3.852.074	823.202	(914.853)	313.729	776.892	(465.337)	(1.806)	19.268.689
Yapılmakta olan yatırımlar	242.522	59.995	478.256	(17.945)	(379.824)	4.100	(249)	-	386.855
Toplam	15.127.310	3.912.069	1.301.458	(932.798)	(66.095)	780.992	(465.586)	(1.806)	19.655.544
Birikmiş amortisman:									
Yer altı ve yer üstü düzenleri	(243.402)	(9.714)	(10.540)	-	-	-	10.219	-	(253.437)
Binalar	(1.174.766)	(231.088)	(96.468)	45.991	-	-	28.805	-	(1.427.526)
Makine, tesis ve cihazlar	(3.352.999)	(1.416.596)	(455.935)	296.803	(77)	-	230.982	524	(4.697.298)
Taşıt araçları	(92.543)	(1.822)	(9.117)	2.932	-	-	11.965	-	(88.585)
Döşeme ve demirbaşlar	(2.303.979)	(78.426)	(429.159)	188.859	77	-	3.767	35	(2.618.826)
Toplam	(7.167.689)	(1.737.646)	(1.001.219)	534.585	-	-	285.738	559	(9.085.672)
Net kayıtlı değer	7.959.621								10.569.872

(*) Dönem içinde yapılmakta olan yatırımlardan gerçekleşen transferlerin 66.095 TL'si maddi olmayan duran varlıklar kalemlerinde muhasebeleştirilmiştir.

(**) Aksigorta ve Agesa 1 Temmuz 2021 tarihli itibarıyla Grup finansal tablolarında tam konsolidasyon yöntemi ile raporlanmaya başlanmıştır. CSC BV'nin %100 bağlı ortaklığı olan Cimsa Cementos Espana S.A.U tarafından 9 Temmuz 2021 itibarıyla Bunol Beyaz Çimento Fabrikası satın alınmıştır.

(***) Çimsa'ya ait Niğde Entegre Çimento Fabrikası, Kayseri Entegre Çimento Fabrikası, Ankara Çimento Öğütme Tesisi ile Başakpınar, Ambar, Nevşehir, Cırgalan, Aksaray, Ereğli ve Kahramanmaraş Hazır Beton Tesisleri'nde yer alan sabit varlıklar satış amaçlı maddi duran varlıklara sınıflanmıştır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 15 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

Maddi duran varlıkların 31 Aralık 2020 tarihinde sona eren yıla ait hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2020	Yabancı Para Çevrim Farkları	İlaveler	Çıkışlar	Transferler (*)	Değer Düşüklüğü İptali/(Değer Düşüklüğü)	31 Aralık 2020
Maliyet:							
Yer altı ve yer üstü düzenleri	559.287	39.716	2.899	(6.197)	(91.164)	-	504.541
Binalar	3.459.621	195.418	70.471	(14.880)	109.571	(11.922)	3.808.279
Makine, tesis ve cihazlar	5.479.213	605.992	240.778	(41.910)	129.606	1.408	6.415.087
Taşıt araçları	94.270	5.471	1.991	(9.189)	-	-	92.543
Döşeme ve demirbaşlar	3.461.421	15.001	624.542	(56.595)	15.827	4.142	4.064.338
Toplam	13.053.812	861.598	940.681	(128.771)	163.840	(6.372)	14.884.788
Yapılmakta olan yatırımlar	246.441	(44.280)	225.173	(6.371)	(178.441)	-	242.522
Toplam	13.300.253	817.318	1.165.854	(135.142)	(14.601)	(6.372)	15.127.310
Birikmiş amortisman:							
Yer altı ve yer üstü düzenleri	(231.036)	(3.717)	(9.700)	1.051	-	-	(243.402)
Binalar	(990.425)	(66.627)	(129.449)	11.735	-	-	(1.174.766)
Makine, tesis ve cihazlar	(2.683.713)	(275.775)	(406.136)	13.293	-	(668)	(3.352.999)
Taşıt araçları	(92.218)	(1.422)	(6.733)	7.830	-	-	(92.543)
Döşeme ve demirbaşlar	(2.006.984)	(12.512)	(330.862)	48.598	-	(2.219)	(2.303.979)
Toplam	(6.004.376)	(360.053)	(882.880)	82.507	-	(2.887)	(7.167.689)
Net kayıtlı değer	7.295.877						7.959.621

(*) Dönem içinde yapılmakta olan yatırımlardan gerçekleşen transferlerin 4.301 TL'si maddi olmayan duran varlıklar kalemlerinde muhasebeleştirilmiştir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 16 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Maddi olmayan duran varlıkların 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2021	Yabancı Para Çevrim Farkları	İlaveler	Değer Düşüklüğü Karşılığı	Çıkışlar	İşletme Birleşmeleri	Transferler	31 Aralık 2021
Maliyet:								
Haklar	467.772	161.013	85.494	(1.262)	(35.643)	178.446	3.355	859.175
Müşteri sözleşme ve ilişkileri	-	150.978	-	-	-	331.374	-	482.352
Lisanslar ve bilgisayar programları	17.221	2.920	840	-	-	-	22.743	43.724
Geliştirme faaliyetleri yatırımları	8.696	-	27.472	-	-	16.403	(2.333)	50.238
Maden hakları	-	7.254	-	-	-	15.921	-	23.175
Ticari marka	-	-	-	-	-	803.435	-	803.435
Banka kanalı	-	-	-	-	-	918.714	-	918.714
Sözleşme getiri hakları	-	-	-	-	-	1.451.335	-	1.451.335
Acente kanalı	-	-	-	-	-	354.553	-	354.553
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	3.139.233	364.632	1.104.957	(12)	(22.449)	483.377	42.330	5.112.068
Toplam	3.632.922	686.797	1.218.763	(1.274)	(58.092)	4.553.558	66.095	10.098.769
Birikmiş İtfa Payları								
Haklar	(234.042)	(64.881)	(39.518)	1.167	34.365	-	-	(302.909)
Müşteri sözleşme ve ilişkileri	-	(3.825)	(11.593)	-	-	-	-	(15.418)
Lisanslar ve bilgisayar programları	(1.755)	(2.148)	(264)	-	-	-	-	(4.167)
Geliştirme faaliyetleri yatırımları	(1.245)	-	(1.926)	-	-	-	-	(3.171)
Maden hakları	-	(387)	(1.173)	-	-	-	-	(1.560)
Banka kanalı	-	-	(30.531)	-	-	-	-	(30.531)
Sözleşme getiri hakları	-	-	(97.291)	-	-	-	-	(97.291)
Acente kanalı	-	-	(13.000)	-	-	-	-	(13.000)
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	(1.120.600)	(121.817)	(443.133)	9	12.463	-	-	(1.673.078)
Toplam	(1.357.642)	(193.058)	(638.429)	1.176	46.828	-	-	(2.141.125)
Net kayıtlı değer	2.275.280							7.957.644

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 16 – MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (Devamı)

	1 Ocak 2020	Yabancı Para Çevrim Farkları	İlaveler	Değer Düşüklüğü Karşılığı	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2020
Maliyet:							
Haklar	395.780	21.989	50.019	-	(16)	-	467.772
Lisanslar ve bilgisayar programları	17.064	-	157	-	-	-	17.221
Araştırma ve geliştirme faaliyetleri yatırımları	3.073	-	5.623	-	-	-	8.696
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	2.458.862	87.741	590.138	24	(1.833)	4.301	3.139.233
Toplam	2.874.779	109.730	645.937	24	(1.849)	4.301	3.632.922
Birikmiş İtfa Payları							
Haklar	(186.461)	(18.017)	(29.564)	-	-	-	(234.042)
Lisanslar ve bilgisayar programları	(1.539)	-	(224)	-	8	-	(1.755)
Araştırma ve geliştirme faaliyetleri yatırımları	(307)	-	(938)	-	-	-	(1.245)
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	(813.312)	(13.625)	(294.036)	(24)	397	-	(1.120.600)
Toplam	(1.001.619)	(31.642)	(324.762)	(24)	405	-	(1.357.642)
Net kayıtlı değer	1.873.160						2.275.280

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 17 –KULLANIM HAKKI VARLIKLARI

Kullanım hakkı varlıklarının 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıla ait hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2021	İlaveler	Çıkışlar	İşletme Birleşmeleri	Yabancı Para Çevrim Farkları	31 Aralık 2021
Maliyet						
Gayrimenkuller	2.317.656	555.203	(239.124)	27.113	81.873	2.742.721
Demirbaşlar	252	-	-	210	-	462
Taşıtlar	68.441	14.086	(4.022)	8.733	(10.370)	76.868
Diğer	19.470	68.460	(1.964)	-	126.670	212.636
Toplam	2.405.819	637.749	(245.110)	36.056	198.173	3.032.687
Birikmiş Amortisman						
Gayrimenkuller	(630.543)	(440.273)	132.608	-	(15.191)	(953.399)
Demirbaşlar	(112)	(45)	-	-	-	(157)
Taşıtlar	(36.338)	(20.313)	4.310	-	5.108	(47.233)
Diğer	(7.249)	(22.615)	2.011	-	(23.721)	(51.574)
Toplam	(674.242)	(483.246)	138.929	-	(33.804)	(1.052.363)
Net Defter Değeri	1.731.577	154.503	(106.181)	36.056	164.369	1.980.324

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 17 –KULLANIM HAKKI VARLIKLARI (Devamı)

Kullanım hakkı varlıklarının 31 Aralık 2020 tarihinde sona eren yıla ait hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2020	İlaveler	Çıkışlar	Yabancı Para Çevrim Farkları	31 Aralık 2020
Maliyet					
Gayrimenkuller	2.187.816	367.194	(286.027)	48.673	2.317.656
Demirbaşlar	595	-	(462)	119	252
Taşıtlar	38.758	29.020	(757)	1.420	68.441
Diğer	16.521	347	0	2.602	19.470
Toplam	2.243.690	396.561	(287.246)	52.814	2.405.819
Birikmiş Amortisman					
Gayrimenkuller	(338.619)	(408.865)	128.070	(11.129)	(630.543)
Demirbaşlar	(186)	(65)	264	(125)	(112)
Taşıtlar	(16.204)	(20.822)	707	(19)	(36.338)
Diğer	(3.218)	(4.122)	0	91	(7.249)
Toplam	(358.227)	(433.874)	129.041	(11.182)	(674.242)
Net Defter Değeri	1.885.463	(37.313)	(158.205)	41.632	1.731.577

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 18 - ŞEREFİYE

Şerefiyenin 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla sona ara eren dönemlere ait hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	2021	2020
1 Ocak	1.600.690	1.475.337
İlaveler	58.684	-
Şirket birleşmesi (Dipnot 3)	120.535	-
Yabancı para çevrim farkları	742.855	125.353
31 Aralık	2.522.764	1.600.690

DİPNOT 19 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer kısa vadeli karşılıklar	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Borç karşılıkları	816.672	682.435
<i>Kredi puan karşılıkları</i>	<i>87.120</i>	<i>69.473</i>
<i>Dava karşılıkları</i>	<i>88.517</i>	<i>90.769</i>
<i>Tazmin edilmemiş ve nakde dönüşmemiş gayrinakdi krediler beklenen zarar karşılıkları</i>	<i>641.035</i>	<i>492.437</i>
<i>Diğer kısa vadeli borç karşılıkları</i>	<i>-</i>	<i>29.756</i>
Sigortacılık teknik karşılıkları	9.328.281	-
Diğer borç karşılıkları	238.370	4.926
Toplam	10.383.323	687.361

Uzun vadeli karşılıklar	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Borç karşılıkları	562.474	241.504
<i>Dava karşılıkları</i>	<i>161.020</i>	<i>49.666</i>
<i>Diğer uzun vadeli borç karşılıkları</i>	<i>401.454</i>	<i>191.838</i>
Sigortacılık teknik karşılıkları	4.766.880	-
Toplam	5.329.354	241.504

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Taahhütler - Diğer şirketler		
Verilen teminat mektupları	1.439.769	880.540
Verilen diğer teminatlar	1.856.238	1.583.897
Maddi duran varlıklar ile ilgili ipotek, teminat, rehin	-	16.330
Toplam	3.296.007	2.480.767

Taahhütler - Bankacılık bölümü	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Verilen teminat mektupları	56.987.517	36.466.405
Akreditifler	14.929.427	4.649.260
Dövizli kabul kredileri	159.525	47.814
Diğer teminatlar	13.479.998	8.259.644
Toplam	85.556.467	49.423.123

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 19 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Borçlanma senetleri ile ilgili geri alım ve geri satım taahhütleri:

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla borçlanma senetleri (devlet tahvilleri, hazine bonoları ve eurobondlar) ile ilgili geri alım ve geri satım taahhütleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Geri alım taahhütleri	62.277.199	19.855.361
Alım-satım amaçlı işlemlerin türleri:		
	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Yabancı para döviz alım	17.229.702	6.658.885
Yabancı para döviz satım	18.190.714	6.377.496
Toplam	35.420.416	13.036.381
	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Para swap alımları	210.418.016	121.885.178
Para swap satışları	224.443.589	138.390.998
Faiz haddi swap alımları	133.544.605	86.327.116
Faiz haddi swap satışları	133.544.605	86.327.116
Toplam	701.950.815	432.930.408
	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Spot alımlar	10.674.780	3.053.071
Spot satışlar	10.697.859	3.054.727
Toplam	21.372.639	6.107.798
	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Para, faiz ve menkul değer alım opsiyonları	26.311.953	13.271.378
Para, faiz ve menkul değer satım opsiyonları	27.980.081	13.152.376
Toplam	54.292.034	26.423.754
	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Diğer alım işlemleri	40.968.571	26.581.999
Diğer satım işlemleri	14.431.941	7.978.827
Toplam	55.400.512	34.560.826
	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Future alım işlemleri	8.206.775	2.657.066
Future satım işlemleri	8.114.789	2.827.998
Toplam	16.321.564	5.485.064

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 19 – KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Riskten korunma amaçlı türev işlem türleri:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Faiz haddi swap alımları	65.310.465	23.672.399
Faiz haddi swap satışları	65.310.465	23.672.399
Toplam	130.620.930	47.344.798

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Para swap alımları	21.781.486	22.678.665
Para swap satışları	8.752.970	14.494.876
Toplam	30.534.456	37.173.541

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Bankacılık endüstriyel bölümüne ait bilanço dışı varlıkların vade analizi aşağıdaki gibidir:

	1 yıla kadar	1 yıldan fazla	Toplam
Verilen teminat mektupları	28.440.110	28.547.407	56.987.517
Akreditifler	12.630.838	2.298.589	14.929.427
Döviz kabul kredileri	159.525	-	159.525
Diğer teminatlar	5.827.888	7.652.110	13.479.998
Toplam	47.058.361	38.498.106	85.556.467

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla Bankacılık endüstriyel bölümüne ait bilanço dışı varlıkların vade analizi aşağıdaki gibidir:

	1 yıla kadar	1 yıldan fazla	Toplam
Verilen teminat mektupları	16.747.460	19.718.945	36.466.405
Akreditifler	3.502.759	1.146.501	4.649.260
Döviz Kabul kredileri	47.814	-	47.814
Diğer teminatlar	2.416.094	5.843.550	8.259.644
Toplam	22.714.127	26.708.996	49.423.123

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 19 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla bankacılık endüstriyel bölümüne ait taahhütlerin ekonomik risk konsantrasyonu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
İnşaat	15.867.126	8.671.929
Toptan satışıçılar	15.066.387	9.445.709
Diğer imalat	9.901.798	4.400.880
Finansal kurumlar	8.124.805	5.261.526
Çelik ve madencilik	5.875.656	3.549.328
Küçük ölçekli perakendeciler	5.187.378	3.703.770
Tekstil	3.971.143	1.679.855
Kimya	3.960.757	1.855.060
Elektrik, gaz ve su	3.187.106	2.676.043
Taşımacılık	2.806.224	1.744.525
Otomotiv	1.934.944	977.967
Yiyecek ve içecek	1.674.154	944.397
Turizm	878.035	361.201
Tarım ve ormancılık	639.844	385.570
Telekomünikasyon	625.893	349.336
Elektronik	463.228	250.609
Diğer	5.391.989	3.165.418
Toplam	85.556.467	49.423.123

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 20 - TAAHHÜTLER

31 Aralık 2021 itibarıyla Bağlı Ortaklıkların teminat/rehin/ipotek ("TRİ") pozisyonu aşağıdaki gibidir;

	31 Aralık 2021				Diğer TL Karşılığı
	Toplam TL Karşılığı	TL	ABD Doları	Avro	
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu teminatlar	2.417.476	1.263.747	60.627	22.836	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu teminatlar	4.231.028	838.684	164.533	79.159	5.036
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu teminatlar	85.560.208	31.928.141	2.215.302	1.472.671	1.886.563
D Diğer teminatlar					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu-	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Teminatlar	92.208.712	34.030.572	2.440.462	1.574.666	1.891.599
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
D. Diğer ipotekler					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam İpotekler	-	-	-	-	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
D. Diğer rehin					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Rehin	-	-	-	-	-

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 20 - TAAHHÜTLER (Devamı)

31 Aralık 2021 itibarıyla İş Ortaklıklarının teminat/rehin/ipotek ("TRİ") pozisyonu aşağıdaki gibidir;

	31 Aralık 2021				
	Toplam TL Karşılığı	TL	ABD Doları	Avro	Diğer TL Karşılığı
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu teminatlar	715.907	283.296	27.359	4.504	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu teminatlar	1.266.337	1.123.324	10.535	172	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu teminatlar	5.982	5.982	-	-	-
D. Diğer teminatlar					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Teminatlar	1.988.226	1.412.602	37.894	4.676	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu İpotekler	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
D. Diğer ipotekler					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam İpotekler	-	-	-	-	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
D. Diğer rehin					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Rehin	-	-	-	-	-

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 20 - TAAHHÜTLER (Devamı)

31 Aralık 2020 itibarıyla Bağlı Ortaklıkların teminat/rehin/ipotek (“TRİ”) pozisyonu aşağıdaki gibidir;

	31 Aralık 2020				
	Toplam TL Karşılığı	TL	ABD Doları	Avro	Diğer TL Karşılığı
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu teminatlar	1.002.913	775.579	21.814	7.461	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu teminatlar	2.012.527	700.223	53.956	101.488	2.050
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu teminatlar	49.423.123	24.200.751	1.670.304	1.366.162	655.252
D Diğer teminatlar					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu-	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Teminatlar	52.438.563	25.676.553	1.746.074	1.475.111	657.302
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
D. Diğer ipotekler					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam İpotekler	-	-	-	-	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
D. Diğer rehin					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Rehin	-	-	-	-	-

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 20 - TAAHHÜTLER (Devamı)

31 Aralık 2020 itibarıyla İştirak ve İş Ortaklıklarının teminat/rehin/ipotek (“TRİ”) pozisyonu aşağıdaki gibidir;

	31 Aralık 2020				
	Toplam TL Karşılığı	TL	ABD Doları	Avro	Diğer TL Karşılığı
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu teminatlar	1.136.353	1.018.185	12.310	3.087	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu teminatlar	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu teminatlar	4.113	4.113	-	-	-
D. Diğer teminatlar					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu-	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Teminatlar	1.140.466	1.022.298	12.310	3.087	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu İpotekler	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu İpotekler	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu İpotekler	-	-	-	-	-
D. Diğer İpotekler					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam İpotekler	-	-	-	-	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
D. Diğer rehin					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Rehin	-	-	-	-	-

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 21 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Personele ödenecek ücretler	82.480	86.970
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	51.426	32.156
Toplam	133.906	119.126

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
İzin karşılıkları	224.380	160.708
Prim karşılıkları	116.240	40.375
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin diğer karşılıklar	427.967	321.192
Toplam	768.587	522.275

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Kıdem tazminatı karşılığı	972.839	652.408
İzin karşılıkları	8.186	5.882
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin diğer karşılıklar	70.385	46.636
Toplam	1.051.410	704.926

Kıdem tazminatı karşılığı:

Türk kanunlarına göre Grup, en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak emekliye ayrılan, ilişkisi kesilen, askerlik hizmetleri için çağrılan veya vefat eden her çalışanına kıdem tazminatı ödemek mecburiyetindedir. 23 Mayıs 2002 tarihindeki ilgili yasa değişikliği nedeniyle, emeklilikten önceki hizmet süresiyle bağlantılı, bazı geçiş süreci maddeleri çıkartılmıştır. Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı kadardır ve bu miktar 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 8.284,51 Tam TL (31 Aralık 2020: 7.117,17 Tam TL) ile sınırlandırılmıştır.

Yukarıda açıklanan yasal düzenlemeler haricinde emeklilik taahhütleri için herhangi bir düzenleme yoktur. Fon ayrılma zorunluluğu bulunmadığından yükümlülük için fon ayrılmamıştır.

Kıdem tazminatı karşılığı, Şirket'in çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 ("Çalışanlara Sağlanan Faydalar"), şirketin yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla, ekli finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili bilanço tarihlerindeki karşılıklar, konsolidasyon kapsamındaki her iştirak ve bağlı ortaklık için farklılık göstermekle birlikte, ortalama %3 - %4,5 arasında reel iskonto oranı kullanılmak suretiyle hesaplanmıştır (31 Aralık 2020: %3,24 - %5,23). Kıdem tazminatı tavanı altı ayda bir revize edilmekte olup, Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren geçerli olan 10.848,59 Tam TL tavan tutarı dikkate alınmıştır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 21 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (Devamı)

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar (devamı):

Kıdem tazminatı karşılığı (devamı):

Kıdem tazminatı karşılığının 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
1 Ocak	652.408	504.049
Cari dönem gideri	197.693	122.312
İşletme birleşmeleri	30.135	-
Ödemeler	(120.219)	(65.691)
Faiz maliyeti	9.311	7.874
Yabancı para çevrim farkları	516	(2.911)
Aktüeryal (kayıp) / kazanç	202.995	86.775
31 Aralık	972.839	652.408

DİPNOT 22 - DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer Dönen Varlıklar	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Bankalararası çek takas hesabı	1.370.281	852.507
İndirilecek, devreden ve diğer KDV	335.344	200.743
Diğer dönen varlıklar	3.727.479	56.173
Toplam	5.433.104	1.109.423

Diğer Duran Varlıklar	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Uzun vadeli vergi alacakları		
ve diğer yasal alacaklar	13.024	17.725
İndirilecek, devreden ve diğer KDV	2.798	1.050
Diğer duran varlıklar	157.018	90.731
Toplam	172.840	109.506

Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Bankalararası çek takas hesabı	2.579.106	1.683.800
Tasarruf mevduatı sigortası	134.234	119.637
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	799.902	419.364
Toplam	3.513.242	2.222.801

Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	24.738	52.924
Toplam	24.738	52.924

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 23 - ÖZKAYNAKLAR

Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.'nin onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi her biri 1 Kr kayıtlı nominal bedeldeki 204.040.393.100 (31 Aralık 2020: 204.040.393.100) hisseden oluşmaktadır.

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla Holding'in onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi ve sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

Hissedarlar:	Pay (%)	31 Aralık 2021	Pay (%)	31 Aralık 2020
Sakıp Sabancı Holding A.Ş.	14,07	287.100	14,07	287.100
Serra Sabancı	7,22	147.371	7,22	147.371
Suzan Sabancı Dinçer	6,94	141.567	6,94	141.567
Çiğdem Sabancı Bilen	6,94	141.567	6,94	141.567
Diğer	64,83	1.322.799	64,83	1.322.799
Sermaye	100,00	2.040.404	100,00	2.040.404
Geri alınmış paylar (-)		(298.646)		(190.470)
Hisse senetleri ihraç primi		22.237		22.237

Grup'un bağlı ortaklıklarından EXSA Export Sanayi Mamulleri Satış ve Araştırma A.Ş. ("Exsa") 22 Aralık 2015 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile Borsa İstanbul'da Sabancı Holding halka açık paylarından hisse alımları gerçekleştirmiştir. Bu işlemler sonucunda, Exsa'nın Sabancı Holding sermayesindeki payı 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla %1,17'dir. Bu paylar, konsolide özkaynaklarda geri alınmış paylar hesabında muhasebeleştirilmiştir.

Şirket Yönetim Kurulu tarafından 9 Kasım 2021 tarihli toplantı ile SAHOL pay piyasasında sağlıklı fiyat oluşumunun desteklenmesi, böylelikle SAHOL paylarının makul değerine kavuşturularak net aktif değer iskontosunun azaltılması, pay sahiplerine daha cazip uzun vadeli bir yatırım imkanı sunulması amacıyla; Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-22.1 sayılı Geri Alınan Paylar Tebliği ile konuya ilişkin 21.07.2016 ve 25.07.2016 tarihli duyuruları çerçevesinde pay geri alımı yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar kapsamında 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla eşleşen emirler dikkate alındığında, şirket sermayesinin %0,3921'ine denk gelen toplam 8.000.000 TL nominal değerli pay, işlem maliyetleri dahil toplam 108.176 bin TL bedel ödenerek geri alınmıştır. Rapor tarihi itibarıyla geri alınan hisselerin satışı olmamıştır.

Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Ayrıca, Gayrimenkul ve İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası'ndan yararlanabilmek için söz konusu kazançların %75'inin pasifte bir fon hesabında (özel yedekler) tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası kapsamında, gerçekleşen iştirak satışları neticesinde kanuni finansal tablolarda oluşan satış kazançlarının %75'lik kısmı "İştirak satış karları" altında sınıflandırılmıştır. 2012 yılında Holding yasal mali tablolarındaki Teknosa hisselerinin halka arz dolayısıyla elde ettiği satış karının %75'ini bu hesap altında kaydetmiştir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 23 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Yukarıda bahsedilen kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Geri alınmış paylara ilişkin yedekler(*)	108.176	-
Yasal yedekler	1.080.824	879.056
İştirak satış karları	343.498	344.487
Toplam	1.532.498	1.223.543

(*) TTK ve SPK düzenlemeleri uyarınca, geri alınmış paylar için iktisap değerlerini karşılayan tutarda yedek akçe ayrılmaktadır. Bu çerçevede, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolarda yer alan kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler içerisinde, işlem maliyetleri dahil 108.176 bin TL (31 Aralık 2020: Yoktur) tutarında geri alınmış paylar için yedek akçe ayrılmıştır.

Kar Dağıtımı

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kar Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Şirketler, karlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kar dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler.

Geri Alınmış Paylar

Şirket Yönetim Kurulu tarafından 9 Kasım 2021 tarihli toplantı ile SAHOL pay piyasasında sağlıklı fiyat oluşumunun desteklenmesi, böylelikle SAHOL paylarının makul değerine kavuşturularak net aktif değer iskontosunun azaltılması, pay sahiplerine daha cazip uzun vadeli bir yatırım imkanı sunulması amacıyla; Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-22.1 sayılı Geri Alınan Paylar Tebliği ile konuya ilişkin 21.07.2016 ve 25.07.2016 tarihli duyuruları çerçevesinde pay geri alımı yapılmasına karar verilmiştir.

İlgili karar kapsamında 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla eşleşen emirler dikkate alındığında, şirket sermayesinin %0,3921'ine denk gelen toplam 8.000.000 TL nominal değerli pay, işlem maliyetleri dahil toplam 108.176 bin TL bedel ödenerek geri alınmıştır. Rapor tarihi itibarıyla geri alınan hisselerin satışı olmamıştır. Bilanço tarihinden sonra gerçekleştirilen pay geri alımları hakkında bilgi Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar dipnotunda sunulmuştur (Dipnot 39)

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 23 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelir ve Giderler

	Değer artış fonları	Nakit akışı riskinden korunma fonları	Yurtdışındaki net yatırım riskinden korunma fonları	Yabancı para çevrim farkları
1 Ocak 2021 itibarıyla bakiyeler	207.135	(824.534)	(931.208)	2.684.551
Dönem içerisindeki artış/(azalışlar)	(637.187)	458.860	(1.898.495)	4.006.098
Kar veya zarar tablosuna transfer edilen kazançlar	(319.959)	571.628	-	-
Gerçeğe uygun değeri kar veya zarar tablosuna dahil edilen net kazanç ve kaybı	(200.564)	-	-	-
Vergi etkisi	231.542	(206.098)	379.699	-
31 Aralık 2021 itibarıyla bakiyeler	(719.033)	(144)	(2.450.004)	6.690.649

	Değer artış fonları	Nakit akışı riskinden korunma fonları	Yurtdışındaki net yatırım riskinden korunma fonları	Yabancı para çevrim farkları
1 Ocak 2020 itibarıyla bakiyeler	56.439	(765.162)	(448.128)	1.688.674
Dönem içerisindeki artış/(azalışlar)	430.554	(795.470)	(619.333)	995.877
Kar veya zarar tablosuna transfer edilen kazançlar	154.245	719.353	-	-
Gerçeğe uygun değeri kar veya zarar tablosuna dahil edilen net kazanç ve kaybı	(391.599)	-	-	-
Vergi etkisi	(42.504)	16.745	136.253	-
31 Aralık 2020 itibarıyla bakiyeler	207.135	(824.534)	(931.208)	2.684.551

DİPNOT 24 - SATIŞ AMAÇLI SINIFLANDIRILAN VARLIKLAR, YÜKÜMLÜLÜKLER VE DURDURULAN FAALİYETLER

1 Ocak - 31 Aralık 2021

Grup'un bağlı ortaklıklarından Kordsa'nın bağlı ortaklığı Nile Kordsa Company for Industrial Fabrics S.A.E.'nin 31 Aralık 2021 itibarıyla (7.942.990) Tam TL dönem zararı bulunmaktadır (31 Aralık 2020: 7.108.997 Tam TL zarar). 31 Aralık 2021 ve 2020 konsolide finansal tablolarında bu şirkete ait faaliyet neticeleri durdurulan faaliyetlere ilişkin gelir/giderler olarak sınıflandırılmıştır.

Nile Kordsa Company for Industrial Fabric ile ilgili olarak; "Satış Amaçlı Sınıflandırılan Varlıklar" altında muhasebeleştirilen tutar 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla, 4.142.037 Tam TL'dir (31 Aralık 2020: 2.925.808 Tam TL). "Satış Amacıyla Elde Tutulan Yükümlülükler altında muhasebeleştirilen tutar 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla bulunmamaktadır (31 Aralık 2020: 4.026.883 Tam TL).

Grup'un bağlı ortaklıklarından Çimsa'nın aktif olarak kullanılmayan arsa ve fabrikalarının satışı devam etmektedir ve kalan 343 TL tutarındaki kısım satış amacıyla elde tutulan duran varlık olarak kısa vadeye sınıflanmıştır (31 Aralık 2020: 8.522.648 Tam TL).

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 24 - SATIŞ AMAÇLI SINIFLANDIRILAN VARLIKLAR, YÜKÜMLÜLÜKLER VE DURDURULAN FAALİYETLER (Devamı)

Çimsa'nın aktifinde/mülkiyetinde kayıtlı bulunan Niğde Entegre Çimento Fabrikası, Kayseri Entegre Çimento Fabrikası, Ankara Çimento Öğütme Tesisi ile Başakpınar, Ambar, Nevşehir, Cırgalan, Aksaray, Ereğli ve Kahramanmaraş Hazır Beton Tesisleri'nin, bu tesislerde yer alan sabit varlıklar ile bunlarla bağlantılı diğer varlıkların, Rekabet Kurumu onayı dâhil gerekli yasal onayların alınması şartına bağlı olarak ve kapanış tarihinde düzeltmelere tabi olmak kaydıyla KDV hariç 127 milyon USD karşılığı Türk Lirası bedelle Çimko Çimento ve Beton Sanayi Ticaret A.Ş.'ye devrine ilişkin 24 Eylül 2021 tarihinde Varlık Satış Sözleşmesi imzalanmıştır. Söz konusu varlık devirleri Rekabet Kurumu onayı dâhil gerekli yasal onayların alınması koşuluyla ve bu onaylar alındıktan sonra gerçekleştirilebilecek olup, 179.905 TL tutarındaki bu varlıklar Maddi Duran varlıklar ve Maddi Olmayan Duran Varlıklar'dan Satış amacıyla sınıflandırılan duran varlıklar' a sınıflanmıştır.

Grup'a ait, Philsa sermayesinin %25'ini temsil eden 750.000 tam TL nominal değerli paylar ile PMSA sermayesinin %24,75'ini temsil eden 173.250 tam TL nominal değerli payların tamamı, kapanış tarihindeki düzeltmeler sonrası 2.747.308.823 tam TL devir bedeli karşılığında 5 Ocak 2022 tarihinde Philip Morris'e devredilmiş ve devir bedeli aynı gün tahsil edilmiştir. Söz konusu finansal duran varlık satış işlemi öncesi 31 Aralık 2021 itibarıyla özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar kaleminde takip edilen varlıkların toplam kayıtlı değeri 277.887 TL satış amaçlı duran varlıklara sınıflanmıştır.

Satış amaçlı elde tutulan diğer varlıklar hakkında açıklamalar:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Maliyet	232.296	250.782
Birikmiş Amortisman (-)	-	4
Net Defter Değeri	232.296	250.778

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Dönem Başı Net Defter Değeri	262.226	673.547
İktisap Edilenler	200.398	265.721
Elden Çıkarılanlar (-), net	217.363	184.122
Değer Düşüş (-)	1.517	496.888
Diğer	450.829	3.968
Net Defter Değeri	694.573	262.226

Satış amaçlı elde tutulan diğer varlıkların diğer kısmı bankanın alacaklarından dolayı edindiği gayrimenkulleri ve sınıflanan Philsa ve Pmsa iştirak bedellerini içermektedir.

1 Ocak - 31 Aralık 2020

Grup'un bağlı ortaklıklarından Kordsa'nın bağlı ortaklığı Nile Kordsa Company for Industrial Fabrics S.A.E.'nin 31 Aralık 2020 itibarıyla 7.108.997 Tam TL dönem zararı bulunmaktadır (31 Aralık 2019: 152.057 Tam TL zarar). 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 konsolide finansal tablolarında bu şirkete ait faaliyet neticeleri durdurulan faaliyetlere ilişkin gelir/giderler olarak sınıflandırılmıştır.

Nile Kordsa Company for Industrial Fabric ile ilgili olarak; "Satış Amaçlı Sınıflandırılan Varlıklar" altında muhasebeleştirilen tutar 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla, 2.925.808 Tam TL'dir (31 Aralık 2019: 7.347.731 Tam TL). "Satış Amacıyla Elde Tutulan Yükümlülükler altında muhasebeleştirilen tutar 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla, 4.026.883 Tam TL'dir (31 Aralık 2019: 3.116.610 Tam TL).

Grup'un bağlı ortaklıklarından Çimsa'nın aktif olarak kullanılmayan arsalarının satışı devam etmektedir ve kalan 8.522.648 Tam TL tutarındaki kısım satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar olarak sınıflandırılmıştır (31 Aralık 2019: 131.850 Tam TL).

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 25 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

Finans sektörü harici

	1 Ocak- 31 Aralık 2021	1 Ocak- 31 Aralık 2020
Yurtiçi satışlar	27.496.909	19.625.105
Yurtdışı satışlar	4.182.600	2.618.047
Eksi: İndirimler	(1.109.157)	(713.942)
Toplam	30.570.352	21.529.210

	1 Ocak- 31 Aralık 2021	1 Ocak- 31 Aralık 2020
İlk madde ve malzeme, ticari mal giderleri	(19.211.745)	(13.730.368)
Mamul, yarı mamul ve ticari mallardaki değişim	(191.082)	(668.103)
Personel giderleri	(986.623)	(663.215)
Amortisman ve itfa payları	(457.115)	(377.277)
Diğer giderler	(3.178.273)	(1.566.460)
Toplam	(24.024.838)	(17.005.423)

Finans sektörü faaliyetleri

	1 Ocak- 31 Aralık 2021	1 Ocak- 31 Aralık 2020
Faiz gelirleri	50.391.945	34.371.683
Sigorta primleri	5.147.087	-
Diğer faaliyet gelirleri	2.083.013	3.452.895
Toplam	57.622.045	37.824.578

	1 Ocak- 31 Aralık 2021	1 Ocak- 31 Aralık 2020
Faiz giderleri	(23.476.097)	(20.691.934)
Sigorta primleri	(4.468.082)	-
Toplam	(27.944.179)	(20.691.934)

DİPNOT 26 - NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

Araştırma ve geliştirme giderleri

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait araştırma geliştirme giderlerinin niteliklerine göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2021	1 Ocak- 31 Aralık 2020
Personel giderleri	(23.421)	(18.662)
Danışmanlık giderleri	(9.412)	(4.796)
Amortisman giderleri	(4.336)	(2.952)
Bakım ve onarım giderleri	(740)	(558)
Diğer	(9.028)	(407)
Toplam	(46.937)	(27.375)

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 26 - NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER (Devamı)

Pazarlama giderleri

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinin niteliklerine göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2021	1 Ocak- 31 Aralık 2020
Personel giderleri	(1.245.396)	(1.029.814)
Amortisman giderleri	(478.676)	(443.010)
Nakliye, lojistik ve dağıtım giderleri	(331.831)	(157.366)
Kira giderleri	(245.145)	(192.133)
Enerji giderleri	(180.086)	(163.126)
Reklam giderleri	(130.146)	(108.294)
Danışmanlık giderleri	(74.682)	(41.799)
Bakım ve onarım giderleri	(65.450)	(55.923)
Dışarıdan sağlanan hizmetler	(56.913)	(56.381)
Malzeme giderleri	(4.693)	(4.279)
Sigorta giderleri	(2.530)	(3.638)
İletişim giderleri	(1.934)	(1.896)
Diğer	(188.504)	(149.038)
Toplam	(3.005.986)	(2.406.697)

Genel yönetim giderleri

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait genel yönetim giderlerinin niteliklerine göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2021	1 Ocak- 31 Aralık 2020
Personel giderleri	(4.912.203)	(3.710.887)
Amortisman giderleri	(1.184.343)	(818.940)
Kredi kartı ve bankacılık hizmet gideri	(1.543.195)	(949.364)
Bakım ve onarım giderleri	(940.483)	(683.169)
Tasarruf mevduatı sigorta fonu giderleri	(500.597)	(464.074)
Vergi, resim ve harçlar	(461.756)	(303.781)
Danışmanlık giderleri	(443.733)	(267.958)
İletişim giderleri	(242.512)	(237.282)
Reklam giderleri	(259.478)	(157.153)
Enerji giderleri	(107.842)	(97.968)
Malzeme giderleri	(57.048)	(62.892)
Dışarıdan sağlanan hizmetler	(29.939)	(1.388)
Sigorta giderleri	(24.728)	(14.451)
Diğer	(1.037.480)	(1.178.670)
Toplam	(11.745.337)	(8.947.977)

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 27 - BAĞIMSIZ DENETÇİ/ BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞUNDAN ALINAN HİZMETLERE İLİŞKİN ÜCRETLER

KGK'nın 30 Mart 2021 tarihinde mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Kurul Kararına istinaden hazırladığı ve hazırlanma esasları 19 Ağustos 2021 tarihli KGK yazısını temel alan bağımsız denetim kuruluşlarınca verilen hizmetlerin ücretler 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Raporlama dönemine ait bağımsız denetim ücreti	18.708	14.673
Vergi danışmanlık hizmetlerine ilişkin ücretler	747	271
Diğer güvence hizmetlerinin ücreti	3.511	1.645
Bağımsız denetim dışı diğer hizmetlerin ücreti	1.186	955
Toplam	24.152	17.544

(*) Yukarıdaki ücretler tüm bağlı ortaklıklar ve müşterek yönetime tabi ortaklıkların yasal denetim ve ilgili diğer hizmet ücretleri dahil edilerek belirlenmiş olup, yurtdışı bağlı ortaklık ve iştiraklerin yabancı para cinsinden olan ücretleri ilgili yılların yıllık ortalama kurları kullanılarak TL ye çevrilmiştir.

DİPNOT 28 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİR VE GİDERLER

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait esas faaliyetlerden diğer gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2021	1 Ocak- 31 Aralık 2020
Faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı geliri	2.678.283	2.299.052
Ticari alacakların vade farkı gelirleri	160.230	54.591
Diğer gelirler (*)	1.168.684	413.497
Toplam	4.007.197	2.767.140

(*) Diğer gelirlerin önemli kısmı Aksigorta'nın teknik kara aktarılan yatırım gelirlerine ilişkindir.

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait esas faaliyetlerden diğer giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2021	1 Ocak- 31 Aralık 2020
Faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı gideri	(1.982.429)	(1.878.809)
Ticari alacakların vade farkı gideleri	(550.213)	(288.411)
Karşılık giderleri	(29.586)	(15.881)
Diğer giderler	(301.961)	(428.699)
Toplam	(2.864.189)	(2.611.800)

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 29 - YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİR VE GİDERLER

Yatırım faaliyetlerinden gelirler

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait yatırım faaliyetlerinden gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2021	1 Ocak- 31 Aralık 2020
İşletme birleşmeleri kaynaklı gerçeğe uygun değer farkı (*)	1.359.258	-
Sabit kıymet satış karı	293.921	125.978
İştirak ve bağlı ortaklık satış karları	92.390	-
Vadeli mevduat faiz geliri	76.508	12.991
Temettü geliri	22.979	5.903
Yatırım amaçlı gayrimenkul satış karı	2.305	-
Diğer	-	2.681
Toplam	1.847.361	147.553

(*) Aksigorta ve Agesa tam konsolidasyona geçiş esnasında taşınan değerlerin gerçeğe uygun değere getirilmesinden kaynaklı değer farkıdır.

Yatırım faaliyetlerinden giderler

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait yatırım faaliyetlerinden giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2021	1 Ocak- 31 Aralık 2020
Sabit kıymet satış zararı	(9.283)	(5.143)
Toplam	(9.283)	(5.143)

DİPNOT 30 - FİNANSAL GELİRLER VE GİDERLER

Bankacılık dışındaki bölümler ait finansal gelir ve giderler:

	1 Ocak- 31 Aralık 2021	1 Ocak- 31 Aralık 2020
Finansal gelirler		
Kur farkı geliri	86.503	39.903
Faiz geliri	5.810	326
Diğer finansman gelirleri	32.496	17.103
Toplam	124.809	57.332
Finansal giderler		
Kur farkı gideri	(327.494)	(179.741)
Faiz gideri	(737.545)	(622.766)
Diğer finansman giderleri	(398.903)	(182.687)
Toplam	(1.463.942)	(985.194)

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 31 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Ödenecek kurumlar vergisi ve gelir vergisi	4.186.070	2.837.819
Eksi: peşin ödenen vergiler	(2.566.388)	(1.672.762)
Toplam ödenecek vergiler	1.619.682	1.165.057

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları ve iştiraklerini konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılıkları, tam konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı hesaplanmıştır.

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla finansal tablolarda Kurumlar vergisi oranı %25 (2020: %22) olarak uygulanmıştır. 22 Nisan 2021 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 7316 sayılı Kanun uyarınca, 1/7/2021 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyannamelerden başlamak ve 1/1/2021 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi için geçerli olmak üzere Kurumlar vergisi oranı 2021 yılı vergilendirme dönemi için %25’e çıkarılmış olup, bu oran 2022 yılı vergilendirme dönemi için ise %23 olarak uygulanacaktır.

Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası vb.) ve indirimlerin (ar-ge indirimi gibi) indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır. Kar dağıtılmadığı takdirde başka bir vergi ödenmemektedir.

Türkiye’deki bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye’de yerleşik kurumlara ödenen kar paylarından (temettüleri) stopaj yapılmaz. Bunların dışında kalan kişi ve kurumlara yapılan temettü ödemeleri %15 oranında stopaja tabidir. Karın sermayeye ilavesi, kar dağıtımı sayılmaz.

Şirketler üçer aylık mali karları üzerinden geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 10’uncu gününe kadar beyan edip 17’nci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan herhangi bir başka mali borca da mahsup edilebilir.

Türkiye’de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 25’inci günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir.

Vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse ödenecek vergiye ilişkin yapılacak vergi tarhiyatı nedeniyle vergi miktarları değişebilir.

Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl karlarından mahsup edilemez.

Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun 20 Ocak 2022 tarihinde Kanun No. 7352 sayıyla yasalaşmış olup, geçici hesap dönemleri de dahil olmak üzere 2021 ve 2022 hesap dönemleri ile 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde Mükerrer 298 inci madde kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tabloların enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacağı karara bağlanmıştır. 7352 Sayılı Kanun doğrultusunda enflasyon düzeltmesi 31 Aralık 2023 tarihli mali tablolara uygulanacak olup, yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kâr/zarar hesabında gösterilecek olup, vergiye tabi tutulmayacaktır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 31 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Kamu Gözetimi Kurumu, 20 Ocak 2022 tarihinde, Türkiye Finansal Raporlama Standartları, Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı Kapsamında Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlamanın Uygulanması ile ilgili açıklamada bulunmuştur. Buna göre, TFRS'yi uygulayan işletmelerin 2021 yılına ait finansal tablolarında TMS 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama kapsamında herhangi bir düzeltme yapmalarına gerek bulunulmadığı belirtilmiştir.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nda kurumlara yönelik birçok istisna bulunmaktadır. Bu istisnalardan Grup'a ilişkin olanları aşağıda açıklanmıştır:

İştirak Kazançları İstisnası

Kurumların tam mükellefiyete tabi bir başka kurumun sermayesine iştiraktan elde ettikleri temettü kazançları (yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıkları hisse senetlerinden elde edilen kar payları hariç) kurumlar vergisinden istisnadır.

Emisyon Primi İstisnası

Anonim şirketlerin kuruluşlarında veya sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları hisse senetlerinin itibari değerlerinin üzerinde elden çıkarılmasından sağlanan emisyon primi kazançları kurumlar vergisinden istisnadır.

Yurtdışı İştirak Kazançları İstisnası

Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim veya limited şirket mahiyetindeki bir şirketin (esas faaliyet konusu finansal kiralama veya her nevi menkul kıymet yatırımı olanlar hariç) sermayesine, kazancın elde edildiği tarihe kadar devamlı olarak en az bir yıl süreyle %10 veya daha fazla oranda iştirak eden kurumların, bu iştiraklerin kanuni veya iş merkezinin bulunduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az %15 oranında (esas faaliyet konusu finansman temini veya sigortacılık olanlarda en az, Türkiye'de uygulanan kurumlar vergisi oranında) kurumlar vergisi benzeri vergi yükü taşıyan ve elde edildiği vergilendirme dönemine ilişkin yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer ettikleri iştirak kazançları kurumlar vergisinden istisnadır.

Gayrimenkul ve İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası

Kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisselerinin, gayrimenkullerinin, rüçhan hakkı, kurucu senedi ve intifa senetleri satışından doğan kazançlarının %75'i kurumlar vergisinden istisnadır. 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren gayrimenkuller için istisna %50 olarak revize olmuştur.

İstisnadan yararlanmak için söz konusu kazancın pasifte bir fon hesabında tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. Satış bedelinin satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılı sonuna kadar tahsil edilmesi gerekir.

Menkul kıymet ve taşınmaz ticareti ve kiralaması ile uğraşan kurumların bu amaçla ellerinde bulundurdıkları değerlerin satışından elde ettikleri kazançlar istisna kapsamı dışındadır.

Yatırım Teşvikleri

Türkiye'de kurumlar vergisi oranı %25'dir. Ancak, teşvik belgesine bağlı yatırımlar için indirimli kurumlar vergisi uygulaması mevcuttur. Yatırım Teşvik Sistemi'nde indirimli kurumlar vergisinin hesaplanmasında önem taşıyan iki unsur yatırıma katkı oranı ve vergi indirimi oranıdır. İndirimli gelir ve Kurumlar Vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla yatırımların devletçe karşılanacak tutarına yatırıma katkı tutarı, bu tutarın yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak orana ise yatırıma katkı oranı olarak tanımlanmaktadır.

Bu oranlar sektör ve bölgelere göre Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmektedir. İndirimli Kurumlar Vergisi'ne ilişkin düzenlemeler 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nde yer almaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 31 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait konsolide diğer kapsamlı kar veya zarar tablosunda yer alan kapsamlı gelir kalemlerine ilişkin vergi tutarları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021			31 Aralık 2020		
	Vergi Öncesi	Vergi Gideri	Vergi sonrası	Vergi Öncesi	Vergi gideri	Vergi Sonrası
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklara ilişkin diğer kapsamlı gelir	(2.878.229)	575.646	(2.302.583)	449.951	(98.989)	350.962
Nakit akışı riskinden korunma araçları	2.823.317	(564.663)	2.258.654	244.226	(53.730)	190.496
Yurtdışındaki net yatırım riskinden korunma amaçlı türev finansal varlıklara ilişkin kar/(zarar)	(4.658.878)	931.777	(3.727.101)	(1.519.836)	334.364	(1.185.472)
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim	8.234.460	-	8.234.460	2.396.539	-	2.396.539
Aktüeryal (kayıp)/kazançları	(223.609)	44.721	(178.888)	(95.080)	20.918	(74.162)
Diğer Kapsamlı Gelir	3.297.061	987.481	4.284.542	1.475.800	202.563	1.678.363

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Konsolide finansal tablolarda yer alan vergi öncesi kar	25.853.588	11.176.901
Ana ortaklık vergi oranına göre beklenen vergi gideri %25 (2020: %22)	(6.463.397)	(2.458.918)
Bağlı ortaklıklar vergi oranı farkları	14.657	(8.897)
Grup'un beklenen vergi gideri	(6.448.740)	(2.467.815)
Vergiden istisna diğer gelirler (*)	352.997	156.144
Kanunen kabul edilmeyen giderler	(408.809)	(308.750)
Üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmamış geçmiş yıllar zararlarının kullanılması	99.321	1.258
Özkaynaktan pay alma yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımlardan elde edilen karların etkisi	696.629	337.179
Önceki dönemde ertelenmiş vergi hesaplanan/ ömrü dolan geçmiş yıl zararının kullanılmaması	(65.595)	-
Yatırım teşviklerinin etkisi	34.836	-
7326 sayılı kanun kapsamında yeniden değerlendirme etkisi(**)	300.189	-
Diğer	164.694	11.445
Grup'un cari dönem vergi gideri	(5.274.478)	(2.270.539)

(*) 340.000 TL tutarındaki kısmı Aksigorta ve Agesa işletme birleşmesinden kaynaklı gerçeğe uygun değer farkı gelirinin vergi etkisidir.

(**) 9 Haziran 2021 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 7326 sayılı Sayılı Kanun 11.maddesi ile kanunun yürürlüğe girdiği tarihte aktifte kayıtlı taşınmazlar ile amortismanına tabi iktisadi kıymetlere yasal mali tablolarda yeniden değerlendirme imkanı getirilmiştir. Kapsama giren kıymetler yeniden değerlendirildikleri tutar üzerinden amortismanına tabi tutulacak, ayrıca oluşan değer artış tutarı üzerinden %2 oranında vergi ödenecektir. Söz konusu kanun değişikliği kapsamında, yasal defterde sabit kıymetler için atılan yeniden değerlendirme kayıtlarına istinaden finansal durum tablosunda ertelenmiş vergi varlığı yaratılmış olup, bu varlığa ilişkin ertelenmiş vergi geliri konsolide diğer kapsamlı gelire kaydedilmiştir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 31 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Ertelenmiş vergiler

Grup, ertelenmiş gelir vergisi varlık ve yükümlülüklerini, bilanço kalemlerinin TMS ve vergi finansal tabloları arasındaki farklı değerlendirilmelerin sonucunda ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadır. Söz konusu geçici farklar gelir ve giderlerin, TMS ve vergi kanunlarına göre değişik raporlama dönemlerinde muhasebeleşmesinden ve devreden mali zarar ile yatırım indirim istisnasından kaynaklanmaktadır. Gelecek dönemlerde gerçekleşecek geçici farklar üzerinden yükümlülük metoduna göre hesaplanan ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri için uygulanacak oran Türkiye için %20'dir.

22 Nisan 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7316 sayılı Kanun uyarınca, 1/7/2021 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyannamelerden başlamak ve 1/1/2021 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi için geçerli olmak üzere Kurumlar vergisi oranı 2021 yılı vergilendirme dönemi için %25'e çıkarılmış olup, bu oran 2022 yılı vergilendirme dönemi için ise %23 olarak uygulanacaktır.

Ayrı birer vergi mükellefi olan bağlı ortaklık ve müşterek yönetime tabi ortaklıkların finansal tablolarında yer alan ertelenmiş vergi varlıklarını ve yükümlülüklerini net göstermiş olmalarından dolayı Grup'un konsolide bilançosuna söz konusu net sunum şeklinin etkileri yansımıştır. Yukarıdaki tabloda yer alan geçici farklar ile ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri ise brüt değerler esas alınarak hazırlanmaktadır.

30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 91inci maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 10uncu madde uyarınca kurumların 2018, 2019 ve 2020 vergilendirme dönemlerine ait kazançları üzerinden ödenmesi gereken kurumlar vergisinin %22 oranıyla hesaplanmıştır.

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren dönem itibarıyla, vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibarıyla oluşan kazançlar üzerinden %25 (2020: %22) oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir.

Grup'un üzerinden ertelenmiş vergi varlığı hesaplamadığı geçmiş yıl zararı bulunmamaktadır. Grup'un 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla üzerinden ertelenmiş vergi alacağı hesaplanan toplam 811.459 TL (31 Aralık 2020: 1.132.506 TL) devreden mali zararı bulunmakta olup bu taşınabilir mali zarar beş yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilir. 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla taşınabilir mali zarar tutarları ve kullanılabilecekleri en son hesap yılları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
2022	-	428.185
2023	410.171	48.623
2024	154.997	469.619
2025	246.291	186.079
Toplam	811.459	1.132.506

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü) aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Ertelenmiş Vergi Varlıkları	660.696	719.275
Ertelenmiş Vergi Yükümlülükleri	(1.382.161)	(318.277)
Net Ertelenmiş Vergi Varlıkları/(Yükümlülükleri)	(721.465)	400.998

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 31 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü) hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	2021	2020
1 Ocak bakiyeleri	400.998	(383.846)
Doğrudan özkaynaklarla ilişkilendirilen	956.524	351.770
İşletme birleşme etkisi	(780.817)	-
Yabancı para çevrim farkları	(120.229)	16.568
Kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilen	(1.088.408)	321.886
Diğer	(89.533)	94.620
31 Aralık	(721.465)	400.998

Birikmiş geçici farklar ve yürürlükteki vergi oranları kullanılarak hesaplanan ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

	Toplam geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlıkları/ (yükümlülükleri)	
	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	2.706.551	2.777.892	(541.310)	(682.878)
Stoklar	(391.626)	(202.414)	87.550	41.417
Kredi risk karşılığı	(19.014.505)	(16.969.515)	3.802.901	3.393.903
Kıdem tazminatı karşılığı	(780.450)	(556.370)	162.038	111.280
Dava karşılıkları	28.196	140.435	(7.049)	(28.087)
İndirilmemiş mali zararlar	(785.334)	(1.132.506)	187.154	239.953
Yatırım indirimleri	(275.527)	(162.911)	43.509	22.832
Ertelenmiş finansman gelir/gideri	19.378	18.079	(4.452)	(3.616)
Şüpheli alacak karşılıkları	(44.424)	(12.769)	9.644	2.554
Türev araçlar	23.118.838	6.424.772	(4.907.561)	(1.284.955)
Finansal kiralama borçları	(1.041.629)	(929.154)	213.029	185.831
Menkul değerler değerlendirme farkları	(7.079.850)	278.946	1.412.735	(46.848)
Finansal aktif ve pasiflerin gerçeğe uygun değeri	296.650	19.756	(59.352)	(3.951)
Coğrafi bölge risk karşılığı iptali	1.047.522	399.730	(282.831)	(107.927)
Diğer geçici farklar	3.434.939	11.336.839	(837.470)	(1.438.510)
Ertelenmiş vergi varlık/yükümlülükleri (net)			(721.465)	400.998

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 32 - TÜREV ARAÇLAR

31 Aralık 2021

Alım-satım amaçlı türev araçlar:

Yabancı paraya dayalı türev araçlar

	Makul Değer	
	Varlık	Yükümlülük
Döviz ve faiz haddi swap alışı ve satış işlemleri	27.782.362	20.177.837
Vadeli döviz alışı ve satış işlemleri	1.974.291	4.155.666
Döviz alışı ve satış opsiyonları	296.503	567.852
Diğer alışı ve satış işlemleri	4.699.540	-
Toplam alım satım amaçlı türev araçlar	34.752.696	24.901.355

Riskten korunma amaçlı türev araçlar:

Döviz ve faiz haddi swap alışı ve satış işlemleri	16.189.565	1.026.204
Vadeli döviz alışı ve satış işlemleri	53.854	-
Döviz alışı ve satış opsiyonları	-	6.178
Toplam riskten korunma amaçlı türev araçlar	16.243.419	1.032.382
Toplam türev araçlar	50.996.115	25.933.737

31 Aralık 2020

Alım-satım amaçlı türev araçlar:

Yabancı paraya dayalı türev araçlar

	Makul Değer	
	Varlık	Yükümlülük
Döviz ve faiz haddi swap alışı ve satış işlemleri	11.394.200	13.005.806
Vadeli döviz alışı ve satış işlemleri	467.640	294.644
Döviz alışı ve satış opsiyonları	152.494	163.566
Diğer alışı ve satış işlemleri	2.928.325	-
Toplam alım satım amaçlı türev araçlar	14.942.659	13.464.016

Riskten korunma amaçlı türev araçlar:

Döviz ve faiz haddi swap alışı ve satış işlemleri	7.969.203	1.439.838
Vadeli döviz alışı ve satış işlemleri	7.020	-
Toplam riskten korunma amaçlı türev araçlar	7.976.223	1.439.838
Toplam türev araçlar	22.918.882	14.903.854

Akbank, finansal borçlarından kaynaklanan nakit akışı riskine karşı faiz haddi swap'larının kullanımı yoluyla nakit akışı riskinden korunmaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 32 - TÜREV ARAÇLAR (Devamı)

Bankacılık

Bankacılık Türev enstrümanlarının sözleşmeye dayalı vadelerine göre gösterimi aşağıdaki gibidir.

Cari dönem -31 Aralık 2021	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve üzeri
Alım-satım amaçlı türev finansal varlıklar					
Döviz kuru türevler:					
- Giriş	107.022.530	99.545.807	61.606.380	30.012.745	6.393.372
- Çıkış	(111.683.915)	(111.758.980)	(61.321.153)	(30.032.637)	(5.920.722)
Faiz oranı türevleri:					
- Giriş	382.027	936.181	2.355.465	4.248.089	1.235.062
- Çıkış	(391.660)	(848.877)	(2.102.182)	(3.718.938)	(1.093.669)
Riskten korunma amaçlı varlıklar					
Döviz kuru türevler:					
- Giriş	3.004.059	99.193	1.838.063	4.694.245	14.653.748
- Çıkış	(659.456)	(253.115)	(1.353.414)	(4.010.544)	(7.341.117)
Faiz oranı türevleri:					
- Giriş	217.937	786.064	2.819.865	5.904.526	1.780.110
- Çıkış	(295.460)	(954.479)	(2.803.513)	(4.721.133)	(1.909.851)
Toplam Nakit Girişi	110.626.553	101.367.245	68.619.773	44.859.605	24.062.292
Toplam Nakit Çıkışı	(113.030.491)	(113.815.451)	(67.580.262)	(42.483.252)	(16.265.359)

Önceki dönem -31 Aralık 2020	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve üzeri
Alım-satım amaçlı türev finansal varlıklar					
Döviz kuru türevler:					
- Giriş	62.640.216	50.476.489	27.675.738	28.388.285	4.961.750
- Çıkış	(68.099.978)	(60.590.019)	(28.843.219)	(27.877.974)	(4.659.973)
Faiz oranı türevleri:					
- Giriş	152.797	553.036	1.069.659	1.895.247	907.310
- Çıkış	(136.947)	(577.404)	(979.965)	(1.689.159)	(814.875)
Riskten korunma amaçlı varlıklar					
Döviz kuru türevler:					
- Giriş	2.306.351	3.907.725	4.524.790	4.922.960	8.231.710
- Çıkış	(2.221.126)	(2.676.210)	(3.107.033)	(5.641.826)	(6.923.534)
Faiz oranı türevleri:					
- Giriş	104.751	253.873	650.767	1.678.808	745.341
- Çıkış	(119.225)	(347.027)	(962.957)	(2.417.487)	(1.009.045)
Toplam Nakit Girişi	65.204.115	55.191.123	33.920.954	36.885.300	14.846.111
Toplam Nakit Çıkışı	(70.577.276)	(64.190.660)	(33.893.174)	(37.626.446)	(13.407.427)

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 33 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR

Bankacılık ve Finansal Hizmetler

Müşterilere verilen kredi ve avanslar	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Tüketici kredileri ve kredi kartı alacakları	92.939.761	65.300.985
Proje finansmanı ile ilgili krediler	84.151.374	53.711.159
İnşaat	30.982.020	26.515.968
Mali kuruluşlar	24.640.404	17.325.559
Diğer üretim sektörleri	18.315.985	8.985.032
Küçük ölçekli işletmeler	14.806.603	14.278.017
Madencilik	12.807.071	7.713.671
Kimya	11.615.425	13.815.777
Tekstil	10.944.313	7.102.241
Gıda, toptan ve perakende ticaret	9.962.603	7.046.798
Otomotiv	8.502.001	7.075.284
Telekomünikasyon	1.205.127	1.380.550
Diğer	74.907.707	48.214.932
Müşterilere verilen kredi ve avanslar toplamı	395.780.394	278.465.973
Finansal kiralama alacakları	8.038.101	5.582.849
Kredi risk karşılığı	(19.014.505)	(16.969.515)
Sigortacılık faaliyetlerinden alacaklar	1.808.721	-
Müşterilere verilen krediler ve avanslar-net	386.612.711	267.079.307

Yukarıdaki tablo bankanın canlı ve takipteki toplam kredilerini içermekte olup, kredi risk karşılığı tüm kredi riski göz önünde bulundurularak banka değerlendirmesi sonucunda ayrılmıştır.

Cari Dönem	Ticari Krediler		Tüketici Kredileri		Kredi Kartı		Finansal Kiralama		Toplam	
31 Aralık 2021	Bakiye	Karşılık	Bakiye	Karşılık	Bakiye	Karşılık	Bakiye	Karşılık	Bakiye	Karşılık
Krediler	302.175.962	14.847.738	62.262.084	2.115.708	31.342.348	1.733.787	8.038.101	317.272	403.818.495	19.014.505
1. Aşama	253.878.544	738.094	56.826.711	422.078	27.868.171	417.845	7.228.503	57.392	345.801.929	1.635.409
2. Aşama	33.382.306	4.817.590	3.763.395	371.788	2.292.721	324.800	350.327	65.769	39.788.749	5.579.947
3. Aşama	14.915.112	9.292.054	1.671.978	1.321.842	1.181.456	991.142	459.271	194.111	18.227.817	11.799.149
Finansal Varlıklar	209.558.642	217.778	-	-	-	-	-	-	209.558.642	217.778
Diğer	14.712.784	24.141	-	-	-	-	-	-	14.712.784	24.141
Gayrinakdi Krediler	88.336.116	641.035	-	-	-	-	-	-	88.336.116	641.035
1. ve 2. Aşama	86.791.945	185.584	-	-	-	-	-	-	86.791.945	185.584
3. Aşama	1.544.171	455.451	-	-	-	-	-	-	1.544.171	455.451
Toplam	614.783.504	15.730.692	62.262.084	2.115.708	31.342.348	1.733.787	8.038.101	317.272	716.426.037	19.897.459

Önceki Dönem	Ticari Krediler		Tüketici Kredileri		Kredi Kartı		Finansal Kiralama		Toplam	
31 Aralık 2020	Bakiye	Karşılık	Bakiye	Karşılık	Bakiye	Karşılık	Bakiye	Karşılık	Bakiye	Karşılık
Krediler	213.080.984	13.773.709	42.847.537	1.571.173	22.537.452	1.230.180	5.582.849	394.453	284.048.822	16.969.515
1. Aşama	175.448.432	978.222	38.965.704	211.707	20.426.242	282.995	4.584.793	49.022	239.425.171	1.521.946
2. Aşama	22.596.095	3.891.095	2.482.738	232.741	1.234.179	179.518	430.345	50.977	26.743.357	4.354.331
3. Aşama	15.036.457	8.904.392	1.399.095	1.126.725	877.031	767.667	567.711	294.454	17.880.294	11.093.238
Finansal Varlıklar	114.316.005	283.486	-	-	-	-	-	-	114.316.005	283.486
Diğer	14.935.139	69.540	-	-	-	-	-	-	14.935.139	69.540
Gayrinakdi Krediler	51.435.652	492.436	-	-	-	-	-	-	51.435.652	492.436
1. ve 2. Aşama	50.496.556	124.855	-	-	-	-	-	-	50.496.556	124.855
3. Aşama	939.096	367.581	-	-	-	-	-	-	939.096	367.581
Toplam	393.767.780	14.619.171	42.847.537	1.571.173	22.537.452	1.230.180	5.582.849	394.453	464.735.618	17.814.977

ABD Doları, Avro, Yen ve Türk Lirası cinsinden müşterilere verilen kredi ve avansların etkin faiz oranları sırasıyla yıllık %4,97 (31 Aralık 2020: %5,15), %3,86 (31 Aralık 2020: %3,78), bulunmamaktadır (31 Aralık 2020: %7,69) ve %17,62'dir (31 Aralık 2020: %13,21).

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 33 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR (Devamı)

31 Aralık 2021 itibarıyla bankacılık endüstriyel bölümüne ait krediler için ayrılan beklenen zarar karşılıklarına ilişkin bilgiler:

	1. Aşama	2. Aşama	3. Aşama
Dönem Başı (31 Aralık 2020)	1.521.946	4.354.331	11.093.238
Dönem içinde eklenen krediler ve hareketleri (*)	613.888	1.961.905	912.220
Dönem içinde çıkan krediler ve hareketleri (**)	(737.370)	(928.860)	(733.690)
Kur Etkisi	164.052	1.824.462	-
Aşama 1 ve Aşama 2 Hareketleri			
Her İki Dönemde de Aşama 1 Olan Krediler (Model Değişimi)	(95.826)	-	-
Her İki Dönemde de Aşama 1 Olan Krediler (Bakiye Değişimi)	13.312	-	-
Aşama 1'den Aşama 2'ye Geçen Krediler (Aşama ve Bakiye Değişimi)	(80.605)	307.762	-
Her İki Dönemde de Aşama 2 Olan Krediler (Model Değişimi)	-	(440.665)	-
Her İki Dönemde de Aşama 2 Olan Krediler (Bakiye Değişimi)	-	(22.234)	-
Aşama 2'den Aşama 1'e Geçen Krediler (Aşama ve Bakiye Değişimi)	248.816	(985.266)	-
Aşama 3 Hareketleri			
Aşama 1'den Aşama 3'e Geçen Krediler	(12.804)	-	272.313
Aşama 2'den Aşama 3'e Geçen Krediler	-	(498.911)	1.226.111
Aşama 3'ten Aşama 2'ye Geçen Krediler	-	7.423	(52.981)
Her İki Dönemde de Aşama 3 Olan Krediler (Bakiye ve Model Değişimi)	-	-	639.670
Aktiften Silinen Kredilerin Etkisi	-	-	(1.557.732)
Dönem Sonu (31 Aralık 2021) (***)	1.635.409	5.579.947	11.799.149

(*) 31 Aralık 2020 tarihinde kredi portföyü içerisinde yer almayıp, 31 Aralık 2021'de kredi portföyünde bulunan ve karşılık hesaplanan kredilerdir.

(**) 31 Aralık 2020 tarihinde kredi portföyü içerisinde yer alan ve karşılık hesaplanan ancak 31 Aralık 2021'de kredi portföyünde yer almayan kredilerdir.

(***) Hesaplamalar yapılırken giriş ve çıkışlar yapılarak her iki dönemde yer alan kayıtlar arasındaki geçişler hesaplanmıştır.

31 Aralık 2021 itibarıyla bankacılık endüstriyel bölümüne ait kredi risk karşılığının varlık sınıfları bazındaki hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Kurumsal	Tüketici	Kiralama Alacakları	Toplam
1 Ocak 2021	13.773.709	2.801.353	394.453	16.969.515
Brüt karşılıklar	3.350.891	2.117.268	86.868	5.555.027
Tahsilatlar	(1.290.841)	(532.625)	(60.783)	(1.884.249)
Finansal tablolardan çıkarılanlar	(986.020)	(536.501)	(103.267)	(1.625.788)
31 Aralık 2021	14.847.739	3.849.495	317.271	19.014.505

31 Aralık 2020 itibarıyla bankacılık endüstriyel bölümüne ait kredi risk karşılığının varlık sınıfları bazındaki hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Kurumsal	Tüketici	Kiralama Alacakları	Toplam
1 Ocak 2020	9.980.877	2.324.492	401.711	12.707.080
Brüt karşılıklar	4.995.025	1.316.920	176.214	6.488.159
Tahsilatlar	(916.709)	(414.812)	(89.154)	(1.420.675)
Finansal tablolardan çıkarılanlar	(285.484)	(425.247)	(94.318)	(805.049)
31 Aralık 2020	13.773.709	2.801.353	394.453	16.969.515

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 33 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR (Devamı)

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla müşterilere verilen kredi ve avansların vade analizi aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
3 aya kadar	127.580.232	82.574.733
3 ile 12 ay arası	93.836.550	65.679.464
Cari	221.416.782	148.254.197
1 ile 5 yıl arası	114.749.045	90.581.839
5 yıldan fazla	40.600.062	22.660.422
Cari olmayan	155.349.107	113.242.261
Toplam	376.765.889	261.496.458

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla müşterilere verilen krediler ve avansların sözleşmelerde yer alan yeniden fiyatlama tarihleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
3 aya kadar	179.073.625	124.011.508
3 ile 12 ay arası	98.603.836	61.397.260
1 ile 5 yıl arası	85.074.285	70.433.572
5 yıldan fazla	14.014.143	5.654.118
Toplam	376.765.889	261.496.458

Tahsili gecikmiş, değer düşüklüğüne uğramamış alacaklar için yaşlandırma analizi:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
30-60 gün gecikmiş	1.348.709	598.530
60-90 gün gecikmiş	891.877	421.459
90 gün üzeri gecikmiş	7.791	1.165.481
Toplam	2.248.377	2.185.470

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 34 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN BORÇLAR

Bankacılık

	31 Aralık 2021			31 Aralık 2020		
	Vadesiz	Vadeli	Toplam	Vadesiz	Vadeli	Toplam
Tasarruf mevduatı	97.492.447	177.658.897	275.151.344	53.209.481	129.356.513	182.565.994
Ticari kuruluşlar	61.300.106	90.569.061	151.869.167	36.839.963	53.537.708	90.377.671
Bankalararası mevduat	1.776.500	12.060.042	13.836.542	280.804	12.293.003	12.573.807
Repo işlemlerinden sağlanan fonlar	-	63.256.050	63.256.050	-	20.478.250	20.478.250
Diğer	1.838.712	5.622.797	7.461.509	1.394.100	3.051.410	4.445.510
Toplam	162.407.765	349.166.847	511.574.612	91.724.348	218.716.884	310.441.232

ABD Doları, Avro ve TL cinsinden vadeli mevduatların etkin faiz oranı sırasıyla yıllık ortalama %1,16 (31 Aralık 2020: %1,83), %0,20 (31 Aralık 2020: %0,72) ve %17,60'tır (31 Aralık 2020: %16,30).

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile TCMB tarafından işleyiş kuralları belirlenen ve TL mevduatların faiz oranıyla değerlendirilen yabancı para da oluşacak kur değişimine karşı da korunmasını sağlayan kur korumalı mevduat ürünü banka müşterilerine raporlanan cari hesap dönemi itibarıyla sunulmaya başlanmıştır. 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla TL mevduat tutarı bu kapsamdaki 4.875.953 bin TL mevduatı içermektedir.

Mevduat ve para piyasalarına borçların 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla sözleşmede yer alan vade tarihlerine kalan süreler analizi aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
1 aya kadar	162.407.765	237.766.328
1-3 ay arası	306.842.022	39.246.102
3 ile 12 ay arası	30.950.347	15.362.756
1 ile 5 yıl arası	10.034.533	13.801.620
5 yıldan fazla	1.339.945	4.264.426
Toplam	511.574.612	310.441.232

Mevduat ve para piyasalarına borçların 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla sözleşmede yer alan yeniden fiyatlandırma tarihlerine kalan süreler analizi aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Vadesiz	162.407.765	91.724.348
3 aya kadar	306.842.022	192.614.949
3 ile 12 ay arası	30.950.347	15.404.683
1 ile 5 yıl arası	10.034.533	9.612.044
5 yıldan fazla	1.339.945	1.085.208
Toplam	511.574.612	310.441.232

Finansal Hizmetler

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Sigortacılık faaliyetlerinden borçlar	955.091	-
Toplam	955.091	-

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 35 - PAY BAŞINA KAZANÇ

Konsolide kar veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç (ana ortaklık payı) net dönem karının ilgili dönem içinde çıkarılmış hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Pay başına kazanç (tam TL olarak)		
- Yüz adet adi hisse senedi	5,90	2,34
Pay başına sürdürülen faaliyetlerden kazanç (tam TL olarak)		
- Yüz adet adi hisse senedi	5,90	2,34
Geri alınmış paylar adedi	(298.646.399)	(190.470.000)
Geri alınmış paylardan arındırılmış pay başına kazanç (tam TL olarak)		
- Yüz adet adi hisse senedi	5,90	2,34
Geri alınmış paylardan arındırılmış pay başına sürdürülen faaliyetlerden kazanç (tam TL olarak)		
- Yüz adet adi hisse senedi	5,90	2,34
1 Kr nominal bedelli hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedi		
- Adi hisse senetleri (*)	204.033.406.561	204.040.393.100

(*) Geri alınmış paylar düzeltilerek hesaplanmıştır.

DİPNOT 36 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

İlişkili taraf bakiyeleri

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	6.621.682	6.712.374
Ticari alacaklar	203.792	112.248
Ticari borçlar	109.484	113.064
Diğer alacaklar	1.826	63.032
Diğer borçlar	177.732	13
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	3.577.126	3.591.612

İlişkili taraflarla yapılan işlemler

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Mal ve hizmet satışları	339.923	288.201
Mal ve hizmet alımları	(634.810)	(418.178)
Faiz geliri	465.001	603.361
Faiz gideri	(151.306)	(147.672)

Grup'un İş Ortaklıkları konsolide finansal tablolarda özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilmektedir. Bu kapsamda Grup'un Bağlı Ortaklıkları'nın, İş Ortaklıkları ile gerçekleşen işlemleri ve İş Ortaklıkları'ndan olan bakiyeleri eliminasyona tabi değildir.

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla ticari alacakların 156.574 TL (31 Aralık 2020: 66.658 TL) tutarındaki kısmı Kordsa'nın Brisa ile, 15.277 TL (31 Aralık 2020: 13.311 TL) tutarındaki kısmı SabancıDx'in Brisa ile satış ilişkisi kapsamındaki bakiyelerinden oluşmaktadır. Ticari borçların 72.371 TL (31 Aralık 2020: 87.662 TL) tutarındaki kısmı Çimsa'nın Enerjisa Üretim ile alım ilişkisi kapsamındaki bakiyesinden oluşmaktadır. Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar ve borçlar ise, Akbank'ın, Grup'un İş Ortaklıkları ve diğer ilişkili tarafları ile kredi ve mevduat işlemlerinden oluşmaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 36 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

31 Aralık 2021 itibarıyla ilişkili taraflarla yapılan işlemlerden mal ve hizmet satışlarının 231.197 TL (31 Aralık 2020: 136.690 TL) tutarındaki kısmı Kordsa'nın Brisa ile, 42.872 TL (31 Aralık 2020: 32.011 TL) tutarındaki kısmı SabancıDx'in Brisa ile, 28.704 TL (31 Aralık 2020: 23.816 TL) SabancıDx'in Enerjisa Enerji ile satış ilişkisi kapsamındaki satış tutarıdır. Mal ve hizmet alımlarının 449.613 TL (31 Aralık 2020: 283.306 TL) tutarındaki kısmı Çimsa'nın Enerjisa Üretim'den, 139.374 TL tutarındaki kısmı Kordsa'nın Enerjisa Üretim'den (31 Aralık 2020: 114.009 TL) alım ilişkisi kapsamındaki tutarlardır.

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar

Üst Düzey Yöneticiler; Yönetim Kurulu Üyeleri, CEO, Genel Sekreter, Grup Başkanları, Bölüm Başkanları ve Birim Direktörleri olarak belirlenmiştir.

Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar ücretler, ikramiyeler, sosyal güvenlik, sağlık sigortası, izin, takdir ikramiyesi ve teşvik primini içermektedir. İşten çıkarılma nedeniyle sağlanan faydalar emeklilik ve transfer sebebiyle işten çıkarılan üst düzey yöneticilere ödenen kıdem tazminatı ve izin ödemelerini içermektedir. Diğer uzun vadeli faydalar bireysel emeklilik sistemi ödemelerini içermektedir.

Grup'un 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla üst düzey yöneticilerine sağladığı faydaların kırılımı aşağıdaki gibidir

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Üst düzey yöneticilere sağlanan kısa vadeli faydalar	64.950	45.742
İşten çıkarılma nedeniyle sağlanan faydalar	1.015	913
Diğer uzun vadeli faydalar	586	505
Toplam	66.551	47.160

DİPNOT 37 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

37.1 Finansal Araçlar ve Finansal Risk Yönetimi

37.1.1 Finansal Risk Yönetimi

Grup faaliyetlerinden dolayı çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Bu riskler; piyasa riski (kur riski, makul değer faiz oranı riski, fiyat riski ve nakit akım faiz oranı riskini içerir), kredi riski ve likidite riskidir. Grup'un genel risk yönetimi programı, finansal piyasaların değişkenliğine ve muhtemel olumsuz etkileri Grup'un finansal performansı üzerindeki etkilerini asgari seviyeye indirmeye yoğunlaşmaktadır.

Grup maruz kaldığı çeşitli risklerden korunma amacıyla türev finansal araçlardan yararlanmaktadır. Finansal risk yönetimi, kendi Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar çerçevesinde her bir Bağlı Ortaklık ve İş Ortaklığı tarafından uygulanmaktadır.

37.1.1.1 Döviz Kuru Riski

Grup, döviz cinsinden borçlu bulunulan tutarların fonksiyonel para birimine çevrilmesinden dolayı kur değişiklerinden doğan döviz riskine sahiptir. Bu riskler, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır. Grup bilanço kalemlerinden doğan kur riskini en aza indirmek amacı ile türev araçlardan yararlanmakta; forward ve swap kullanımı ile yabancı para kuru riskinden sınırlı olarak korunmaktadır.

Akbank'ın yabancı para cinsinden ve yabancı paraya endeksli varlıkları ile yabancı para cinsinden yükümlülükleri arasındaki fark "Yabancı Para ("YP") net genel pozisyon" olarak tanımlanmakta ve kur riskine baz teşkil etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 37 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

37.1.1.1 Döviz Kuru Riski (devamı)

Kur riskinin önemli bir boyutu da YP net genel pozisyon içindeki farklı cinsten yabancı paraların birbirleri karşısındaki değerlerinin değişmesinin doğurduğu risktir (çapraz kur riski). Akbank kur riskine maruz tutarı Üst Düzey Risk Komitesi tarafından belirlenen limitler içerisinde tutmaktadır. Üst Düzey Risk Komitesi genel ekonomik durum ve piyasalardaki gelişmelere göre risk limitlerini sürekli olarak gözden geçirmekte ve gerekli hallerde yeni limitler belirlemektedir. Söz konusu limitler hem YP net genel pozisyon için hem de bu pozisyon içindeki çapraz kur riski için ayrı ayrı belirlenmekte ve takip edilmektedir. Kur riski yönetiminin bir aracı olarak swap ve forward gibi vadeli işlem sözleşmeleri de gerektiğinde kullanılarak riskten korunma sağlanmaktadır.

Grup başlıca Avro, ABD Doları ve İngiliz Sterlini cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla yabancı para cinsinden olan finansal varlık ve yükümlülüklerin, konsolidasyon düzeltmeleri öncesinde, TL cinsinden kayıtlı değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Varlıklar	402.476.037	216.553.239
Yükümlülükler	(458.478.627)	(272.353.612)
Net bilanço yabancı para pozisyonu	(56.002.590)	(55.800.373)
Bilanço dışı türev enstrümanların pozisyonu	68.955.303	63.151.207
Bilanço ve bilanço dışı yabancı para pozisyonu, net	12.952.713	7.350.834

31 Aralık 2021	Toplam TL Karşılığı	ABD Doları TL Karşılığı	Avro TL Karşılığı	İngiliz Sterlini TL Karşılığı	Diğer TL Karşılığı
Varlıklar:					
Nakit ve Nakit Benzerleri	65.341.654	42.618.054	16.941.312	321.612	5.460.676
Finansal Yatırımlar	88.591.843	78.781.422	7.576.496	-	2.233.925
Finansal Faaliyetlerden Alacaklar	164.188.839	61.084.183	103.072.115	8.717	23.824
TCMB Rezervleri	71.850.576	43.192.745	26.656.138	-	2.001.693
Ticari Alacaklar	2.091.945	1.004.496	866.948	9.369	211.132
Diğer Aktifler	10.411.180	8.486.472	1.442.873	175	481.660
Toplam varlıklar	402.476.037	235.167.372	156.555.882	339.873	10.412.910
Yükümlülükler:					
Alınan Krediler ve İhraç Edilen					
Menkul Kıymetler	101.537.186	86.026.151	15.455.491	-	55.544
Müşteri Mevduatları	333.054.179	195.720.896	101.014.944	7.202.675	29.115.664
Ticari Borçlar	1.234.301	913.705	259.694	3.786	57.116
Diğer Borçlar ve Karşılıklar	22.652.961	20.034.090	2.308.638	119.758	190.475
Toplam yükümlülükler	458.478.627	302.694.842	119.038.767	7.326.219	29.418.799
Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu	68.955.303	78.883.798	(36.698.038)	7.081.888	19.687.655
Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	12.952.713	11.356.328	819.077	95.542	681.766

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 37 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

37.1.1.1 Döviz Kuru Riski (devamı)

31 Aralık 2021 itibarıyla konsolide net dönem karına etkisi olan net yabancı para varlık pozisyonu Akbank ve Philsa-Philip Morrissa hariç olmak üzere (uzun) 7.504.205 TL'dir.

31 Aralık 2020	Toplam TL Karşılığı	ABD Doları TL Karşılığı	Avro TL Karşılığı	İngiliz Sterlini TL Karşılığı	Diğer TL Karşılığı
Varlıklar:					
Nakit ve Nakit Benzerleri	17.750.024	10.962.166	4.987.731	193.784	1.606.343
Finansal Yatırımlar	49.719.043	42.214.779	5.917.748	-	1.586.516
Finansal Faaliyetlerden Alacaklar	96.737.391	37.300.579	59.375.937	170	60.705
TCMB Rezervleri	39.976.266	21.355.079	16.583.250	-	2.037.937
Ticari Alacaklar	773.171	358.785	349.153	503	64.730
Diğer Aktifler	11.597.344	7.434.192	4.115.677	68	47.407
Toplam varlıklar	216.553.239	119.625.580	91.329.496	194.525	5.403.638
Yükümlülükler:					
Alınan Krediler ve İhraç Edilen					
Menkul Kıymetler	60.313.498	48.383.812	11.884.595	-	45.091
Müşteri Mevduatları	202.387.245	114.548.411	63.647.373	4.828.016	19.363.445
Ticari Borçlar	489.811	345.958	117.179	1.278	25.396
Diğer Borçlar ve Karşılıklar	9.163.058	5.285.955	3.684.809	118.462	73.832
Toplam yükümlülükler	272.353.612	168.564.136	79.333.956	4.947.756	19.507.764
Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu	63.151.207	58.006.131	(13.695.693)	4.683.301	14.157.468
Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	7.350.834	9.067.575	(1.700.153)	(69.930)	53.342

31 Aralık 2020 itibarıyla konsolide net dönem karına etkisi olan net yabancı para varlık pozisyonu Akbank ve Philsa-Philip Morrissa hariç olmak üzere (uzun) 1.138.291 TL'dir.

Banka'nın yabancı para pozisyon riski önemsiz seviyede olduğu için kur değişimlerinin finansal tablolar üzerinde önemli etkisi bulunmamaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 37 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

37.1.1.1 Döviz Kuru Riski (devamı)

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllarda bankacılık endüstriyel bölümü dışında kalan Grup şirketleri için Grup'un bilançosundaki net döviz pozisyonunun döviz kurlarındaki değişimlerle ulaşacağı durumlar özetlenmiştir:

31 Aralık 2021	Kar/(zarar)	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD kurunun %20 değişmesi halinde		
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	1.294.408	(1.294.408)
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
ABD Doları net etki	1.294.408	(1.294.408)
Avro kurunun %20 değişmesi halinde		
Avro net varlık/yükümlülüğü	52.217	(52.217)
Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
Avro net etki	52.217	(52.217)
Sterlin kurunun %20 değişmesi halinde		
Sterlin net varlık/yükümlülüğü	3.126	(3.126)
Sterlin riskinden korunan kısım (-)	-	-
Sterlin net etki	3.126	(3.126)
Diğer döviz kurlarının ortalama %20 değişmesi hali		
Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	(863)	863
Diğer döviz riskinden korunan kısım (-)	-	-
Diğer döviz varlıkları net etki	(863)	863

31 Aralık 2020	Kar/(zarar)	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD kurunun %20 değişmesi halinde		
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	251.290	(251.290)
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
ABD Doları net etki	251.290	(251.290)
Avro kurunun %20 değişmesi halinde		
Avro net varlık/yükümlülüğü	(31.351)	31.351
Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
Avro net etki	(31.351)	31.351
Sterlin kurunun %20 değişmesi halinde		
Sterlin net varlık/yükümlülüğü	(152)	152
Sterlin riskinden korunan kısım (-)	-	-
Sterlin net etki	(152)	152
Diğer döviz kurlarının ortalama %20 değişmesi hali		
Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	(2)	2
Diğer döviz riskinden korunan kısım (-)	-	-
Diğer döviz varlıkları net etki	(2)	2

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 37 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

37.1.1.2 Faiz Oranı Riski

Grup, faiz haddi bulunduran varlık ve yükümlülüklerin tabi olduğu faiz oranlarının değişiminin etkisinden doğan faiz oranı riskine açıktır. Grup bu riski faiz oranına duyarlı olan varlık ve yükümlülüklerini dengelemek suretiyle oluşan doğal tedbirlere ek olarak riskten korunma amaçlı türev işlemler aracılığıyla da yönetmektedir.

Değişken faiz oranlı alınan krediler Grup'u nakit akım faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır. Sabit oranlı alınan krediler Grup'u makul değer faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır. 2021 ve 2020 yılı içerisinde Grup'un değişken faiz oranlı kredileri TL, ABD Doları, Avro ve İngiliz Sterlini cinsindendir. 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla Grup'un bankacılık dışı endüstriyel bölümlerinin faiz pozisyonu tablosu aşağıda belirtilmiştir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Sabit faizli finansal araçlar		
Finansal varlıklar	1.085.273	1.047.202
Vadeli mevduat	1.085.273	1.047.202
Finansal borçlar	4.983.474	3.790.031
Değişken faizli finansal araçlar		
Finansal borçlar	2.421.716	1.754.828

Grup tarafından bankacılık dışı endüstriyel bölümleri için mevcut pozisyonların yenilenmesi, alternatif finansman ve riskten korunma dikkate alınarak değişken faizli banka kredileri için çeşitli senaryolar oluşturulmuştur. Bu senaryolara göre:

31 Aralık 2021 tarihinde TL biriminde olan değişken faizli kredilerin yıllık faizi %10 daha yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı; değişken kredilerden oluşan yüksek faiz gideri sonucu vergi öncesi cari dönem zararı bulunmamaktadır (31 Aralık 2020: bulunmamaktadır).

31 Aralık 2021 tarihinde ABD Doları biriminde olan değişken faizli kredilerin yıllık faizi %1 daha yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı; değişken kredilerden oluşan yüksek faiz gideri sonucu vergi öncesi cari dönem karı yaklaşık 18.460 TL (31 Aralık 2020: (6.452) TL) daha düşük/yüksek olacaktı.

31 Aralık 2021 tarihinde Avro biriminde olan değişken faizli kredilerin yıllık faizi %1 daha yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı; değişken kredilerden oluşan yüksek faiz gideri sonucu vergi öncesi cari dönem zararı yaklaşık 13.578 TL (31 Aralık 2020: bulunmamaktadır) daha düşük/yüksek olacaktı.

Başlıca Gösterge Faiz Oranları Reformu kapsamında 2021 başından itibaren referans faiz oranları dönüşümü gerçekleşecek, Libor başta olmak üzere mevcutta kullanılan gösterge faizlerin yerine yeni kabul edilecek alternatif faiz oranları kullanılacaktır. Bankaların mali tablolarında gösterge faiz oranlarına endeksli menkul kıymetler, krediler gibi değişken faizli aktiflerinin yanında ihraç edilen kıymetler, alınan krediler ve türev işlemler gibi yükümlülükleri ve bilanço dışı enstrümanları bulunmaktadır. Söz konusu reformun uygulamasına ilişkin Eylül 2019 ve Aralık 2020'de yayımlanan düzenlemeler ile değişikliklerin erken uygulanmasına izin verilirken, riskten korunma muhasebesinin nakit akışlarının belirlenmesi ve işlemlerin sonlandırılmasıyla ilgili uygulamalara geçici bir süreyle muafiyet tanınmıştır. Faiz oranı reformunun finansal tabloların üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi ve reforma uyum çalışmaları kapsamında çalışma grubu kurulmuştur. Reform değişiklikleri erken uygulanmamış olup, gelişmeler çalışma grubu tarafından takip edilmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 37 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

37.1.1.2 Faiz Oranı Riski (devamı)

Grup bağlı ortaklıklarından Akbank'ın faiz oranı reformundan doğrudan etkilenen değişken faizli USD Libor'a endeksli borçlanmalarının ortalama kalan vadesi 3,3 yıl olup kalan tutarı 951.393 USD'dir. Söz konusu borçlanmanın nakit akış riskinden korunmak amaçlı yabancı para faiz swabı işlemleri yapmış ve riskten korunma muhasebesine konu edilmiştir. Yayınlanan istisnalar kapsamında sona erdirilen bir riskten korunma muhasebesi işlemi bulunmamaktadır.

37.1.1.3 Likidite Riski

İhtiyatlı likidite riski yönetimi, yeterli miktarda nakit ve menkul kıymet sağlamak, yeterli kredi imkanları yoluyla fonlamayı mümkün kılmak ve açık pozisyonu kapatabilme yeteneğinden oluşmaktadır. Grup, iş ortamının dinamik içeriğinden dolayı, kredi yollarının hazır tutulması yoluyla fonlamada esnekliği "amaçlamıştır.

i) Bankacılık endüstriyel bölümü

Akbank'ın aktif-pasif yönetiminin en temel hedeflerinden birisi Akbank'ın likidite gereksinimlerini sağlayacak fonları hazır bulundurmaktır. Bunu sağlamak için yeterli miktarda kısa vadeli fonlar hazır bulundurulmaktadır. Akbank'ın en önemli fon kaynakları, çok büyük ölçüde faiz getirili varlıklara plase edilen Özkaynak, yaygın ve istikrarlı mevduat tabanı ve uluslararası kuruluşlardan sağlanan orta ve uzun vadeli kredilerdir.

Mevduatın ortalama vadesinin kısa olmasına karşın, esasen geniş bir tabana yayılmış olup, çok büyük bir bölümü vadelerinde sürekli olarak yenilenmektedir; dolayısıyla Akbank için mevduatlar istikrarlı ve uzun vadeli bir kaynak oluşturmaktadır.

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla Grup'un bankacılık endüstriyel bölümüne ait türev olmayan finansal yükümlülüklerinin sözleşme uyarınca vadelerine göre analizi aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2021							
Yükümlülükler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit akışı	1 aya kadar	1-3 ay	3-12 ay	1-5 yıl	5 yıl ve üzeri
Müşteri mevduatları	512.529.703	525.173.435	424.325.681	47.057.952	35.615.838	12.670.011	5.503.953
Alınan krediler ve ihraç edilen borç senetleri	110.953.405	125.605.735	3.007.524	6.783.710	41.482.632	50.688.471	23.643.398
Bankalararası para piyasalarından alınan borçlar	1.386.882	1.386.882	1.297.321	89.561	-	-	-
	624.869.990	652.166.052	428.630.526	53.931.223	77.098.470	63.358.482	29.147.351
31 Aralık 2020							
Yükümlülükler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit akışı	1 aya kadar	1-3 ay	3-12 ay	1-5 yıl	5 yıl ve üzeri
Müşteri mevduatları	310.441.232	311.656.800	238.502.036	39.246.102	15.362.755	15.181.382	3.364.525
Alınan krediler ve ihraç edilen borç senetleri	67.258.898	74.562.435	3.337.823	4.759.521	22.995.826	30.732.416	12.736.849
Bankalararası para piyasalarından alınan borçlar	429.862	429.862	429.862	-	-	-	-
	378.129.992	386.649.097	242.269.721	44.005.623	38.358.581	45.913.798	16.101.374

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 37 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

37.1.1.3 Likidite Riski (Devamı)

i) Diğer endüstriyel bölümü

Aşağıdaki tablo Grup'un bankacılık dışı endüstriyel bölümlerinin bilanço tarihi itibarıyla kalan vadelerine göre bilanço içi finansal yükümlülükleri için ödeyeceği nakit çıkışlarını göstermektedir. Tabloda gösterilen tutarlar sözleşmeye dayalı indirgenmemiş nakit akım tutarları olup, Grup, likidite yönetimini beklenen indirgenmemiş nakit akımlarını dikkate alarak yapmaktadır.

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla Grup'un bankacılık dışı endüstriyel bölümlerine ait türev olmayan finansal yükümlülüklerinin sözleşme uyarınca vadelerine göre analizi aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2020	Defter değeri	Sözleşme uyarınca				
		nakit akışı	3 aydan kısa	3 - 12 ay arası	1 - 5 yıl arası	5 yıldan uzun
Finansal borçlar	7.405.189	8.362.630	955.970	4.256.129	2.436.572	713.959
Finansal kiralama yükümlülükleri	1.636.764	2.485.095	173.089	372.333	1.421.150	518.523
Ticari borçlar	8.739.683	8.868.421	7.245.648	1.622.773	-	-
Diğer borçlar	537.803	722.003	694.094	6.935	20.974	-
	18.319.439	20.438.149	9.068.801	6.258.170	3.878.696	1.232.482

31 Aralık 2020	Defter değeri	Sözleşme uyarınca				
		nakit akışı	3 aydan kısa	3 - 12 ay arası	1 - 5 yıl arası	5 yıldan uzun
Finansal borçlar	4.768.602	4.940.018	838.337	2.384.212	1.717.469	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	1.312.348	2.136.242	108.390	341.840	1.163.872	522.140
Ticari borçlar	5.023.674	5.123.509	4.156.451	967.058	-	-
Diğer borçlar	105.281	105.281	78.605	26.676	-	-
	11.089.483	12.184.628	5.061.361	3.719.786	2.881.341	522.140

37.1.1.4 Kredi Riski

i) Bankacılık endüstriyel bölümü

Bankacılık endüstriyel bölümüne göre kredi riski Akbank'ın taraf olduğu sözleşmelerde karşı tarafın sözleşmelerin şartlarını yerine getirmeme risk unsurunu taşır. Akbank kredilendirme işlemlerinde kredi riskini risk sınırlandırmasına tabi tutmak amacıyla karşı taraflara kredi limitleri belirlemekte ve bu limitlerin ötesinde kredi tahsisi yapmamaktadır. Kredi limitleri her bir bireysel müşteri, şirket, şirketler grubu, risk grupları için ürün bazında ayrı ayrı belirlenmektedir. Kredi limitleri belirlenirken müşterilerin mali gücü, ticari kapasiteleri, sektörleri, coğrafi bölgeleri, sermaye yapıları gibi bir çok kriter bir arada değerlendirilmektedir. Müşterilerin mali yapılarının incelenmesi, ilgili mevzuat uyarınca alınan hesap durumu belgeleri ve diğer bilgilere dayanılarak yapılmaktadır. Genel ekonomik gelişmelerin değerlendirilmesi ve müşterilerin mali bilgilerinde ve faaliyetlerinde meydana gelen değişikliklerin izlenmesi neticesinde daha önce belirlenen kredi limitleri sürekli olarak revize edilmektedir. Kredi limitleri için müşteri bazında belirlenen çeşit ve tutarda teminatlar sağlanmaktadır.

Kredilendirme işlemlerinde ürün ve müşteri bazında belirlenen limitler esas alınmakta, risk ve limit bilgileri sürekli olarak kontrol edilmektedir.

Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi ve benzeri diğer sözleşmeler cinsinden tutulan pozisyonlar üzerinde kredi riski ve piyasa risklerine karşı tesis edilmiş risk kontrol limitleri bulunmaktadır.

Özellikle döviz ve faiz oranlarındaki dalgalanmalardan kaynaklanabilecek kredi risklerini karşılamak ve kontrol etmek amacıyla gerektiğinde vadeli işlemler de gerçekleştirilmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 37 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

37.1.1.4 Kredi Riski (devamı)

i) Bankacılık endüstriyel bölümü (devamı)

Akbank tazmin edilen gayrinakdi kredileri vadesi geldiği halde ödenmeyen krediler ile aynı risk ağırlığına tabi tutmaktadır. Kredi riski, nakit ve gayrinakit her türlü karşı taraf riski taşıyan sözleşmeler ve pozisyonlar için geniş kapsamlı olarak tanımlanmakta ve yönetilmektedir.

Yenilenen ve yeniden itfa planına bağlanan krediler Akbank tarafından Akbank'ın kredi risk yönetimi ve takibi ilkelerine göre izlemeye alınmaktadır. İlgili müşterinin finansal durumu ve ticari faaliyetleri sürekli analiz edilmekte ve yenilenen plana göre anapara ve faiz ödemelerinin yapılıp yapılmadığı ilgili birimler tarafından takip edilmektedir.

Akbank'ın risk yönetim anlayışı çerçevesinde uzun vadeli taahhütlerin kısa vadeli taahhütlere oranla daha fazla kredi riskine maruz kaldığı kabul edilmekte ve uzun vadeli riskler için risk limiti belirleme, teminatlandırma gibi hususlar kısa vadeli risklere oranla daha geniş kapsamlı olarak ele alınmaktadır.

Akbank'ın yurtdışında yürütmekte olduğu bankacılık faaliyetleri ve kredilendirme işlemleri ilgili ülkelerin ekonomik koşulları, müşteri ve kuruluşların faaliyetleri çerçevesinde önemli bir risk oluşturmamaktadır.

Akbank, ulusal ve uluslararası bankacılık piyasasında aktif bir katılımcı olarak diğer finansal kurumların finansal faaliyetleri ile birlikte değerlendirildiğinde önemli ölçüde kredi riskine maruz değildir.

Akbank, kredi kalitesini değerlendirerek tüm borçlu ve karşı taraf için bir içsel derecelendirme notu belirlemektedir. Risk analizleri Basel II İleri Derecede İçsel Derecelendirme Yöntemi (Advanced IRB) standartlarına uygun bir şekilde yapılmaktadır.

Farklı özellikteki müşteriler için oluşturulmuş scoring sistemlerinin yardımıyla karşı tarafın temerrüde düşme olasılığı hesaplanmakta ve kurumsal, ticari, KOBİ, tüketici ve kredi kartı için ayrı ayrı derecelendirme (rating) sistemleri oluşturulmaktadır.

Akbank, farklı özellikteki müşteriler için oluşturulmuş derecelendirme sistemleri vasıtasıyla müşterilerin temerrüde düşme olasılıklarını hesaplamaktadır. Aşağıdaki tabloda derecelendirme sistemleri kullanılarak sınıflanmış kredilerin konsantrasyon bilgisi verilmiştir.

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Ortalama üstü	47,78%	41,66%
Ortalama	31,89%	38,21%
Ortalama altı	14,86%	15,92%
Derecelendirilmeyen	5,47%	4,21%

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 37 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

37.1.1.4 Kredi Riski (devamı)

i) Bankacılık endüstriyel bölümü (devamı)

Bankacılık endüstriyel bölümünün kredi riskine maruz maksimum tutarları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Diğer bankalara verilen kredi ve avanslar	138.110.805	55.626.018
Kredi ve avanslar	384.803.990	267.079.307
<i>Şahıslara verilen kredi ve avanslar</i>	89.408.527	62.583.636
<i>Kurumlara verilen kredi ve avanslar</i>	287.674.635	199.307.274
<i>Finansal kiralama alacakları</i>	7.720.828	5.188.397
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar	10.809.375	9.179.412
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan türev finansal varlıklar	33.597.307	14.889.163
Riskten koruma amaçlı türev finansal varlıklar	16.189.565	7.969.203
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir yansıtılan finansal varlıklar		
ve itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar	152.896.120	100.092.103
Diğer varlıklar	2.270.533	6.923.738
Toplam	738.677.695	461.758.944

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla Bankacılık endüstriyel bölümüne ait menkul kıymet Gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar ve itfa edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilen finansal varlıkların Moody's derecelendirme analizi aşağıdaki gibidir:

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.**31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 37 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**37.1.1.4 Kredi Riski (devamı)*****i) Bankacılık endüstriyel bölümü (devamı)***

31 Aralık 2021	Gerçeğe uygun değer farkı kar zarara yansıtılan	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan	İtfa edilmiş maliyetinden tutulan	Toplam
Aaa	-	1.326.892	-	1.326.892
Aa1, Aa2, Aa3	-	995.229	-	995.229
A1, A2, A3	-	587.516	-	587.516
Baa1, Baa2, Baa3	-	1.191.288	-	1.191.288
Ba1	-	-	-	0
Ba2	-	-	-	0
Ba3	-	-	-	0
B1, B2, B3	705.886	96.123.130	52.566.569	149.395.585
C ve Altı	91.320	-	-	91.320
NR	-	105.496	-	105.496
Toplam	797.206	100.329.551	52.566.569	153.693.326

31 Aralık 2020	Gerçeğe uygun değer farkı kar zarara yansıtılan	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan	İtfa edilmiş maliyetinden tutulan	Toplam
Aaa	-	2.164.729	-	2.164.729
Aa1, Aa2, Aa3	-	368.419	-	368.419
A1, A2, A3	-	132.687	-	132.687
Baa1, Baa2, Baa3	-	182.920	-	182.920
Ba1	-	94.248	-	94.248
Ba2	-	56.374	-	56.374
Ba3	19.470	1.323	-	20.793
B1, B2, B3	252.771	55.149.071	41.872.678	97.274.520
C ve Altı	3.941	-	-	3.941
NR	-	69.655	-	69.655
Toplam	276.182	58.219.426	41.872.678	100.368.286

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla Bankacılık endüstriyel bölümüne ait finansal varlıkların coğrafi bölgelere dağılımı aşağıdaki gibidir:

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 37 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

37.1.1.4 Kredi Riski (devamı)

i) Bankacılık endüstriyel bölümü (devamı)

31 Aralık 2021	Türkiye	ABD	Avrupa Birliği		Toplam
			Avrupa Birliği	dışı	
Diğer bankalara verilen kredi ve avanslar	84.894.390	11.187.687	41.335.170	693.558	138.110.805
Kredi ve avanslar	376.273.520	889.427	6.936.492	704.551	384.803.990
<i>Şahıslara verilen kredi ve avanslar</i>	89.408.527	-	-	-	89.408.527
<i>Kurumlara verilen kredi ve avanslar</i>	279.144.165	889.427	6.936.492	704.551	287.674.635
<i>Finansal kiralama alacakları</i>	7.720.828	-	-	-	7.720.828
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar	10.809.375	-	-	-	10.809.375
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan türev finansal varlıklar	20.572.409	126	12.978.567	46.205	33.597.307
Riskten koruma amaçlı türev finansal varlıklar	62.716	-	16.126.849	-	16.189.565
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir yansıtılan finansal varlıklar ve					
İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar	148.795.195	1.326.892	2.774.033	-	152.896.120
Diğer varlıklar	2.270.533	-	-	-	2.270.533
Toplam	643.678.138	13.404.132	80.151.111	1.444.314	738.677.695
31 Aralık 2020	Türkiye	ABD	Avrupa Birliği		Toplam
			Avrupa Birliği	dışı	
Diğer bankalara verilen kredi ve avanslar	43.253.151	2.519.706	9.445.313	407.848	55.626.018
Kredi ve avanslar	255.218.651	106.034	11.158.825	595.797	267.079.307
<i>Şahıslara verilen kredi ve avanslar</i>	62.583.636	-	-	-	62.583.636
<i>Kurumlara verilen kredi ve avanslar</i>	187.446.618	106.034	11.158.825	595.797	199.307.274
<i>Finansal kiralama alacakları</i>	5.188.397	-	-	-	5.188.397
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar	9.214.502	-	-	-	9.214.502
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan türev finansal varlıklar	7.293.386	-	7.548.958	46.819	14.889.163
Riskten koruma amaçlı türev finansal varlıklar	33.881	-	7.935.322	-	7.969.203
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir yansıtılan finansal varlıklar ve					
İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar	97.149.101	2.164.729	778.274	-	100.092.103
Diğer varlıklar	6.923.737	-	-	-	6.923.738
Toplam	419.051.319	4.790.469	36.866.692	1.050.464	461.758.944

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla Bankacılık endüstriyel bölümüne ait finansal varlıkların sektörel dağılımı aşağıdaki gibidir:

	Finansal kuruluşlar	Kamu sektörü	Toptan ve perakende		İmalat sanayi	Bireysel		Toplam
			ticaret			Diğer	müşteriler	
Diğer bankalara verilen kredi ve avanslar	138.110.805	-	-	-	-	-	-	138.110.805
Kredi ve avanslar	23.516.316	10.333.637	42.220.457	127.081.132	92.243.921	89.408.527	-	384.803.990
<i>Kurumlara verilen kredi ve avanslar</i>	23.483.533	10.333.637	41.934.186	123.093.508	88.829.771	-	-	287.674.635
<i>Şahıslara verilen kredi ve avanslar</i>	-	-	-	-	-	89.408.527	-	89.408.527
<i>Finansal kiralama alacakları</i>	32.783	-	286.271	3.987.624	3.414.150	-	-	7.720.828
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar	411.726	578.730	-	77.442	9.741.477	-	-	10.809.375
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan türev finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-
Türev araçlar	20.439.026	-	-	-	13.084.099	74.182	-	33.597.307
Riskten koruma amaçlı türev finansal araçlar	16.169.057	-	-	-	20.508	-	-	16.189.565
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir yansıtılan finansal varlıklar ve itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar	15.529.792	133.095.318	-	4.271.010	-	-	-	152.896.120
Diğer varlıklar	2.270.533	-	-	-	-	-	-	2.270.533
31 Aralık 2021	216.447.255	144.007.685	42.220.457	131.429.584	115.090.005	89.482.709	-	738.677.695
31 Aralık 2020	105.264.417	91.173.177	31.929.420	90.009.792	80.778.681	62.603.457	-	461.758.944

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 37 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

37.1.1.4 Kredi Riski (devamı)

ii) Diğer endüstriyel bölümler

Grup'un bankacılık endüstriyel bölümü haricinde faaliyet gösteren şirketlerin kredi riski, nakit ve nakit benzeri değerler, türev finansal araçlar, bankalarda tutulan mevduatlardan ve tahsil edilmemiş alacaklar ile sorumlu kılınan işlemleri içine alan kredi riskine maruz kalan müşterilerden oluşmaktadır.

Grup'un 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla diğer endüstriyel bölümlerine ait finansal araç türleri itibarıyla maruz kaldığı kredi riskleri aşağıda belirtilmiştir:

		Sigorta			
	Ticari	faaliyetlerinden	Diğer	Bankalardaki	Türev
31 Aralık 2021	alacaklar	alacaklar	alacaklar (*)	mevduat	araçlar
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalan					
azami kredi riski (A+B+C)	4.260.967	-	253.276	2.071.843	1.209.244
Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	3.680.869	-	253.276	2.071.843	1.209.244
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	580.098	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (Brüt defter değeri)	77.376	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü	(77.376)	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
		Sigorta			
	Ticari	faaliyetlerinden	Diğer	Bankalardaki	Türev
31 Aralık 2020	alacaklar	alacaklar	alacaklar (*)	mevduat	araçlar
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalan					
azami kredi riski (A+B+C)	1.846.121	-	156.927	1.796.846	60.516
Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	1.587.382	-	156.927	1.796.846	60.516
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	258.739	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (Brüt defter değeri)	68.160	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü	(68.160)	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-

(*) Vergi ve diğer yasal alacakları içermemektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 37 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

37.1.1.5 Riske Maruz Değer

Stres testleri olağanüstü durumlarda oluşabilecek zararların boyutlarına dair göstergeler sağlar. Akbank Risk Yönetimi bölümü tarafından yapılan stres testi Akbank’ın piyasa riski politikalarında da öngörüldüğü üzere faiz oranı stres testini içermektedir. Alım-satım portföyü dışında kalan tüm bankacılık işlemleri için faiz oranı riski bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski altında takip edilmektedir. Stres testinin sonuçları Aktif Pasif Komitesi (APKO) tarafından incelenmektedir.

Bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski hesaplaması ve raporlaması 23 Ağustos 2011 tarih ve 28034 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Bankacılık Hesaplarından Kaynaklanan Faiz Oranı Riskinin Standart Şok Yöntemiyle Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik” uyarınca aylık olarak yapılmaktadır.

31 Aralık 2021 ve 2020 itibarıyla hesaplamaya konu bilanço kalemlerinin gerçeğe uygun değerlerindeki değişimi ölçmek için Türk Lirası ve yabancı para üzerine 500 ve 200 baz puanlık şokların etkisi aşağıdaki gibidir;

Para Birimi	Uygulanan Şok (+/- x baz puan)	31 Aralık 2021		31 Aralık 2020	
		Kazançlar /Kayıplar	Kazançlar /Özkaynaklar (Kayıplar) /Özkaynaklar	Kazançlar /Kayıplar	Kazançlar /Özkaynaklar (Kayıplar) /Özkaynaklar
TL	(400)	3.147.922	%3,13	3.613.453	%4,97
TL	500	(3.614.936)	%(3,60)	(4.110.166)	%(5,65)
ABD Doları	(200)	(24.617)	%(0,02)	231.365	%(0,32)
ABD Doları	200	663.352	%0,66	(359.087)	%(0,49)
Avro	(200)	159.257	%0,16	1	%(0,00)
Avro	200	(1.245.563)	%(1,24)	45.437	%(0,06)
Toplam (Negatif Şoklar için)		3.282.562	%3,27	3.844.819	%5,29
Toplam (Pozitif Şoklar için)		(4.197.147)	% (4,18)	(4.423.816)	% (6,08)

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 37 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

37.1.1.5 Riske Maruz Değer (devamı)

Akbank kur riski ve faiz oranı risklerini piyasa riskini oluşturan en önemli iki bileşen olarak değerlendirmektedir. Piyasa riski "içsel model" ve "standart metot" olmak üzere iki ayrı yöntem ile ölçülmektedir.

"İçsel model"e göre piyasa riski, değişik risk faktörlerini dikkate alan Riske Maruz Değer ("RMD") yaklaşımıyla ölçülmektedir, RMD hesaplamalarında, varyans-kovaryans, tarihsel benzetim ve Monte Carlo simülasyonu metotları kullanılmaktadır. Kullanılan yazılım ileri verim eğrisi ve volatilité modelleri ile hesaplamalar yapabilmektedir, RMD modeli, %99 güven aralığı ve 10 günlük elde tutma süresi varsayımlarına dayanmaktadır. Piyasa riski menkul kıymetler portföyü bazında ve kur riskini de içerecek şekilde günlük ve haftalık olarak ölçülmekte ve Banka Üst Düzey Risk Komitesi'ne raporlanmaktadır. Banka Üst Düzey Risk Komitesi piyasa riski ile ilgili olarak limitler belirlemektedir ve piyasa koşullarına göre sürekli olarak limitler gözden geçirilmektedir. Belirlenen limitlerin uygulanması yetki sınırlandırmalarına tabi tutulmakta ve böylece kontrol etkinliği artırılmaktadır.

RMD analizleri, senaryo analizleri ve stres testleri ile desteklenerek beklenmedik ve gerçekleşme olasılığı düşük ancak etkisi büyük olayların ve piyasalardaki dalgalanmaların etkilerini de göz önünde bulundurmaktadır. Model çıktılarının geriye dönük testleri düzenli olarak yapılmaktadır.

"Standart metotda göre piyasa riski, menkul kıymetler portföyü bazında ve Grubun kur riskini de içerecek şekilde günlük ve haftalık olarak ölçülmekte ve üst düzey yönetime raporlanmaktadır.

37.1.2 Sermaye Risk Yönetimi

Sermayeyi yönetirken Grup'un hedefleri, ortaklarına getiri, diğer hissedarlara fayda sağlamak ve sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısını sürdürmek için Grup'un faaliyette bulunabilirliğinin devamını korumaktır.

Sermaye yapısını korumak veya yeniden düzenlemek için Grup ortaklara ödenecek temettü tutarını belirler, yeni hisseler çıkarabilir ve borçlanmayı azaltmak için varlıklarını satabilir.

Grup sermayeyi net borç/yatırılan sermaye oranını kullanarak izlemektedir. Net borç, hazır değerlerin ve vergi yükümlülüklerinin (cari dönem ve ertelenmiş vergi yükümlülükleri) toplam yükümlülük tutarından düşülmesiyle hesaplanır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 37 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

37.1.2 Sermaye Risk Yönetimi (Devamı)

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla net borç/yatırılan sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

TL	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Toplam borçlar	716.159.607	424.475.480
Nakit ve nakit benzerleri	69.417.883	19.828.118
Net borç	646.741.724	404.647.362
Özkaynak	103.604.182	76.782.894
Yatırılan sermaye(*)	750.345.906	481.430.256
Net borç/yatırılan sermaye oranı	86%	84%

(*) Yatırılan sermaye, özkaynak ve net borç toplamından oluşmaktadır.

37.1.3 Riskten Koruma İşlemlerine İlişkin Açıklamalar

Riskten korunma ilişkilerinin başlangıcında ileriye dönük, her raporlama dönemi sonunda ise ileriye ve geriye dönük olarak etkinlik testleri "Tutarsal dengeleme yöntemi" ("Dollar off-set yöntemi") ile yapılmaktadır. Bu yönetime göre, finansal riskten korunma ilişkisinin başladığı tarih ile her raporlama dönemi sonu arasında riskten korunma konusu kalemlerde oluşan değer değişimi ile riskten korunma aracında oluşan değer değişimi karşılaştırılmakta ve riskten korunma ilişkisinin etkinlik rasyosu hesaplanmaktadır. Riskten korunma aracı ve riskten korunma konusu kalemlerin gerçeğe uygun değerinin belirlenmesinde ise, piyasada ilgili türev işlemlerin değerlemesinde kullanılan getiri eğrileri kullanılmaktadır. Hesaplanan etkinlik rasyosu TMS 39 kuralları çerçevesinde değerlendirilerek riskten korunma muhasebeleştirilmesi esasları uygulanmaktadır.

Başlıca Gösterge Faiz Oranları Reformu kapsamında 2021 yılı içerisinde, Libor başta olmak üzere mevcutta kullanılan gösterge faizlerin yerine yeni kabul edilecek alternatif faiz oranları kullanılacaktır. Bankaların mali tablolarında gösterge faiz oranlarına endeksli menkul kıymetler, krediler gibi değişken faizli aktiflerinin yanında ihraç edilen kıymetler, alınan krediler ve türev işlemler gibi yükümlülükleri ve bilanço dışı enstrümanları bulunmaktadır. Söz konusu reformun uygulamasına ilişkin Eylül 2019 ve Aralık 2020'de yayımlanan düzenlemeler ile değişikliklerin erken uygulanmasına izin verilirken, riskten korunma muhasebesinin nakit akışlarının belirlenmesi ve işlemlerin sonlandırılmasıyla ilgili uygulamalara geçici bir süreyle muafiyet tanınmıştır. Faiz oranı reformunun finansal tabloların üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi ve reforma uyum çalışmaları kapsamında çalışma grubu kurulmuştur. Reform değişiklikleri erken uygulanmamış olup, gelişmeler çalışma grubu tarafından takip edilmektedir.

a) Net yatırım riskinden korunma muhasebesine ilişkin bilgiler:

Grup, bağlı ortaklığı olan Akbank AG'nin net yatırım değerinin 787 milyon EURO (31 Aralık 2020: 787 milyon EURO) tutarındaki bölümü nedeniyle oluşan kur farkı riskinden korunmak amacıyla net yatırım riskinden korunma stratejisi uygulamaktadır. Banka tarafından kullanılan sendikasyon kredilerinin 787 milyon EURO tutarındaki kısmı "riskten korunma aracı" olarak belirlenmiştir.

b) Gerçeğe uygun değerden korunma muhasebesine ilişkin bilgiler:

31 Aralık 2021 itibarıyla yapılan ölçümlerde gerçeğe uygun değer riskinden korunma işlemlerinin etkin olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte riskten korunma aracının sona ermesi, gerçekleşmesi, satılması, riskten korunma muhasebesinin sonlandırılması veya etkinlik testlerinin sonuçlarının etkin olmaması nedeniyle riskten korunma muhasebesi devam etmeyen işlemlere ilişkin tutarlar materyal olmayan seviyededir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 37 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

37.1.3 Riskten Koruma İşlemlerine İlişkin Açıklamalar (devamı)

c) Nakit akış riskinden korunma amaçlı işlemlere ilişkin bilgiler:

31 Aralık 2021 itibarıyla yapılan ölçümlerde nakit akış riskinden korunma işlemlerinin etkin olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte riskten korunma aracının sona ermesi, gerçekleşmesi, satılması, riskten korunma muhasebesinin sonlandırılması veya etkinlik testlerinin sonuçlarının etkin olmaması nedeniyle riskten korunma muhasebesi devam etmeyen işlemlere ilişkin tutarlar materyal olmayan seviyededir.

DİPNOT 38 - FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Finansal araçların tahmini makul değerleri, Holding, Bağlı Ortaklıkları ve Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkları tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemleri kullanılarak belirlenmiştir. Ancak, makul değer tahmininde piyasa verilerinin yorumlanmasında takdir kullanılır. Sonuç olarak, burada sunulan tahminler, Grup'un cari bir piyasa işleminde elde edebileceği değerlerin göstergesi olmayabilir.

Grup'un makul değeri belirlenebilen finansal araçların makul değerlerinin, tahmininde aşağıdaki yöntem ve varsayımlar kullanılmıştır:

Finansal varlıklar

Dönem sonu kurlarıyla çevrilen döviz cinsinden olan bakiyelerin makul değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Kasa ve banka ve banka mevduatları dahil, maliyet bedeli ile gösterilen finansal varlıkların makul değerlerinin, kısa vadeli olmaları ve alacak kayıplarının ihmal edilebilir olması dolayısıyla kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir. Menkul kıymet yatırımlarının makul değerleri bilanço tarihindeki piyasa fiyatları esas alınarak tahmin edilmiştir.

Ticari alacaklar etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyetleri üzerinden değerlendirilmekte ve ilgili beklenen kredi zararları ile birlikte kayıtlı değerlerinin makul değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Finansal yükümlülükler

Banka kredileri ve diğer parasal yükümlülüklerin makul değerlerinin, kısa vadeli olmalarından dolayı kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Döviz cinsinden olan uzun vadeli krediler dönem sonu kurlarından çevrilir ve bundan dolayı makul değerleri kayıtlı değerlerine yaklaşmaktadır.

Ticari borçlar etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyetleri üzerinden değerlendirilmekte ve bu şekilde kayıtlı değerlerinin makul değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Türev araçlar

Yabancı para ve faiz swapları ile vadeli döviz alım-satım sözleşmelerinin makul değerleri bilanço tarihindeki piyasa fiyatları esas alınarak tahmin edilmiştir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 38 - FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri (devamı)

Bankacılık

TFRS 13, gerçeğe uygun değer hesaplamalarına baz olan değerlendirme tekniklerinde kullanılan verilerin gözlemlenebilir olup olmadıklarına göre değerlendirme teknikleri sınıflandırmasını belirlemektedir.

Gerçeğe uygun değere ilişkin söz konusu sınıflandırma aşağıdaki şekilde oluşturulmaktadır:

- Özdeş varlıklar ya da borçlar için aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlar (1'inci seviye)
- 1'inci seviyede yer alan kayıtlı fiyatlar dışında kalan ve varlıklar ya da borçlar açısından doğrudan (fiyatlar aracılığıyla) ya da dolaylı olarak (fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki veriler (2'nci seviye)
- Varlık ya da borçlara ilişkin olarak gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan veriler (3'üncü seviye).

Söz konusu ilkelere göre 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihi itibarıyla Grup'un bankacılık endüstriyel bölümüne ait finansal varlık ve borçlarının gerçeğe uygun değer sıralaması aşağıdaki tabloda verilmektedir:

Cari Dönem - 31 Aralık 2021	1. Seviye	2. Seviye	3. Seviye	Toplam
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr/Zarar'a Yansıtılan Finansal Varlıklar				
- Devlet Borçlanma Senetleri	510.166	68.564	-	578.730
- Sermayede Payı Temsil Eden Menkul Değerler	1.073.896	-	-	1.073.896
- Diğer Finansal Varlıklar*	427.561	1.386.279	7.342.909	9.156.749
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan Finansal Varlıklar				
- Devlet Borçlanma Senetleri	78.655.303	-	-	78.655.303
- Diğer Finansal Varlıklar	18.560.951	3.113.297	-	21.674.248
Vadeli Mevduatlar	363.620	-	-	363.620
Türev Finansal Varlıklar				
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan	-	13.432.561	-	13.432.561
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar ve ya Zarara Yansıtılan	-	37.563.554	-	37.563.554
Krediler	-	386.612.711	-	386.612.711
İtfa Edilmiş Maliyeti İle Ölçülen Finansal Varlıklar (Net)				
- Devlet Borçlanma Senetleri	51.659.629	-	-	51.659.629
- Diğer Finansal Varlıklar	906.940	-	-	906.940
Toplam Varlıklar	152.158.066	442.176.966	7.342.909	601.677.941
Türev Finansal Yükümlülükler	-	25.933.737	-	25.933.737
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan	-	489.271	-	489.271
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar ve ya Zarara Yansıtılan	-	25.444.466	-	25.444.466
Gerçeğe Uygun Değerinden Gösterilen Finansal Yükümlülükler				
- Müşteri Mevduatları	-	512.529.703	-	512.529.703
- Bankalararası para piyasası mevduatları, alınan fonlar ve borçlanma senetleri	-	-	-	-
Toplam Yükümlülükler	-	538.463.440	-	538.463.440

(*) 3. Seviye olarak değerlendirilen gerçeğe uygun değeri kar/zarara yansıtılan finansal varlığın gerçeğe uygun değeri, çeşitli değerlendirme yöntemleri içeren çalışma sonuçlarına istinaden belirtilmiştir. Söz konusu değerlendirme çalışmasında yer alan temel varsayımlardaki olası değişiklikler kredinin taşınan değerini etkileyebilmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 38 - FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri (Devamı)

Cari Dönem - 31 Aralık 2020	1. Seviye	2. Seviye	3. Seviye	Toplam
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr/Zarar'a Yansıtılan Finansal Varlıklar				
- Devlet Borçlanma Senetleri	189.938	-	-	189.938
- Sermayede Payı Temsil Eden Menkul Değerler	305.711	-	-	305.711
- Diğer Finansal Varlıklar*	280.008	1.095.936	7.342.909	8.718.853
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan Finansal Varlıklar				
- Devlet Borçlanma Senetleri	44.420.223	-	-	44.420.223
- Diğer Finansal Varlıklar	11.758.112	2.041.091	-	13.799.203
Vadeli Mevduatlar	16.348	-	-	16.348
Türev Finansal Varlıklar				
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan	-	4.738.479	-	4.738.479
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar ve ya Zarara Yansıtılan	1.897	18.178.506	-	18.180.403
Krediler	-	267.079.307	-	267.079.307
İtfa Edilmiş Maliyeti İle Ölçülen Finansal Varlıklar (Net)				
- Devlet Borçlanma Senetleri	41.444.027	-	-	41.444.027
- Diğer Finansal Varlıklar	428.651	-	-	428.651
Toplam Varlıklar	98.844.915	293.133.319	7.342.909	399.321.143
Türev Finansal Yükümlülükler	54	14.903.800	-	14.903.854
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan	-	678.869	-	678.869
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar ve ya Zarara Yansıtılan	54	14.224.931	-	14.224.985
Gerçeğe Uygun Değerinden Gösterilen Finansal Yükümlülükler				
- Müşteri Mevduatları	-	239.101.954	-	239.101.954
-Bankalararası para piyasası mevduatları, alınan fonlar ve borçlanma senetleri	-	71.339.278	-	71.339.278
Toplam Yükümlülükler	54	325.345.032	-	325.345.086

(*) 3. Seviye olarak değerlendirilen kredinin gerçeğe uygun değeri, çeşitli değerlendirme yöntemleri içeren çalışma sonuçlarına istinaden belirlenmiştir. Söz konusu değerlendirme çalışmasında yer alan temel varsayımlardaki olası değişiklikler kredinin taşınan değerini etkileyebilmektedir. Krediler bakiyesi net gösterilmiştir.

Aşağıdaki tabloda 3. Seviyedeki finansal varlıkların hareket tablosuna yer verilmiştir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Dönem başı bakiyesi	7.342.909	6.723.419
Değerleme Farkı(*)	-	619.490
Dönem sonu Bakiyesi	7.342.909	7.342.909

(*) Önceki dönemde söz konusu değer artışı LYY Telekomünikasyon A.Ş.'nin Satış Amaçlı Elde Tutulan Varlıklarda takip edilen kısmında gerçekleşen 477.249 TL değer azalışı ile birlikte değerlendirildiğinde, varlıkta 142.241 TL net değer artışı olmuştur.

Teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen ve gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde belirlenemeyen gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklarda sınıflandırılan hisse senetleri, maliyet bedelleri üzerinden, varsa, değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır. Cari yılda ve geçmiş yılda seviyeler arasında herhangi bir transfer olmamıştır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 38 - FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)

Finansal araçların sınıfları ve gerçeğe uygun değerleri

31 Aralık 2021	Not	İtfa Edilmiş Maliyeti Üzerinden Değerlenen Finansal Yatırımlar	Krediler ve alacaklar (nakit ve nakit benzerleri dahil)	Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	DeFTER değeri	Gerçeğe uygun Değeri
Finansal varlıklar							
Nakit ve nakit benzerleri	5	-	69.417.883	-	-	69.417.883	69.417.883
Ticari alacaklar	9	-	4.260.967	-	-	4.260.967	4.260.967
Diğer finansal varlıklar (*)	6,10	57.530.511	4.620.138	102.931.571	-	165.082.220	170.913.582
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	32	-	386.612.711	-	-	386.612.711	397.664.424
Finansal yükümlülükler							
Finansal borçlar	7	-	-	-	117.768.234	117.768.234	117.768.234
Ticari borçlar	9	-	-	-	8.739.683	8.739.683	8.739.683
Diğer finansal yükümlülükler (**)	10	-	-	-	24.137.936	24.137.936	24.137.936
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	33	-	-	-	512.529.703	512.529.703	513.764.677

31 Aralık 2020

Finansal varlıklar							
Nakit ve nakit benzerleri	5	-	19.828.118	-	-	19.828.118	19.828.118
Ticari alacaklar	9	-	1.846.121	-	-	1.846.121	1.846.121
Diğer finansal varlıklar (*)	6,10	41.873.322	8.383.515	58.219.426	-	108.476.263	108.554.879
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	32	-	267.079.307	-	-	267.079.307	281.976.440
Finansal yükümlülükler							
Finansal borçlar	7	-	-	-	72.261.198	72.261.198	72.261.198
Ticari borçlar	9	-	-	-	5.023.674	5.023.674	5.023.674
Diğer finansal yükümlülükler (**)	10	-	-	-	13.519.777	13.519.777	13.519.777
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	33	-	-	-	310.441.232	310.441.232	310.577.115

(*) Diğer finansal varlıklar, diğer alacaklar, gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan menkul kıymetler, vadeli mevduatlar ve itfa edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilen tutulacak menkul kıymetlerden oluşmaktadır.

(**) Diğer finansal yükümlülükler diğer borçlardan oluşmaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 ARALIK 2021 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 39 - RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Şirketimizin Philsa ve Philip Morrissa sermayesinde sahip olduğu payların tamamının Philip Morris Products S.A. (PM)'ya ve/veya iştiraklerine devrinin tamamlanması amacıyla 6 Ekim 2021 tarihinde Rekabet Kurumu'na müracaat edilmiş ve söz konusu işleme Rekabet Kurulu'nun 24 Aralık 2021 tarihli toplantısında izin verilmiştir.

Planlanan pay devrine ilişkin gerekli koşullar yerine getirilmiş ve ilgili izin ve onaylar alınmış olup; Şirketimize ait, Philsa sermayesinin %25'ini temsil eden 750.000 tam TL nominal değerli paylar ile Philip Morrissa sermayesinin %24,75'ini temsil eden 173.250 tam TL nominal değerli payların tamamı, kapanış tarihindeki düzeltmeler sonrası 2.747.308.823 tam TL devir bedeli karşılığında 5 Ocak 2022 tarihinde PM'ye devredilmiş ve devir bedeli aynı gün Şirketimizce tahsil edilmiştir.

Öte yandan, Şirketimiz nakit yönetimi prensipleri çerçevesinde döviz kurlarındaki dalgalanmalar ve diğer çeşitli piyasa risklerine karşı türev araçları etkin bir biçimde kullanmakta olup, Philsa ve Philip Morrissa paylarının satışı işlemi özelinde de döviz kuru riskine karşı koruma amaçlı finansal işlemler (hedging) gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, Philsa ve Philip Morrissa paylarının devir bedelinin %88'i çeşitli vadeli forward sözleşmeleri ile 9,3249 TL/USD ağırlıklı ortalama döviz kuru üzerinden hedge edilmiştir. Devir bedeli Philsa ve Philip Morrissa'nın bağımsız denetimden geçmiş 2021 yılı finansal sonuçlarına göre önceden belirlenmiş birtakım düzeltmelere daha tabi tutulacak olup nihai devir bedeli kesinleştğinde kamuya duyurulacaktır.

9 Kasım 2021 tarihinde Yönetim Kurulu tarafından başlayan hisse geri alım programı kapsamında, 31 Aralık 2021 sonrası, rapor tarihi itibarıyla eşleşen emirler dikkate alındığında, Sabancı Holding sermayesinin %0.8540'ını temsil eden 17.425.000 tam TL nominal değerli pay, işlem maliyetleri dahil toplam 263.558 TL bedelle geri alınmıştır.

Aksigorta 26 Aralık 2021 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu kararına istinaden iç kaynaklardan sermaye arttırımı kararı almıştır. Şirket, 750.000.000 tam TL tutarındaki kayıtlı sermaye tavanı içerisinde 306.000.000 tam TL nominal değerli çıkarılmış sermayesinin, 90.989.327 tam TL'lik kısmı Sermayeye Eklenecek Satış Karları hesabından ve 215.010.673 tam TL'lik kısmı Olağanüstü Yedekler hesabından olmak üzere tamamı iç kaynaklardan karşılanmak suretiyle toplam 306.000.000 tam TL nominal değerde ve %100 oranında bedelsiz artırılarak 612.000.000 tam TL'ye çıkarılmasına karar vermiştir.

Grup, 16.02.2022 saat 14.00'da TCMB tarafından açıklanan 1 USD = 13,7115 TL kurdan, 100.000.000 USD karşılığı 1.371.150.000 tam TL tutarlı, Akbank T.A.Ş.'de 6 ay vadeli, yıllık %17 faiz oranı ile kur korumalı mevduat işlemi yapmıştır. İşlem Kurumlar Vergisi Kanunu'nun Geçici 14. Maddesi çerçevesinde 86.551.530 tam TL kurumlar vergisi indirimi sonucunu doğurmuştur.

Rekabet Kurumu'nun 7 Mayıs 2020 tarih ve 20-23/298-M sayılı kararı uyarınca Covid-19 salgını sürecinde, perakende gıda ve temizlik ürünleri ticareti ile iştigal eden zincir marketler ile bunların tedarikçileri konumunda olan üretici ve toptancı seviyesindeki teşebbüslerin fiyatlandırma davranışlarının incelenmesine yönelik olarak açılan soruşturma neticesinde, Rekabet Kurulu'nun 28 Ekim 2021 tarih ve 21-53/747-360 sayılı kararı uyarınca; Carrefoursa'nın 2020 mali yılı sonunda oluşan ve Rekabet Kurulu tarafından belirlenen yıllık gayri safi gelirlerinin takdiren %1,8'i oranında olmak üzere, Şirket hakkında 142.469.772,07 tam TL idari para cezası uygulanmasına karar verilmiş ve konuya ilişkin gerekçeli karar 14 Ocak 2022 tarihinde Şirket'e tebliğ edilmiştir. İlgili tutar, her türlü itiraz ve dava hakkı saklı tutulmak kaydıyla, %25'lik oranda peşin ödeme indiriminden yararlanılmak suretiyle, 106.852.329,05 tam TL olarak 11 Şubat 2022 tarihinde ödenmiştir. Diğer taraftan, 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemeleri'nde kararın iptali için dava açılacaktır. Şirket yönetimi, bağımsız hukuk müşavirlerinin görüşü doğrultusunda ilgili dava ile ilişkili olarak finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayırmamıştır. Konuya ilişkin gelişmeler ilgili düzenlemeler çerçevesinde kamuya duyurulacaktır.